

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
ORGAAN VOOR DE MEDEDELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART
UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

16^E JAARGANG

WOENSDAG 15 JULI 1931

No. 811

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN.
Algemeen Secretaris: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.
ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN.

COMMISSIE VAN ADVIES:

Prof. Mr. D. van Blom; J. van Hasselt; Jhr. Mr. L. H. van Lennep; Mr. K. P. van der Mandele; Prof. Dr. N. J. Polak; Mr. Dr. L. F. H. Regout; Dr. E. van Welderen Baron Rengers; Prof. Mr. H. R. Ribbius; Jan Schilthuis; Mr. Q. J. Terpstra; Prof. Mr. F. de Vries.

Gedelegeerd lid: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.

Redacteur-Secretaris: H. M. H. A. van der Valk.

Secretariaat: Pieter de Hoochweg 122, Rotterdam.

Telefoon Nr. 35000. Postrekening 8408.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p. in Nederland f 20,—. Buitenland en Koloniën f 23,— per jaar. Losse nummers 50 cents. Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het weekblad gratis.

De verdere publicaties van het Instituut uitgaande ontvangen de abonné's, leden en donateurs kosteloos, voor zover daaromtrent niet anders wordt beslist.

Aangeteekende stukken: Bijkantoor Ruigeplaatweg.

Advertenties f 0,50 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief. Administratie van abonnementen en advertenties: Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, 's-Gravenhage. Postchèque- en girorekening No. 145192.

14 JULI 1931.

In den toestand van de geldmarkt kwam weder weinig verandering. Het aanbod van geld was nog steeds zeer ruim, zoodat de discontorente nog iets verder afbrokkelde en op $\frac{1}{2}$ pCt. kwam. Callgeld noteerde, voor zoover plaatsbaar, $\frac{1}{2}$ pCt. en de prolongatierente $\frac{1}{2}$ à $\frac{3}{4}$ pCt. Gisteren deed de onverwachte sluiting van de Darmstädter und National Bank te Berlijn en de daarmee gepaard gaande ernstige verslechtering van den toestand in Duitschland geldgevers meer terughoudend worden. Maar de vraag naar geld was zeer gering en aanbod van wissels vrijwel niet aanwezig, zoodat dit alleen een verheffing van de prolongatienoteering tot 1 pCt. en van particulier disconto tot $\frac{13}{16}$ à $\frac{7}{8}$ pCt. tengevolge had.

* * *

Op den weekstaat van De Nederlandsche Bank is de post binnenlandsche wissels met bijna f 6½ miljoen toegenomen. De post beleeningen nam af met ruim f 4½ miljoen. Zoowel de post papier op het buitenland als de diverse rekeningen onder het actief wijzen een verhooging aan en wel de eerste met een kleine f 100.000, de tweede met bijna f 3 miljoen. Het renteloos voorschot aan het rijk, dat op den vorigen weekstaat nog nihil bedroeg, bedraagt thans ruim f 2½ miljoen. De post munt en muntmateriaal nam toe met ruim f 70.000, voornamelijk uit hoofde van een toename van zilveren munt. De bankbiljetten in omloop namen met ruim f 10 miljoen af. De

rekening-courant-saldi namen per saldo toe met bijna f 18 miljoen als gevolg van een afname van het saldo van het rijk met ruim f 11 miljoen en een toename van de saldi van anderen met ruim f 29 miljoen. Het beschikbaar metaalsaldo verminderde met ruim f 3 miljoen. Het dekkingspercentage bedraagt ruim 56.

* * *

De financiële catastrophie, waarover de dagbladen de bijzonderheden reeds hebben vermeld, heeft natuurlijk op de wisselmarkt grooten invloed gehad. De vorige week was het al moeilijk zaken in Marken af te sluiten; de koers schommelde toen geregeld rond de 58.90. Gisteren was het echter geheel onmogelijk iets te ondernemen, wijl de banken in Duitschland en ook hier zich geheel onthielden. Er had een scherpe daling plaats en de meest fantastische prijzen werden genoemd, zonder dat het gelukte een zaak tot stand te brengen. Het slot was 57.75, eerder latend. Te Londen moet zelfs op een pariteit van 40 c. per Mark zijn afgedaan. Ter beurze in Rotterdam werd geen officiële noteering voor Marken gemaakt. Ook de handel in de andere deviezen was heel moeilijk. Ponden kwamen van $12.08\frac{14}{16}$ op 12.05, Dollars van 2.4843 op 2.4815, slot iets beter op $2.4827\frac{1}{2}$. Dollars in Londen 4.8652—4.8663—4.85½. Fransche Francs $9.72\frac{7}{8}$ —9.74½. Belga's 34.68—34.64—34.67. Zwitsersche Francs 48.15—48.20—48.16½. Lires 13.01—12.95. Shillingen 34.92—34.88. De Peseta kon zich op 23.60 handhaven.

Termijn-Ponden op 1 en 3 maanden waren resp. $\frac{3}{8}$ en 1 punt onder contant, Dollars deden op deze termijnen 2 en 6 punten agio. Termijn-Marken werden niet gehandeld; er was derhalve geen noteering.

LONDEN, 13 JULI 1931.

In den aanvang van verleden week was geld onder den invloed van de terugbetalingen aan de Bank beter gevraagd; tegen het einde der week liep de prijs voor dagelijksch geld echter weder terug.

Disconto trok in den loop der week aan, daar de onzekere toestanden in Centraal Europa eene verlaging van het disconto hier niet konden toelaten. De noteering eindigde op $2\frac{1}{16}$ pCt.

Heden waren alle markten zeer nerveus uit hoofde van de zeer ongunstige berichten en geruchten van en over Duitschland; de meeste valutanooteeringen waren nominaal zonder omzet van eenige beteekenis. Marken liepen gedurende de morgenuren op tot 27—30 om daarna weder terug te vallen op 21—22.

HET AFBETALINGSSTELSEL EN DE CONJUNCTUURBEWEGING.

In een artikel in dit weekblad¹⁾ hebben wij erop gewezen, dat het afbetalingsstelsel een belangrijken invloed op de conjunctuurbeweging kan uitoefenen in verband met de wisselende vraag, waartoe het in de verschillende fasen van de conjunctuur aanleiding kan geven. Wij kwamen tot de conclusie, dat een voorzichtige toepassing van dit stelsel aan het einde van de hausse zeer gewenscht is met het oog op het gevaar van een versterking van de overproductie in bepaalde bedrijfstakken, die weer andere deelen van het productieproces in de ongemotiveerde uitbreiding van het productie-apparaat medesleept.

De vraag rijst thans, wat in verband met de gevaren, die het afbetalingsstelsel met zich medebrengt, in de practijk gedaan kan worden om te voorkomen, dat de conjunctuurgolven in haar werking verscherpt worden.

Allereerst moet dan op den voorgrond worden gesteld, dat het een gebiedende eisch is, dat het stelsel op de juiste wijze wordt toegepast. De débâcles van financieringsmaatschappijen hier te lande, maar ook elders, hebben bewezen, dat bij de methode van financiering groote fouten zijn gemaakt en dat, wil het stelsel in goede banen worden geleid, een andere politiek zal moeten worden gevolgd, die zoowel aan de producenten als aan de consumenten ten goede moet komen. Eerst indien de huurkoopfinanciering goed georganiseerd is, zullen de nadeelen verdwijnen, die uit een verkeerde credietpolitiek voortvloeien. Immers door een verkeerde credietpolitiek, waaronder wij dan ook verstaan alle misbruiken, die zich in den afbetalingshandel voordoen, wordt een vraag geschapen, die economisch niet gerechtvaardigd is. Wij hebben reeds in ons vorig artikel uiteengezet, tot welke gevolgen dit kan leiden, vooral indien deze economisch niet gerechtvaardigde vraag nog door de producenten overschat wordt.

Bovendien zullen echter de statistieken op dit gebied moeten verbeteren. De producenten zullen bij hun productiepolitiek rekening moeten houden met de kennis omtrent de verkoopen op afbetaling. Het afbetalingstelsel brengt een nieuwe complicatie in het productieproces teweeg, in verband met de wisselende vraag, waartoe het aanleiding kan geven. Daarom is voor alles een zoo gedetailleerd mogelijk overzicht van den omvang van dit stelsel en den duur van de credietverleening gewenscht. Helaas ontbreekt thans nog meestal ten eenenmale eenig betrouwbaar statistisch materiaal.

Doch ook bij verwezenlijking van deze eischen blijft de invloed van dit stelsel op de conjunctuurbeweging bestaan, die bij een omslag van een hausse in een depressie duidelijk naar voren komt. Zooals wij gezien hebben, houdt dit verband met de onevenredig groote uitbreiding van de productie als een gevolg van de overschatting van de vraag, zoowel van de koopers à contant als van die op afbetaling, welke in de crisis een terugslag veroorzaakt. Maar ook zonder deze overschatting zou een terugslag in de depressieperiode plaats vinden door de verminderde vraag van de contante koopers. Deze tendens wordt nu nog versterkt door een vermindering van het aantal koopers op afbetaling. In het geheel zal de vraag dus in de periode, volgende op de hausse aanzienlijk minder zijn dan in de hausse, terwijl de productie zich juist op een vergrootte vraag heeft ingesteld. De conclusie is zeker gerechtvaardigd, dat hoe grootter de omvang is, die het koopen op afbetaling aan het einde van de hausse heeft aangenomen en hoe langer de termijnen van credietverleening zijn, des te ernstiger de terugslag uit dien hoofde in de depressie zich zal doen gevoelen.

Bovendien moet men niet uit het oog verliezen, dat

¹⁾ Zie Econ.-Stat. Ber. van 21 Jan. jl.

INHOUD.

	Biz.
HET AFBETALINGSSTELSEL EN DE CONJUNCTUURBEWEGING door <i>H. M. H. A. van der Valk</i>	632
De nieuwe statistiek der werkstakingen en uitsluitingen door <i>Mr. E. W. van Dam van Isselt</i>	634
Nederland en de Rijn (1919—1923) door <i>Mr. J. Zaaijer</i> 636	
BUITENLANDSCHE MEDEWERKING:	
De Deutsche electro-technische industrie in de crisis door <i>A. Friedrich</i>	638
De samenwerking tusschen Ivar Kreuger en John Pierpont Morgan door <i>Dr. W. Bickerich</i>	640
AANTEKENINGEN:	
De wereldhandel in het eerste kwartaal van 1931. 640	
Indexcijfers van scheepsvrachten	641
Indexcijfers van groot- en kleinhandelsprijzen in Nederlandsch-Indië	642
Indexcijfers van groothandelsprijzen.....	643
MAANDOIJFERS:	
Emissies in Juni 1931	643
Conjunctuurgegevens betreffende Nederland	644
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.....	645—650
Geldkoersen. Bankstaten. Verkeerswezen.	
Wisselkoersen. Goederenhandel.	

door het afbetalingsstelsel aan een deel van het inkomen voor korter of langer tijd een bestemming is gegeven. Dit betreft meestal dit deel van het inkomen, waarmede de minst noodzakelijke behoeften worden bevredigd. Al is het te verwachten dat in het begin van de depressie velen, die aan het eind van de hausse goederen op afbetaling hebben gekocht, hun betalingen zullen voortzetten, dit neemt niet weg, dat door loonsverlagingen of door werkloosheid om het ergste geval nu maar te noemen, in vele gevallen dringender behoeften onbevredigd zullen blijven.

Tot de factoren, die tot een voorzichtige toepassing van het afbetalingsstelsel, van den kant van den consument bezien, in de hausse manen, rekenen wij verder nog de stijging van den rentestand, de daling van het reële loonpeil en de kans op prijsomslag.

Al de genoemde factoren, waaronder die van den invloed op de productie de voornaamste is, voeren ons tot de conclusie, dat het gewenscht zou zijn om den omvang van het afbetalingsstelsel aan het eind van de hausse te verminderen en daarentegen juist in een depressieperiode uit te breiden.

Van den kant van de productie bezien, zou dit zeer zeker leiden tot een verzachting inplaats van een verscherping van de conjunctuurgolven. Het gevaar bestaat, dat juist aan het eind van een hausse, wanneer men alom optimistisch gestemd is, velen zich door een inkomensvermeerdering, die achteraf tijdelijk blijkt te zijn, laten verleiden tot aankoop van een artikel op afbetaling, waartoe zij eenigen tijd later niet zouden zijn overgegaan. Over het algemeen doet dit verschijnsel zich voor bij een soort menschen, voor wie tegenwoordige goederen een veel hoogere waarde hebben dan toekomstige en die meestal niet zuiver tegen elkaar afwegen, aan den eenen kant de nuttigheden, verkregen door het dadelijk bezit van een goed en aan den anderen kant de kosten en de in de toekomst nog te betalen bedragen. Naarmate het crediet voor een langere periode is verleend en in een grooter aantal termijnen moet worden terugbetaald, zal deze factor van grootere beteekenis zijn. Immers hoe langer de periode van credietverleening, hoe sterker de perspectivische verkleining zal werken, terwijl wat het aantal termijnen betreft, de psychologische factor, dat een groot bedrag in eens te betalen, sterker tot de verbeelding spreekt dan eenzelfde bedrag in een aantal deelen verdeeld, een niet te onderschatten rol speelt.

Komt nu de omslag dan zal het feit, dat er nog vele afbetalingscontracten loopen een ongunstigen invloed op de consumptie uitoefenen, welke toch

reeds in de depressie aanzienlijk achteruitgaat¹⁾. De consumptie, die uit dien hoofde geringer zal zijn dan wanneer steeds à contant was gekocht, doet zijn invloed gevoelen op de productie, die door het afbetalingsstelsel juist grooter is dan zij onder normale omstandigheden zou zijn geweest. Maar niet alleen de industrieën, die goederen produceeren, welke op afbetaling kunnen worden gekocht, kunnen den terugslag hiervan ondervinden, ook andere industrieën kunnen door het feit, dat vele consumenten in de depressie nog moeten doorbetalen de nadeelige gevolgen ervan gevoelen, wanneer noodzakelijker behoeften onbevredigend moeten blijven. Het behoeft dus wel geen nader betoog, dat door het afbetalingsstelsel de depressie scherper vormen zal aannemen en het herstel dientengevolge langer zal kunnen duren.

Indien daarentegen het afbetalingsstelsel voornamelijk in een depressie werd toegepast, dan zou de vergroote vraag naar goederen de crisis in haar uitwerking kunnen verzachten en een snellere opleving teweeg kunnen brengen. De tegenstellingen in productie en verbruik zouden dan in de perioden, voorafgaande en volgende op den conjuncturomslag niet zoo groot zijn als thans het geval is. Na hetgeen wij reeds over den invloed van dit stelsel op de productie hebben gezegd, behoeven wij hier niet langer bij stil te staan.

* *

Tot nu toe hebben wij het afbetalingsstelsel alleen beschouwd van den kant van de productie en de consumptie. Van minstens even groot belang is het ook dit stelsel van de credietzijde te bezien. Daarbij zal het ons duidelijk worden, dat ook op dit punt het conjunctuurverloop van invloed is.

De ervaring heeft geleerd, dat in een hausse het afbetalingsstelsel op groote schaal wordt toegepast. Daardoor wordt een aanzienlijk deel van de beschikbare geldmiddelen in de consumptie geleid door middel van het financieren van huurkooptransacties. Van twee zijden wordt dus de bedrijfstak, die goederen produceert welke voor afbetaling in aanmerking komen, gesteund. Eenerzijds doordat de middelen voor een gemakkelijken afzet of door banken of door bepaalde financieringsinstituten of op andere wijze ter beschikking worden gesteld, *anderzijds doordat de betreffende onderneming door zijn snelle ontwikkeling tengevolge van den sterk gestegen afzet zeer gemakkelijk kapitaal voor expansiedoelenden kan aantrekken*. In zekeren zin is hier een soort wisselwerking op te merken.

Het resultaat is in elk geval, dat aan het einde van de hausse voor de consumptiefinanciering groote bedragen op korten termijn zijn vastgelegd. Terecht heeft Dr. W. L. Valk in de Maart-aflevering van „De Economist” erop gewezen, dat het consumptief crediet een belangrijke crisisfactor kan zijn, omdat het weigeren of verminderen van de credietverleening voor consumptieve doeleinden een ernstigen terugslag voor bepaalde bedrijfstakken kan veroorzaken. Deze terugslag zal des te grootere afmetingen aannemen, wanneer aan het einde van een hausse een belangrijk deel van de productie van bepaalde ondernemingen op het verkoopen op afbetaling is gebaseerd.

Geheel anders staat de zaak in de depressie. Dan is het gevaar van plotselinge terugtrekking of weigering van credietverleening veel geringer, omdat er dan voldoende middelen op korten termijn beschikbaar komen, die een goede belegging zoeken. Op deze wijze kan het geld dan weder in omloop worden gebracht. Bovendien is de rentestand in die periode veel lager dan in de hausse, hetgeen voor de consumenten een belangrijk voordeel is. Juist dan hebben

¹⁾ Indien het afbetalingsstelsel in de plaats treedt van boekcredieten dan verandert de zaak alleen in zoverre, dat er thans bepaalde termijnen voor betalen zijn aangevozen.

de ondernemingen behoefte aan afzet en zou het afbetalingsstelsel crisisverzachtend kunnen werken, natuurlijk onder voorwaarde, dat het op de juiste wijze wordt toegepast. Nu zou men ons kunnen tegenwerpen, dat in de depressie door de herhaalde prijsverlagingen degenen, die op afbetaling koopen, hiervan schade zouden kunnen ondervinden. Dit is zonder twijfel het geval, maar dit bezwaar blijkt ook bestaan voor degenen, die in een hausse een duurzaam gebruiksgoed (bijv. stofzuiger of piano) op afbetaling hebben gekocht. Bovendien moet men niet uit het oog verliezen, dat de herhaalde prijsverlagingen voor een groot deel het gevolg zijn van verminderden afzet, zoodat een vergroote vraag in de depressie de prijsdaling waarschijnlijk zou kunnen verminderen.

Op grond van genoemde argumenten is de conclusie gerechtvaardigd, dat uitbreiding van het stelsel in de depressie, vermindering aan het einde van de hausse, voor de maatschappij wenschelijk zou zijn.

* *

Komt de opvatting, waartoe wij langs theoretischen weg zijn gekomen ook met de werkelijkheid overeen? Zoo niet, is zij dan met de werkelijkheid in overeenstemming te brengen?

De eerste van de twee vragen is ontkennend te beantwoorden. Het is een bekend feit, dat het afbetalingsstelsel in de Ver. Staten in de hausse een grooten omvang heeft bereikt, die thans niet kan worden gehandhaafd. Ook in andere landen zal wel eenzelfde verschijnsel zijn waar te nemen, waartoe natuurlijk ook de hevigheid van de huidige depressie bijdraagt.

De tweede vraag — verreweg de belangrijkste — is moeilijker te beantwoorden, omdat zij in verschillende onderdeelen uiteenvalt. Alvorens wij op dit punt nader kunnen ingaan, moeten wij even stilstaan bij de beteekenis van den aard van de goederen, die op afbetaling worden gekocht.

Bij het koopen op afbetaling van goederen, die in het productieproces worden gebruikt, zal het mogelijk zijn een rentabiliteitsberekening op te stellen, die aangeeft of het koopen van een dergelijk goed ook economisch gerechtvaardigd is, d.w.z. of er in werkelijkheid een opbrengst in geld verkregen zal worden, die grooter is dan de te maken kosten. Blijkt het, dat men inderdaad juist heeft geoordeeld, dan heeft dit tengevolge, dat de koopkracht van dien persoon is toegenomen en het afbetalingsstelsel dus een gunstigen invloed heeft uitgeoefend. Opmerkelijk is evenwel, dat de hier bedoelde categorie van goederen slechts een gedeelte van de goederen omvat, die op afbetaling worden gekocht.

Geheel anders ligt het geval, indien de koop van een goed op afbetaling zich niet in een geldbedrag, maar in een grootere nuttigheid omzet. Dan kan weliswaar de welstand van de betreffende persoon verhoogd zijn, dit impliceert niet, dat tevens zijn koopkracht is gestegen. Tusschen beide gevallen is dus een markant verschil, al voegen wij er direct aan toe, dat dit niet wil zeggen, dat in dit laatste geval het koopen op afbetaling niet geoorloofd zou zijn. Dit is een subjectief oordeel, dat daarom economisch ten volle gerechtvaardigd kan zijn. Bovendien verdient het bovenstaande in zoverre nog een aanvulling, dat dit verschil zich niet tot bepaalde goederen uitstrekt.

De beteekenis, van deze onderscheiding is nu deze, dat door verhooging van de koopkracht van den koper een nieuwe vraag naar goederen kan ontstaan, hetgeen stimuleerend op den afzet en het gebruik kan werken. Daarentegen is de beteekenis van de vraag naar goederen, die in het consumptieproces worden gebruikt, geheel anders. Van een verhooging van de koopkracht van den consument is, zeker in den eersten tijd, geen sprake. Het ligt voor de hand om te veronderstellen, dat de vraag naar goe-

deren, die in het productieproces worden gebruikt, in een hausse groter zal zijn dan in een depressie. Maar ook al is het omgekeerde het geval, dan verandert dit in wezen niets, omdat deze vraag, tenminste onder de veronderstelling, die wij hebben gemaakt, tot de verhooging van de welvaart bijdraagt.

Geheel anders staat het met de vraag naar goederen, die in de consumptie worden gebruikt. Het gevaar is groot, dat in de hausse van het afbetalingsstelsel door een groot aantal „tijdelijke credietwaardigen” wordt gebruik gemaakt, die in een depressie hiervoor zeker niet in aanmerking zouden komen. Dit deel, dat moeilijk te selecteeren is, vormt een van de zwakke plekken van het stelsel. Anderen, die altijd credietwaardig blijven, zullen eerder in een hausse dan in een depressie tot het koopen van goederen op afbetaling overgaan, hetgeen uiteraard zeer logisch is. Men kan veilig aannemen, dat van den kant van de bona-fide consumenten er in het algemeen weinig bereidheid zal zijn om in een depressie op groote schaal goederen op afbetaling te koopen.¹⁾

Wat de productie betreft, zou het zeer zeker voor de ondernemers van belang zijn, indien zij in de conjunctuurfasen gelijkmatiger zou kunnen verkopen. Indien in de depressie de vraag vermindert, moet de productie zich hierbij wel aanpassen. Maar toch zal iedere ondernemer trachten zijn afzet zooveel mogelijk te handhaven of zijn voorraden te verminderen en zal voor de artikelen, waarvoor het zich eigent, naar het afbetalingsstelsel worden gegrepen. Dan echter zullen de consumenten zich er in het algemeen afkeerig van betoonen en is het gevaar groot, dat door een geforceerden verkoop allerlei misbruiken in den afbetalingshandel sluipen.

En in de hausse zal het afbetalingsstelsel voor de ondernemers een prachtig middel zijn om den drang naar expansie, die steeds aanwezig is, te bevredigen, omdat zij dan juist op de vraag van de consumenten kunnen rekenen en, zooals wij reeds opgemerkt hebben, door den sterk gestegen afzet gemakkelijk kapitaal kunnen aantrekken om hun productie nog verder uit te breiden. Bovendien zou de concurrentie tusschen de ondernemers hen alleen reeds ervan weerhouden om hun productie niet aan de vergroote vraag, voortvloeiende uit het afbetalingsstelsel aan te passen.

Zoo zien wij, dat noch van den kant van de consumptie noch van dien van de productie erop gerekend kan worden, dat het afbetalingsstelsel tot een verzachting van de conjunctuurgolven zal bijdragen. Integendeel, wij meenen, dat het afbetalingsstelsel tot een verscherping van de conjunctuurbeweging kan leiden en zodoende een belangrijke factor in het economisch leven is geworden, die vroeger niet gekende complicaties in het productieproces kan te weeg brengen.

H. M. H. A. VAN DER VALK.

DE NIEUWE STATISTIEK DER WERKSTAKINGEN EN UITSLUITINGEN.

Nadat de Nederlandsche Statistiek van de werkstakingen en uitsluitingen ongeveer dertig jaar lang volgens dezelfde methode bewerkt was, is thans de statistiek over 1930 verschenen, op eene geheel nieuwe leest geschoeid. Dit als gevolg van de 3e internationale conferentie van arbeidsstatistici, in 1926 te Genève gehouden, welke een aantal resoluties aannam, waarbij een methode werd aanbevolen, welke op eenige belangrijke punten afwijkt van die, volgens welke de Nederlandsche statistiek van den beginne af aan, dit is sedert 1901, is samengesteld.²⁾

¹⁾ Dit wil niet zeggen, dat dit ook economisch juist is. In een depressie zullen er steeds min of meer belangrijke categorieën van personen zijn, wier reële inkomen in verband met de algemeene prijsdaling is gestegen. Die personen zouden voor het koopen op afbetaling in een depressie eerder in aanmerking komen dan in een hausse.

²⁾ De resoluties vindt men in het Maandschrift v. h.

Tot dusver omvatte de Nederlandsche Statistiek alleen de in den loop van een verslagjaar *uitgebroken* geschillen. Van deze werden de gegevens opgenomen tot op het oogenblik, waarop de geschillen geëindigd waren. Dus ook de uitslag, al viel deze in het volgende kalenderjaar. Volgens de thans ook in Nederland gevolgde methode van Genève worden in de statistiek evenwel alle geschillen opgenomen, die in het verslagjaar *bestaan* hebben, dus zoowel die welke in dat jaar begonnen zijn, als die, welke reeds eerder begonnen waren, doch in het verslagjaar voortduurden. De gegevens nopens deze geschillen worden slechts in zoverre vermeld, als zij betrekking hebben op het verslagjaar. Het eerste voordeel is, dat men hierdoor een volledig beeld krijgt van hetgeen op rekening van elk der achtereenvolgende jaren komt; het tweede voordeel, dat de statistiek eerder kan verschijnen, want er behoeft nu niet meer gewacht te worden tot het laatste geschil geëindigd is.

Het tweede punt van verschil met de in ons land gevolgde methode is zeker niet minder belangrijk. De internationale conferentie kende aan de begrippen „betrokken werknemer”, „duur van het geschil” en „verloren arbeidsdag” een andere betekenis toe dan die, welke tot dusver in Nederland daaraan gegeven is. De door Genève aanbevolen methode beschouwt de arbeidsconflicten niet zoozeer uit een oogpunt van „actie der werknemers” als wel uit dat van „onderbreking van de productie”. In plaats van het aantal betrokken werknemers wordt geteld het aantal tengevolge van het geschil niet bezette plaatsen, hetgeen een verschil oplevert, ingeval werkwilligen plaatsen van stakers innemen. De duur van het geschil wordt niet berekend van het oogenblik af, dat de staking geproclameerd wordt tot dat, waarop zij opgeheven wordt, maar men berekent den tijd gedurende welchen de onderneming niet normaal werkte. Als aantal verloren arbeidsdagen geldt niet het aantal dagen voor de stakers verloren, maar het aantal dagen, waarop elke der door het geschil opengekomen plaatsen onbezet was.

Valt niet te ontkennen, dat het van veel belang is te weten hoeveel plaatsen er in de ondernemingen tengevolge van stakingen en uitsluitingen niet bezet waren, hoelang de ondernemingen om deze reden niet normaal werkten en hoeveel arbeidsdagen voor de ondernemingen, m.a.w. voor de productie verloren gingen, en brengt de nieuwe methode in zoverre een verbetering, anderzijds is toch ook de kennis van het aantal stakers (en uitgesloten), den duur van den strijd en het aantal dagen, dat voor de arbeiders verloren ging, m.a.w. den omvang der werkstakingen, in den zin van door de werknemers gevoerde actie, van betekenis. Slaagt een ondernemer erin, tijdens een langdurig en omvangrijk conflict, spoedig een groot aantal werkwilligen aan het werk te zetten, dan zullen misschien voor de productie weinig arbeidsdagen verloren gaan, maar voor de (betrokken) arbeiders zal het verlies aan arbeidsdagen aanzienlijk kunnen zijn.

Het is daarom toe te juichen, dat het Centraal Bureau in zijn gereorganiseerde statistiek beide groepen van gegevens opgenomen heeft. De nieuwe statistiek houdt dus niet alleen rekening met de resoluties van de internationale conferentie, maar geeft meer.

* * *

In het feit, dat thans gegevens over 30 jaren beschikbaar zijn, moge een aanleiding gevonden worden, hier enkele cijfers bij elkaar te plaatsen, die een beeld geven van de stakingsbeweging in deze periode.

Centr. Bur. v. d. Stat. afl. 1, 1927. De werkstakingsstatistiek over 1927, 1928 en 1929 zijn nog volgens de oude methode samengesteld, doch er waren enkele verzamelstaates met de door de conferentie aanbevolen gegevens aan toegevoegd.

	Aantal stakingen en uitsluitingen	Aantal stakers en uitgesloten	Percentage stakers en uitgesloten, betrokken bij geschillen, waarin gesteld werden eischen:		Percentage stakers en uitgesloten voor wie de uitslag van het geschil was			Aantal arbeidsdagen voor de werknemers verloren binnen de grenzen van het kalenderjaar	
			om loonsverhooging	tegen loonsverlaging	te hunnen gunste	gedeeltelijk te hunnen gunste	te hunnen nadeele		
Begonnen geschillen.									
Gem. 1901—1913	184	16.000						Bestaande geschillen.	
Gem. 1914—1918	317	24.000						420.400	
1919	649	61.700	82	1	10	67	20	1.056.800	
1920	481	66.500	88	2	4	51	44	2.354.900	
1921	299	47.700	18	71	7	83	9	1.281.700	
1922	325	44.000	16	64	20	61	18	1.223.900	
1923	289	56.400	13	68	5	66	29	1.216.400	
1924	239	27.100	23	59	12	63	24	3.156.000	
1925	262	31.700	49	25	13	53	33	780.900	
1926	212	9.100	62	19	16	52	30	281.300	
1927	216	12.000	67(67)*	7(7)	10(10)	69(67)	21(22)	203.900	
1928	195	15.200	55(55)	7(7)	14(14)	68(68)	17(17)	637.600	
1929	214	19.500	73(73)	5(5)	6(6)	82(82)	11(12)	963.900	
1930	204	9.600	—	—	—	—	—	273.000	
Bestaande geschillen.									
		Aantal						Aantal arbeidsdagen, verloren voor de	
		open plaatsen	werknemers					onderwerkers	
1930	212	9.700	10.260	51	14	18	51	25	229.300

*) De cijfers tusschen haakjes hebben betrekking op alle geschillen, die in de verslagjaren hebben bestaan en

zijn dus vergelijkbaar met de percentages voor 1930, volgens de nieuwe methode berekend.

Uit het aantal verloren arbeidsdagen, den besten maatstaf voor den omvang van de stakingsbeweging, blijkt, dat deze beweging in de eerste jaren na den oorlog het sterkst is geweest. Daarna zien wij van 1920 tot 1927 een geleidelijke afneming, met uitzondering alleen van 1924, het jaar van den grooten strijd in de textielnijverheid. Opvallend spiegelt zich de conjunctuur af in de bewegingen om loonsverhooging en tegen loonsverlaging. In 1919 en 1920 was resp. 82 en 88 % van de werknemers betrokken in geschillen om loonsverhooging en slechts 1 en 2 % bij geschillen tegen loonsverlaging, terwijl men daarentegen in de jaren 1921, 1922 en 1923 de lage percentages 18, 16 en 13 vindt voor de arbeiders, die strijden om loonsverhooging en de hooge percentages 71, 64 en 68 voor de arbeiders die zich tegen loonsverlaging verzetten. Van toen af tot 1930 neemt de strijd om loonsverhooging weer toe, die tegen loonsverlaging af. Zouden de cijfers van 1930 weer op een ommekeer duiden?

Wat den uitslag betreft, blijkt maar een gering percentage der werknemers in den loop der jaren volledig succes gehad te hebben; in 1922 was dit nog het grootst en zelfs toen werd dit door niet meer dan een vijfde der stakers bereikt. Geheel andere uitkomsten krijgt men echter, wanneer men de gevallen berekent, waarin hetzij volledig, hetzij gedeeltelijk succes bereikt is; voor de jaren 1919 tot 1930 vindt men een gemiddeld percentage werknemers van ruim 77, die hun doel geheel of ten deele bereikten. Door de overige 23 procent der werknemers werd de strijd totaal verloren.

Gelukkig is Nederland geen land, dat over het geheel ernstig onder stakingen en uitsluitingen lijdt. Van 1904 af zijn er in het geheel slechts 25 stakingen en uitsluitingen geweest met een verlies van meer dan 100.000 arbeidsdagen voor de werknemers. Zij volgen hieronder:

1904 Glasblazerijen. Alg. staking	115.000
Diamantindustrie. Uitsluiting	504.000
1907 Bootwerkers (graanbedrijf). Staking R'dam	146.000
1909 Bouwvakarbeiders. St. en U. A'dam	110.000
1910 Textielarbeiders. St. en U. Enschede	254.700
1911 Zeelieden. 2 St. A'dam en R'dam	120.000
1912 Glasblazers. St. en U. 5 gemeenten	130.000
1913 Sigarenmakers. St. en U. 8 provincies	455.000
Trawlvischers. St. IJmuiden	102.000
1918 Munitiewerkers. St. Hembrug, Delft en A'dam	192.800

Turfladers en baggerlieden. 2 St.	138.400
1919 Landarbeiders. St. en U. Groningen	179.000
1920 Zeelieden en walpersoneel. St. A'dam en R'dam	1.082.400
1921 Veenarbeiders. St. Gron., Dr. en Overijssel. Metaalbewerkers. St. 14 gemeenten	240.000
Steenkolennijnen. St. Kerkrade	606.900
1923 Textielindustrie. St. en U. Twente en Achterhoek	124.500
Textielindustrie. St. en U. Almelo, Wierden	3.135.000
Scheepsbouw. St. Amsterdam	130.000
Chauffeurs. St. A'dam	104.400
1925 Veenarbeiders. 3 St. N. Weerdinge etc.	107.000
1928 Loodgieters. St. A'dam, R'dam, den Haag, Haarlem	123.300
Scheepsbouw. St. Vlissingen	189.000
1929 Landarbeiders. St. en U. Groningen	178.000
Houtbedrijf. St. en U. Zaandam	532.000
	170.000

Hoeveel arbeidsdagen in de jaren 1904 tot en met 1930 verloren gingen in de verschillende takken van volksbestaan blijke uit de volgende cijfers (voor vroegere jaren zijn deze niet beschikbaar):

Nijverheidsbedrijven	15.459.000
w.o.:	
Textielnijverheid	4.497.000
Bouwbedrijven	2.639.000
Fabr. v. voedings- en genotmiddelen	1.524.000
Oer, steenkolen, turf	1.201.000
Metaalbewerking en scheepsbouw ..	2.598.000
Aardewerk, glas, kalk en steen ..	929.000
Diamantindustrie	698.000
Landbouw	1.392.000
Visscherij	277.000
Handel	144.000
Verkeerswezen	2.305.000
Vrije beroepen	22.000
Totaal	19.600.000

Een nauwkeurige berekening van het aantal arbeidsdagen, dat er in ons land gewerkt wordt door hen, die in ondergeschikte positie werkzaam zijn, is thans niet te maken, doch volgens een zeer ruwe schatting, kwamen in Nederland in de jaren 1927—1930 op 100.000 in zoodanige positie werkzame personen resp. 9, 8, 9 en 8 arbeidsgeschillen voor, terwijl op 10.000 personen of 3.000.000 arbeidsdagen, niet meer dan ongeveer 800, 2500, 3500 en 900 arbeidsdagen door staking en uitsluiting verloren gingen.

v. D. v. I.

NEDERLAND EN DE RIJN (1919—1923).

De Geallieerden, die in 1919 het Rijnrégieem wilden veranderen, hadden tegenover Duitschland gemakkelijk spel. De positie van dat land was ernaar, dat het alles zou moeten aannemen, zooals het door de tegenpartij werd beschikt. En ook Zwitserland had nauwelijks stem in het kapittel. Immers het was geen partij bij de Akte van Mannheim, en dientengevolge niet bij machte, ongewenschte herzieningen ervan tegen te houden.

Geheel anders stond het met Nederland. Dit land was wél partij bij de onopzegbare Rijnvaartakte, zoodat deze niet zonder Nederlands toestemming kon worden veranderd. En hoewel de geallieerden in hun machtsvolkomenheid de zaken bedisselden zooals hun dat goeddacht, begrepen zij toch, met Nederland te moeten overleggen. De Nederlandsche regeering werd uitgenoodigd, haar meening te willen kenbaar maken.

Bij beschouwing van Nederlands houding moet men twee perioden onderscheiden. De eerste is die, waarin de inhoud van het vredesverdrag nog niet is vastgesteld, maar Nederland de plannen der geallieerden wel al reeds vermoedt. In die periode vallen het exposé van Jhr. van Eysinga in de waterwegencommissie der vredesconferentie op 26 Maart 1919, en een nota der Nederlandsche regeering aan de geallieerde Groote Mogendheden van 9 April d.a.v. Beide keeren verklaart Nederland zich vóór volledige verkeersvrijheid op den Rijn, maar tevens beslist tegen ingrijpende veranderingen van het Rijnrégieem, met name in de door de geallieerden overwogen richting. Getracht wordt, de geallieerden van hun rampspoedige voornemens af te houden. De nota van 9 April besluit:

„L'intérêt positif que tous les Etats riverains ont au développement de la navigation du Rhin les a toujours fait coopérer avec dévouement à l'oeuvre commune. Le mémorandum lu par le commissaire néerlandais pour la navigation du Rhin fait allusion à l'esprit non politique qui règne dans la Commission Centrale. Avant de modifier l'organisation de la Commission il y aurait lieu d'en peser mûrement les conséquences sous ce rapport et de se rendre compte à cet égard des suites que pourrait avoir une organisation de l'administration du fleuve où des intérêts divergeants de ceux des Etats riverains auraient l'occasion de se faire valoir et où le principe de l'égalité des Etats ne trouverait pas son expression.”

Nederlands optreden heeft niet het minste effect gehad.¹⁾

De tweede periode begint, wanneer de geallieerde plannen vaststaan. Voor de geallieerden gaat het er dan verder om, Nederlands toestemming te krijgen, voor Nederland om te redden wat nog te redden is.

Een eerste botsing van opvattingen valt nog in April 1919. Het is, wanneer de Nederlandsche regeering heeft vernomen, dat voortaan op den Rijn geen werk meer zal mogen worden uitgevoerd zonder voorafgaande toestemming van de Centrale Commissie.

¹⁾ Art. 357 Vredesverdrag draagt aan arbiters de regeling op van de uitlevering van Rijnschepen enz., zulks in overeenstemming met het voorontwerp van 7 April 1919. Het ontwerp van 17 Maart had de Rijnvaartcommissie hiermee belast. Van Eysinga, in *Annuaire Grotius* 1931, ziet in deze verandering een rekening houden met Nederlands wensch, dat het on-politiek karakter der commissie gehandhaafd zou blijven. De juistheid van die opvatting blijkt uit de stukken niet, wel het tegendeel. Op 24 Maart, dus vóórdat Nederland zijn opvatting had kenbaar gemaakt, werd van Engelsche zijde een dergelijk amendement voorgesteld in de ontworpen regeling voor de Elbe (Miller *Diary* XI blz. 404. Dit is geworden art. 339). Het amendement werd met name van Fransche zijde met instemming begroet, en betreurd werd, dat men voor den Rijn al een andere regeling had gemaakt. Op 25 Maart is een dergelijke verandering gemaakt in de bepalingen over den Donau (Miller blz. 419). Blijkbaar heeft men toen in art. 357 toch ook nog maar de nieuwe en beter geachte regeling neergelegd. Dat is volkomen begrijpelijk, en men behoeft er niets bijzonders achter te zoeken.

Zij laat den geallieerden weten, dat Nederland dit *nooit* zal aanvaarden. De geallieerden zwichten, en wijzigen de vredesvoorwaarden op dit punt.¹⁾

Bij nota aan de geallieerde Groote Mogendheden van 23 Juni tracht dan Nederland nog meer wijzigingen te bewerkstelligen. Na een protest tegen de toelating van niet-oeverstaten in de Rijnvaartcommissie, en na een herinnering, dat de Rijnvaartakte „est un acte non-dénonçable et ne saurait être modifié sans la coopération des Pays-Bas” wijst de nota op de bedenkelijke stemverdeling in de Rijnvaartcommissie:

„Le gouvernement considère que cette application imparfaite de la distinction qui s'impose entre les Etats riverains et les Etats non-riverains ne saurait être maintenue. La répartition proposée semble méconnaître les droits naturels et historiques des Pays-Bas et ne pas rendre justice à la place qu'ils occupent parmi les Puissances les plus intéressées.

Dans ces conditions le Gouvernement de la Reine croit devoir signaler l'intérêt qu'il y aurait en vue de l'adhésion des Pays-Bas à reviser la répartition préconisée et d'augmenter le nombre des membres et partant des voix accordés aux Pays-Bas dans la Commission Centrale.”

Deze nota heeft niets uitgewerkt. Zij kwam ook wel wat laat: 28 Juni werd het vredesverdrag geteekend. Restte de vraag of, en, indien ja, op welke voorwaarden, Nederland zich bij de nieuwe regeling wenschte neer te leggen.

De onderhandelingen hierover zijn te Parijs gevoerd, op 20 Maart, 16 en 17 April 1920, tusschen Nederland eenerzijds, de geallieerde leden van de Rijnvaartcommissie anderzijds²⁾. Op punten van ondergeschikt belang werd zonder moeite overeenstemming bereikt, maar anders werd het, zoodra men raakte aan de grondzuilen van het geallieerde stelsel: de toelating van niet-oeverstaten in de Rijnvaartcommissie, en het overwicht van de geallieerden in het algemeen en van Frankrijk in het bijzonder. Nederland protesteerde tegen de toelating van niet-oeverstaten, verklaarde in geen geval genoeg te kunnen nemen met een stemmental gelijk aan dat van een niet-oeverstaat, en vroeg voor zich vier stemmen, evenveel als Frankrijk en Duitschland hadden. Maar hiermee raakte het aan het heilige huisje van de geallieerde meerderheid boven Nederland, Duitschland en Zwitserland gezamenlijk. Kreeg Nederland vier stemmen, dan hadden die landen er samen tien, evenveel als de geallieerden. A contrario volgt hieruit echter ook, dat er geen bijzonder bezwaar tegen was om aan Nederland, in plaats van vier, drie stemmen te geven, en zóó ver wilden de Mogendheden dus wel gaan.

Niet alzóo België. Dat land was er reeds een eeuw geleden, en zeer sterk ook weer sedert den oorlog, op uit, zich naast Nederland te dringen als aan den Rijnmond gelegen staat³⁾. Het was te Versailles in

¹⁾ Zie E.-S. B. No. 761, 30 Juli 1930. In de vergadering van de waterwegencommissie van 22 April 1919, waar het hiertoe strekkende Britsche amendement aanvankelijk geketst werd, werd aangenomen een ander Britsch amendement, dat in plaats van „toetreding” van Nederland tot de nieuwe regeling, in art. 354 een overeenkomst met Nederland dienaangaande voorzag. Van Eysinga t.a.p. ziet hierin een tegemoetkoming aan Nederland, en dit kan inderdaad de bedoeling van de Britsche delegatie zijn geweest. Hiervóór pleit wel, dat het andere, gelijktijdige, Britsche amendement ongetwijfeld aan Nederlandschen invloed te danken was. Evenwel blijkt niet positief, dat de Engelschen die bedoeling hadden, en de andere gedelegeerden hadden haar klaarblijkelijk niet: ter vergadering werd het amendement voorgesteld en behandeld als een verduidelijking van den tekst, van formeelen aard.

²⁾ Zie F. Jacomoni: *Il regime dei fiumini dichiarati „internazionali” dal trattato di Versailles*; *Rivista di diritto internazionale* 1921/22 blz. 542.

³⁾ Juister zou wellicht zijn te zeggen, dat België tracht niet alleen om zich naast Nederland te dringen, maar om dat land te verdringen. Zie hier wat de Belgische gedelegeerde Segers te Parijs in de waterwegencommissie van de

de Rijnvaartcommissie gekomen met evenveel rechten als Nederland. Nu Nederland meer rechten vroeg wenschte België hetzelfde! Wijziging van het stemmental als bepaald in het verdrag van Versailles, waarbij België reeds partij was, kon het bezwaarlijk vragen, en zoo is het zeer begrijpelijk, dat een eisch werd gesteld op een punt, dat in het vredesverdrag niet geregeld was: België eischte voor zich het blijvende recht, den secretaris-generaal der commissie aan te wijzen.

Nederland protesteerde. Natuurlijk: dat niet-oeverstaten in de Rijnvaartcommissie waren doorgedrongen was op zichzelf al erg genoeg. Men behoefde het niet nog erger te maken door hun — bovendien belangrijke — andere rechten te verschaffen. Zeker gold dat voor België, gezien zijn houding tegen Nederland en zijn verhouding tot Frankrijk. En het permanente secretariaat heeft België ook niet gekregen. Wel is onderhands afgesproken, dat bij wege van vriendschappelijk accoord aan België het secretariaat-generaal voor de eerste vijf jaar zou worden toegevoerd.

Een bijzonder gelukkigen indruk maakt het Nederlandsche beleid bij deze gelegenheid niet. A priori stond vast, dat geen overeenstemming zou worden bereikt, indien Nederland in alles op zijn stuk bleef staan, en dus zoowel uitsluiting van niet-oeverstaten als gelijkheid van de oeverstaten onderling zou eischen. Doch was het daarom noodig, zonder meer zich bij het toelaten van niet-oeverstaten neer te leggen, en zich tot een vruchteloos protest te bepalen? Veeleer diende dit toegeven te worden beschouwd als een gewichtige concessie, waartegenover de geallieerden óók wel iets mochten stellen. Maar aldus een der hoofdzaken al dadelijk prijs-gevend eischte Nederland dan toch tegemoetkoming op het tweede hoofdpunt: gelijkheid, althans in stemmental, met Frankrijk en Duitsland (zich dus reeds weer neerleggende bij het Fransche voorzitterschap en bij de vestiging der commissie te Straatsburg). En ook hier weer gaf Nederland toe tegenover de geallieerde weigering, en nam genoegen met drie stemmen. Hetgeen niet veel meer dan een schijnconcessie was, die bovendien nog door Nederland gekocht werd met een onderhandsche toezegging aan België! Aldus capituleerde men over de geheele linie, ondanks het feit dat, naar de latere woorden

vredesconferentie wist mede te deelen (15 Maart 1919): „Il faut donc donner quatre voix à l'Allemagne... L'autre riverain qui est surtout intéressé, je veux dire la France, doit avoir l'équivalent plus une voix, car il ne serait vraiment pas raisonnable de ne pas accorder aux vainqueurs une voix de plus qu'à l'Allemagne. Puis, enfin, les riverains accessoires: la Suisse qui limite au Sud (?) et la Belgique, en raison de sa grande importance de transit sur le Rhin, pourraient être considérées comme riverains. La Belgique serait riverain à cause du canal Rhin-Meuse a). La Belgique arrive alors comme la Suisse en ordre subsidiaire. Puis, viennent enfin les pays plus éloignés: la Hollande aux bouches, puis la Grande Bretagne pour sa situation importante au point de vue maritime, l'Italie en raison de la possibilité de son intérêt de transit. On leur donne à toutes deux b) la même représentation qu'à la Belgique. C'est déjà faire la belle part aux Etats éloignés.” Ook de geheele subsidie- en Moerdijkkanaalpolitiek wijst op een streven naar verdringing van Nederland.

a) Bedoeld in art. 361 van het vredesverdrag. Men behoeft er niet aan te twifelen, dat een de Belgische grens kruisend kanaal, beginnend in het Hollandsch Diep, eveneens als een stuk Rijn zou worden beschouwd. Overigens schijnt de constructie waarom België een Rijn-oeverstaat is, niet eenvoudig te zijn. Hostie (le statut international du Rhin, blz. 204) heeft er weer iets anders op gevonden: „La composition nouvelle de la Commission Centrale a introduit au sein de cette Commission deux Etats riverains, l'un du Rhin lui-même, l'autre de son affluent la Meuse ainsi que de son „confluent” l'Escaut: la Suisse et la Belgique.” Het zou belachelijk zijn, indien het niet zoo ergerlijk was.

b) Spreker vindt het blijkbaar toch beter, om op de zonderringe classificatie van Nederland niet te veel de aandacht te vestigen, en om hier alleen van Engeland en Italië te spreken.

van minister Van Karnebeek, een afzijdige houding van Nederland zoo noodig niet onoverkomelijk zou zijn te achten, en dat de geallieerden daarentegen zonder Nederland niets definitiefs bereiken konden. Dat Nederland dan ook wel degelijk op hoofdpunten met succes voet bij stuk kon houden zou blijken bij de nadere onderhandelingen in 1922 over art. 46 der Rijnvaartakte.

Wanneer men ziet, dat in het geheel slechts drie vergaderingen hebben plaats gehad, en wanneer men bedenkt, dat op de derde de overeenkomst werd goedgekeurd, zoodat over den inhoud waarschijnlijk al op de tweede vergadering overeenstemming werd bereikt, dan bevestigt dit wel den indruk, dat men van Nederlandsche zijde in 1920 zich wat al te gemakkelijk naar de wenschen der machtige tegenpartij heeft geschikt.

Heeft de Nederlandsche regeering zélf met het resultaat ook geen vrede gehad? Uit den aanhef van het protocol van Nederlands toetreding schijnt te volgen, dat dit is gebleven, zooals het op 17 April 1920 was vastgesteld, en in ieder geval zijn mogelijke latere wijzigingen van gering belang geweest. Maar nog in Juni weigerde Nederland deel te nemen aan de toen gehouden vergadering der Rijnvaartcommissie, omdat de onderhandelingen „nog niet geheel afgevoerd” waren, en pas op 21 Januari 1921 kon het protocol geteekend worden. Inderdaad, er was veel voor te zeggen om te zien, dat men tot een accoord kwam, ten-einde reeds tijdens de beraadslagingen over een definitieve herziening van de Rijnvaartakte invloed te kunnen doen gelden. Maar was daarom *dit* accoord noodig geweest? Naderhand zou de heer Dresselhuys aan minister Van Karnebeek toevoegen:

„Nu meen ik dat de minister zich in zoover op een geheel ander standpunt stelt dan ik, dat hij zich niet afvraagt, wat de rechtspositie in deze is, maar alleen vraagt wat de machtspositie van anderen is.

Ik meen dat het onze plicht in de eerste plaats is om te vragen, wat onze rechtspositie is, en om dat rechtsstandpunt met de meeste kracht te verdedigen, niet alleen om ons zelf maar juist ook uit een internationaal oogpunt, en dan komt pas in de tweede plaats de machtsvraag, wanneer blijkt dat inderdaad ons recht voor macht moet bukken.”

Gulden woorden, die in verband met de tegenwoordige onderhandelingen over een definitieve herziening van de Rijnvaartakte wel eens gememoreerd mogen worden.

Het zag er dus naar uit, dat de geallieerden een gemakkelijk en volledig succes behaald hadden. Maar zij hebben roet in het eigen eten gegooid.

Nog vóórdat Nederlands toetreding tot de nieuwe regeling was voltrokken werd van geallieerde zijde in de Rijnvaartcommissie beweerd, dat derzelve besluiten voortaan zelfstandig rechtskracht hadden. Nederland heeft daarop zijn toetreding geweigerd, zolang niet alsnog op dit punt overeenstemming zou zijn bereikt. In de daarop volgende langdurige en zeer moeilijke onderhandelingen hield Nederland voet bij stuk en overeengekomen werd, dat geen staat gebonden zou zijn aan besluiten, welke hij niet goedkeurde. Pas nadat de geallieerden dit hadden aanvaard is Nederland in 1923 tot de Versailler Rijnregeling toegetreden.

En wanneer wij deze onverzettelijkheid in verband brengen met het besliste optreden, in 1919, tegen de bepaling dat de Rijnvaartcommissie te beslissen zou hebben over uit te voeren waterstaatswerken, en wij zien daartegenover de slapheid bij de onderhandelingen in 1920, dan rijst de vraag, of hier soms niet een goed systeem aan ten grondslag ligt?

Voor Nederland was het zeer te betreuren dat de geallieerden zich van de Rijnvaartcommissie meester maakten. Maar daar staat tegenover, dat de geallieerde politiek niet zoo heel gevaarlijk worden kon, *zoolang slechts de oeverstaten de bewegingsvrijheid behielden, die zij van ouds bezaten.*

Voor wat de samenstelling der Rijnvaartcommissie

betreft had Nederland misschien wel meer invloed ten goede kunnen uitoefenen dan het heeft gedaan: het kwaad verhinderen kon het toch niet. Het heeft liever zijn krachten gericht op een belangrijker doelwit: de onverzwaakte handhaving van de vrijheid der oeverstaten, en het is daarin geslaagd. Al schijnt het mij nauwelijks twijfelachtig, dat getracht zal worden deze vrijheid alsnog teniet te doen, hetzij door uitbreiding van de macht der Centrale Commissie, hetzij door excessieve verplichtingen op de oeverstaten te leggen, gecombineerd met vage arbitrageclausules.

J. ZAAIJER.

BUITENLANDSCHE MEDEWERKING. DE DUITSCHE ELECTRO-TECHNISCHE INDUSTRIE IN DE CRISIS.

De Heer A. Friedrich te Berlijn schrijft ons:

De Duitse electro-technische industrie, die aan ongeveer een half miljoen menschen werk verschafft en een geraamden jaarlijkschen omzet heeft van R.M. 3 milliard, is door de crisis zeer ongelijkmatig getroffen. Terwijl de omzet van eenige productietakken, zelfs in den laatsten tijd, nog slechts weinig ten opzichte van vroegere jaren is verminderd, heeft zich in andere takken een hevige terugslag doen gevoelen. De toestand is in zooverre anders dan bijv. in de Ver. Staten, dat daar de binnenlandsche markt, vooral op het gebied van den bouw van krachtcentrales, tot dusverre de electro-technische industrie nog rijklijk van werk heeft voorzien, terwijl de uitvoer aanzienlijk is gedaald. Daarentegen hebben in Duitschland juist die ondernemingen het grootste weerstandsvermogen getoond, die het grootste gedeelte van haar productie uitvoeren.

Dit verschijnsel moet in hoofdzaak hieraan worden toegeschreven, dat in 1930 voor het eerst sedert vele jaren in de Duitse electriciteitsindustrie een terugslag heeft plaats gevonden. Hoewel de vraag naar electriciteit in Duitschland tot 1929 jaarlijks voortdurend was gestegen, zelfs tijdens het crisisjaar 1926, en het verbruik van het bedrijfsleven en van particulieren tot dien tijd in een snel tempo was toegenomen, gaf het jaar 1930 na een aanvankelijke verdere ontwikkeling in deze richting eerst een stilstand en daarna zelfs een achteruitgang te zien. De opwekking van alle Duitse electriciteitsbedrijven, van de publiekrechtelijke zoowel als van die in eigen beheer, daalde in hoofdzaak tengevolge van de geringe behoefte der industrie van 30,6 milliard K.W.U. in 1929 tot 29 milliard K.W.U. in 1930. Het verbruik van de industrie nam af, tengevolge van de vermindering en stopzetting van de productie in talrijke bedrijven. Dientengevolge daalde ook de gebruiksduur van de in de centrales geïnstalleerde machines en kwam een einde aan de voortdurende uitbreiding van vele centrales.

Onder deze omstandigheden is het begrijpelijk, dat de electro-technische industrie, voor zooverre zij de Duitse markt van machines en installaties tot opwekking en gebruik van elektrische kracht voorziet, ten aanzien van opdrachten en omzet aanzienlijke schade leed. Op eenige andere gebieden daarentegen hield de bedrijvigheid aan, terwijl zij nog in enkele gevallen zelfs nog steeg.

Het feit, dat de afzet van electriciteit aan de kleine afnemers (kleinbedrijf, landbouw, vooral huishoudingen) ten deele als gevolg van gunstige tarieven ook gedurende 1930 bijna overal toenam, speelt hierbij een groote rol. Het is zeer opmerkelijk, dat Berlijn hierop een uitzondering vormt, doordat zijn stroomtarieven in den aanvang van 1930 om fiscale redenen waren verhoogd. Juist de verminderde stroomlevering aan de industrie vermeerderde de belangstelling van de electriciteitsbedrijven voor een toenemend verbruik van de andere groepen van stroomafnemers. In verband hiermede vonden ook in

1930 machines en installaties voor het transformeren, voor de levering over grooten afstand en voor de distributie van electriciteit en elektrische huishoudelijke artikelen betrekkelijk gereed afzet. In het algemeen was ook de handel in zwakstroom-apparaten gunstig.

Bij deze verschuivingen moet er rekening mede worden gehouden, dat de genoemde achteruitgang van de Duitse electriciteitsopwekking niet alleen een gevolg is van de crisis. *De ontwikkeling in andere landen gaf vaak een ander verloop te zien*, niet alleen in Frankrijk, doch ook in de sterker door de crisis getroffen landen, zooals bijv. Groot-Brittannië en de Ver. Staten. Daar heeft de uitbreiding van de centrales tot voor kort in nauwelijks mindere mate voortgeduurd. Dat de industrie in Duitschland veel zwaarder werd getroffen, is aan factoren van verschillende aard toe te schrijven. In de eerste plaats doet zich natuurlijk op elk gebied de kapitaal-schaarschte gevoelen, waardoor aan een niet onmiddellijk noodzakelijke uitbreiding niet kan worden gedacht. In sterkere mate dan in eenig ander land krijgt deze omstandigheid in Duitschland ook hierdoor beteekenis, dat de Overheid (Rijk, Landen, Provincies en Gemeenten) een beslissenden invloed uitoefent op de opwekking van electriciteit.

Om den grooten invloed van de Overheid op de Duitse electriciteitsindustrie aan te toonen, zij er op gewezen, dat in 1929 van een totale opwekking van ondernemingen, die electriciteit aan derden verkopen, ten bedrage van 16,7 milliard K.W.U. 9,5 milliard op rekening van Overheidslichamen, 5,2 milliard op gemengde bedrijven en nauwelijks 2 milliard K.W.U. op particuliere bedrijven komen. De publiekrechtelijke lichamen bevinden zich, zooals bekend, thans door de voortdurend stijgende uitgaven en dalende inkomsten in buitengewoon moeilijke financiële omstandigheden.

Terwijl verder in de meeste groote landen kapitaal-krachtige financieringsmaatschappijen werkzaam zijn, werden de Duitse maatschappijen, afgezien van de verzwakte positie als gevolg van den oorlog en van de inflatie, in haar ontwikkeling sterk belemmerd, doordat de Overheid in steeds grootere mate de financieringsfuncties overnam.

Nog op een anderen, niet rechtstreeks met de crisis verband houdenden, factor, welke den toestand nog moeilijker maakt, dient te worden gewezen. *De industriële electrificatie kan tegenwoordig in Duitschland in hoofdzaak als volbracht worden beschouwd.* Reeds vóór de crisis bleek dit uit een geleidelijk langzamer wordend tempo van de toeneming van het industriële verbruik.

* * *

In tegenstelling tot de ontwikkeling van de Duitse markt staat de levendig gebleven uitvoerhandel van de Duitse electro-technische industrie. Men kan zeggen, dat de crisis voor deze industrie, wat den uitvoer betreft, zich in hoofdzaak slechts daarin uit, dat de sterke stijging van den uitvoer, die reeds vele jaren onafgebroken voortduurt, zich in het afgelopen jaar niet meer heeft voortgezet. Van 1925—1929 was de uitvoer van electro-technische artikelen van R.M. 366,5 tot 638,6 miljoen gestegen; 1930 bracht een kleinen achteruitgang tot R.M. 629,5 miljoen, d.w.z. van slechts circa 1½ pCt. Quantitatief kan echter wel een kleine stijging hebben plaats gehad.

De voorsprong, dien de Duitse uitvoer op den Amerikaanschen bezit, kon in het afgelopen jaar wederom iets toenemen. De afzetmogelijkheden voor de Duitse industrie op de wereldmarkten waren echter zeer verschillend; over het algemeen kon de uitvoer naar Europeesche markten, en wel speciaal naar de gebieden van West-Europa, nog stijgen, terwijl in de overzeesche zaken, met uitzondering van Afrika, een sterke teruggang plaats vond, zooals uit het volgende overzicht blijkt.

Duitsche export van electro-technische artikelen.

Landen:	in millioenen R.M.		in procenten	
	1929	1930	1929	1930
Europa	492,3	501,9	77,2	79,7
Noord- en Midden-Amerika	19,5	16,1	3,0	2,6
Zuid-Amerika	59,1	51,3	9,1	8,1
Afrika	10,8	13,4	1,7	2,2
Australië—Azië	54,7	46,7	8,6	7,4

Uit al deze overwegingen en feiten kan men concluderen, dat die electro-technische firma's, die zich in sterke mate op den Duitschen handel in sterkstroom-machines hebben geconcentreerd, in 1930 hevig door de crisis zijn getroffen, terwijl andere maatschappijen, die zich meer toelieden op de vervaardiging van massa-producten tot aanwending van electriciteit, van telefoontoestellen, draadloze toestellen, installaties voor levering en distributie van stroom, gunstiger resultaten konden bereiken. Voorts blijkt, dat alle ondernemingen met een betrekkelijk grooten uitvoer in het algemeen goede winsten hebben gemaakt. De volgende tabel geeft een overzicht van de ontwikkeling van de winsten en ook, voor zooverre hieromtrent gegevens bestaan, van den omzet van de belangrijkste Duitsche electro-technische maatschappijen, die reeds haar balans hebben gepubliceerd.

der productie van deze concerns alsmede aan hun bijzonder omvangrijke transacties met het buitenland worden toegeschreven. Ongetwijfeld is hierbij tevens van beteekenis, dat het boekjaar van de Siemens-concerns en de A. E. G. reeds in September eindigt, zoodat zoolwel op de balansen als ook op de winst- en verliesrekeningen de resultaten van het moeilijkste kwartaal nog niet tot uiting zijn gekomen. De achteruitgang van het aantal opdrachten, welke Siemens en de A. E. G. gedurende de laatste maanden vermeldde, zal, naar het zich laat aanzien, kleinere omzetten en winsten voor het loopende jaar met zich medebrengen.

De buitengewoon gunstige liquiditeitspositie van de grootste electriciteitsconcerns is een waarborg voor een groot weerstandsvermogen bij het aanhouden van de crisis. Bij het concern Siemens (Siemens-Schuckert-Werke en Siemens & Halske A. G.) stegen bijv. de posten kas, bankiers en wissels van 1928/29 tot 1929/30 van R.M. 121,1 tot 235,2 millioen; gelijktijdig daalde de post crediteuren. Deze toeneming van de liquide middelen toont aan, dat tot dusverre slechts een klein gedeelte van de in het afgelopen jaar opgenomen leening is geïnvesteerd. Opmerkelijk is, dat zoolwel de A. E. G. als Siemens in den laatsten tijd ter

Duitsche electro-technische ondernemingen.

	Kapitaal	Omzet		Netto-winst		Dividend %	
		1929	1930	1929	1930	1929	1930
in millioenen Mark.							
<i>Algemeene sterkstroomconcerns.</i>							
Siemens & Schuckert ¹⁾	120,0	550,0	500,0	16,6	9,8	10	7,5
A.E.G. ¹⁾	200,0	580,0	520,0	19,2	14,2	9	7
Bergmann Electricitäts-Werke A.G.	44,0	120,0	80,0	4,5	— 1,0	9	—
Brown, Boveri & Cie. A.G., Mannheim ..	25,0	90,0	—	2,4	1,3	9	5
<i>Zwakstroommaatschappijen.</i>							
Siemens & Halske A.G. ¹⁾	107,1	300,0	300,0	18,7	16,4	14	14
Standard Elektrizitäts-Gesellschaft ¹⁾ ..	25,0	—	—	—	— 0,2	—	—
C. Lorenz A.G.	9,5	25,0	—	0,6	0,0	6	—
Telephonfabrik Berliner A.G.	2,8	—	—	— 4,1	— 0,4	—	—
Mix & Genest A.G.	16,2	22,7	± 20,0	1,4	1,1	8	6
Radio A.G. Loewe	1,5	—	—	0,1	0,1	5	5
Deutsche Telephonwerke & Kabelindustrie A.G.	7,2	14,0	11,2	0,1	0,2	—	—
<i>Kabelfabrieken.</i>							
Felten & Guillaume Carlswerk A.G.	66,0	97,6	84,5	4,6	4,8	7,5	6,5
		(245,0 ²⁾)					
Deutsche Kabelwerke A.G.	10,0	± 30,0	± 27,0	1,0	0,3	6	—
Hackethal Draht- u. Kabelwerke A.G.	9,2	29,5	—	0,8	0,1	8	—
Norddeutsche Kabelwerke A.G.	4,0	9,1	8,0 ⁴⁾	0,6	0,5	12	10
C. J. Vogel Draht- u. Kabelwerke ¹⁾	8,3 ³⁾	18,3	—	0,6	— 0,6	6	—
<i>Gespecialiseerde ondernemingen.</i>							
Hartmann & Braun A.G.	1,9	—	—	0,3	0,2	10	7
Voigt & Haeffner A.G.	10,2	—	—	0,6	— 0,3	6	—
Julius Pintsch A.G.	9,0	—	—	1,1	0,9	12	10
Accumulatoren-Fabrik A.G.	20,0	—	—	3,4	2,5	18	12

¹⁾ Boekjaar van 1 Oct. tot 30. Sept., bij de Standard Elektrizitäts-Gesellschaft slechts van 1 Jan. tot 31 Maart 1931.

²⁾ Incl. de dochtermaatschappijen.

³⁾ Wordt tot 7,32 mill. R.M. verlaagd.

De omzet van de beide groote Duitsche electro-technische concerns, Siemens en A. E. G. ¹⁾, die ongeveer de helft van den geheelen omzet van de Duitsche electro-technische industrie beheerschen, daalde van 1928/29 tot 1929/30 in totaal van R.M. 1430 tot 1320 millioen. Terzelfdertijd steeg echter de waarde van hun afzet in het buitenland van R.M. 470 tot 510 millioen, d.w.z. met rond R.M. 40 millioen, terwijl de waarde van den binnenlandschen afzet met ongeveer R.M. 150 millioen daalde. Deze verschuiving illustreert de hierboven genoemde verschijnselen.

Wanneer de balansen van de A. E. G., Siemens & Halske A. G., Siemens-Schuckert-Werke en ook Felten & Guillaume Carlswerk A. G. betrekkelijk gunstiger waren dan die van de meeste andere ondernemingen, zoo moet zulks zoolwel aan de veelzijdigheid

verkrijging van buitenlandsche opdrachten ook in eenige centrales hebben deelgenomen. Hierbij dient te worden vermeld de medewerking van de A. E. G. aan de met 100 millioen Lei opgerichte Elgiba in Roemenië en de deelneming in de Empresa Sul Brasileira de Electricidad in Joinville en, wat Siemens & Halske betreft, de oprichting van de Grieksche telefoonmaatschappij, de vergroting van de deelneming in de telefoonmaatschappij te Buenos-Aires en de invloed, die op het telefoonwezen in het naburige La-Plata gebied is verkregen. Of deze transacties erop wijzen, dat ook de Duitsche electro-technische concerns evenals de groote buitenlandsche ondernemingen ter bevordering van den afzet weder de financiering van buitenlandsche centrales en distributiebedrijven ter hand willen nemen, staat thans nog niet vast.

¹⁾ Incl. de geheel onder contrôle staande dochtermaatschappijen, echter excl. alle overige deelnemingen.

DE SAMENWERKING TUSSCHEN IVAR KREUGER EN JOHN PIERPONT MORGAN.

(Een belangengemeenschap tusschen internationale grootfinanciers).

Dr. W. Bickerich te Berlijn schrijft ons:

In tegenstelling met de groote belangstelling, die het voorstel van Hoover allerwegen heeft ondervonden, werd aan een andere gebeurtenis op het gebied van de internationale financiële politiek door het publiek weinig aandacht besteed. Deze gebeurtenis, die eerst geleidelijk beteekenis zal krijgen, doch daarom niet moet worden onderschat, betreft de samenwerking tusschen twee groote wereldfinanciers, Morgan en Kreuger, die speciaal op het gebied van de internationale financiering van staatsleeningen tot dusverre de grootste concurrenten waren. De onmiddellijke invloed van deze transactie, d.w.z. van de kortgeleden tusschen de International Telephone & Telegraph Co. en het Zweedsche Ericsson-concern gesloten overeenkomst, is weliswaar niet zeer groot. Tot dusverre hebben de beide concerns elkaar scherp beconcurrereerd ter verkrijging van leveringsopdrachten voor de telefooncentrales van bijna alle landen ter wereld en hebben zij in verschillende landen zelf telefoonnetten geëxploiteerd. Aan deze concurrentie is thans een einde gekomen. Hoe waardevol de rationalisatievoordeelen ook mogen zijn, die hierdoor voor de belanghebbenden worden verkregen, voor de huidige wereldhuishouding en de wereldpolitiek zijn zij slechts van ondergeschikte beteekenis.

Deze overeenkomst is echter wel van belang met het oog op de wederzijdsche verhouding tusschen deze beide machtige financiers. Het is voor de eerste maal, dat door de overeenkomst I.T.T.-Ericsson, tusschen Morgan en Kreuger tot blijvende samenwerking wordt besloten. Tot dusverre gingen zij elkander steeds zo veel mogelijk uit den weg. Afgezien van de telefoonbelangen, die Kreuger pas sedert kort bezit, bestonden er tot nog toe tusschen de door hem en Morgan gecontrôleerde ondernemingen practisch geen punten van aanraking, noch als concurrenten, noch als leveranciers, en ook het afsluiten van staatsleeningen kwam bij beiden volgens geheel verschillende beginselen tot stand.

Het zwaartepunt van de deelnemingen van Morgan lag bij ondernemingen, wier commerciële basis vrijwel uitsluitend in de Ver. Staten gevestigd was (spoorwegmaatschappijen, United States Steel, Du Pont de Nemour, General Motors, General Electric, American Telephone & Telegraph). Ondanks een lengte van de door Morgan gecontrôleerde spoorwegen van in totaal 45.000 K.M. is dit nog slechts een klein gedeelte van het geheele net der Amerikaanse spoorwegen, die bovendien van de zeer goedkope automobielen een zware concurrentie ondervinden. Ook de industriebelangen ontmoetten in Ford, Bethlehem Steel, enz., gelijkwaardige concurrenten.

Kreuger daarentegen heeft zijn werkzaamheid over zeer veel landen verdeeld en zich bovendien in bedrijven geïnteresseerd, waarin hij gemakkelijk de concurrentie het hoofd kan bieden, zooals lucifers, onroerende goederen (grondbezit, hypotheeken op huurhuizen in groote steden), telefoon, erts en hout.

Ook ten opzichte van het karakter van hun staatsleeningen bestaan verschillen. Morgan heeft aan de financiering van den Franschen oorlog, aan het totstandkomen van het Dawes- en Youngplan zijn medewerking verleend en de leiding van internationale financiers voor de daarmede verbandhoudende leeningtransacties op zich genomen, leeningtransacties van wereldpolitieke beteekenis en met zuiver politieke waarborgen voor de geldschietters.

Kreuger daarentegen sluit alleen om bepaalde economische redenen staatsleeningen af. Bij hem staat bij elke leeningtransactie op den voorgrond, dat hij daardoor de beschikking over inkomsten uit staats-

monopolies, telefoon- of luciferconcessies, krijgt, en hij doet zijn leeningtransacties bovendien in hoofdzaak met kleine staten, wier politieke credietwaardigheid niet zeer groot is. In het kort, de zaken van Morgan vloeien uit de hooge politiek voort, terwijl die van Kreuger hooge politiek doen ontstaan.

Ondanks het principiële verschil in zaken, was de opbloei en de toeneming van de macht van Kreuger, welke wonderlijk snel heeft plaats gevonden, reeds daarom onaangenaam voor Morgan, omdat zijn positie van primus inter pares in de financiële kringen van Amerika hierdoor geleidelijk zwakker werd. Bovendien was Kreuger een indringer uit Europa, en nadat het financiële zwaartepunt tengevolge van den oorlog van Europa naar de Ver. Staten was verlegd, mocht men toch in zekeren zin verwachten, dat een Amerikaan de leiding in de internationale financiële zaken zou behouden. Dit had klaarblijkelijk een zekere wederkerige animositeit ten gevolge, welke o.m. hieruit bleek, dat de met Morgan gelieerde grootbanken haar medewerking weigerden, toen de bankrelatie van Kreuger, Lee, Higginson, in October 1926 aan Duitschland het bekende overbruggingscrediet van \$125 miljoen verleende, zoodat het crediet met behulp van talrijke Amerikaansche provinciale banken van den tweeden rang moest worden bijeengebracht.

Hierbij kwam, dat de zaken van de twee groote financiers elkaar geleidelijk begonnen te kruisen, naarmate Kreuger groter en machtiger werd, vooral ook toen grootere staten in financiële nood gingen verkeeren, waardoor zij gedwongen waren om leeningen bij Kreuger af te sluiten, hoewel deze credietmethode een ondergraving van de staatsmacht beteekent en verder, toen Kreuger in het internationale telefoonbedrijf, één van de meest lucratieve domeinen van Morgan, groote belangen verkreeg. De strijd om de Roemeensche telefoonconcessie, welke tenslotte met een overwinning van Morgan, resp. van de I.T.T. over de vereenigde groep Kreuger—Ericsson—Siemens—Automatic eindigde, schijnt in ieder geval met groote bitterheid te zijn gevoerd.

De nieuwe overeenstemming betreft dus uitsluitend het gebied, waarop Morgan en Kreuger het scherpst tegenover elkander stonden. Men kan haar in zooverre wellicht als een overeenkomst over de afbakening van de wederzijdsche werkingssfeer volgens de boven geschetste principes beschouwen. Zij is evenwel meer dan een belangengemeenschap, want het grensgebied, dat voortaan gezamenlijk zal worden bewerkt, de ontwikkeling van het internationale telefoonverkeer, opent bij de zich thans uitbreidende automatisering zeer groote financiële perspectieven voor de toekomst.

AANTEKENINGEN.

De wereldhandel in het eerste kwartaal van 1931.

Het Institut für Konjunkturforschung heeft in zijn laatste publicatie een gedetailleerde studie van de handelsbeweging van Europeesche en niet-Europeesche landen gemaakt. Volgens dit onderzoek was de teruggang van de handelsbeweging in het begin van dit jaar in Europa groter dan daar buiten, terwijl tot het einde van het vorige jaar nog een omgekeerde beweging was waar te nemen, zooals uit de volgende tabel blijkt, waaronder wij ter vergelijking de betreffende cijfers van Nederland hebben gevoegd.

Volgens het I. f. K. staat deze wijziging in onmiddellijk verband met de ontwikkeling van de wereldconjunctuur, daar de crisis voornamelijk van de overzeesche landen is uitgegaan en nu eveneens de handelsbeweging van de industriestaten heeft aangetast. De vermindering van de koopkracht van de overzeesche landen is thans ook gevolgd door die van Europa, hetgeen o.a. blijkt uit de daling van den uitvoer naar Europeesche landen in het begin van dit jaar. Voor

Buitenlandse handel van 48 landen.

	le kwartaal	4e kwartaal	le kwartaal 1931	Toename +, afname —, in le kw. 1931 ten opzichte van					
				1930		le kwartaal 1930	4e kwartaal 1930	le kwartaal 1930	4e kwartaal 1930
				in milliard Marken				in pct.	
48 landen	Omzet	56,7	47,8	39,7	— 17,0	— 8,1	— 30,0	— 16,9	
	Invoer	30,0	24,7	21,1	— 9,0	— 3,7	— 30,0	— 14,2	
	Uitvoer	26,7	23,1	18,7	— 8,0	— 4,4	— 30,1	— 19,2	
25 Europ. landen	Omzet	33,2	30,3	24,5	— 8,8	— 5,9	— 26,4	— 19,3	
	Invoer	18,5	16,6	13,8	— 4,8	— 2,9	— 25,7	— 17,3	
	Uitvoer	14,7	13,7	10,7	— 4,0	— 3,0	— 27,2	— 21,7	
23 landen buiten Europa	Omzet	23,5	17,5	15,3	— 8,3	— 2,2	— 35,1	— 12,8	
	Invoer	11,5	8,1	7,3	— 4,2	— 0,8	— 36,8	— 9,8	
	Uitvoer	12,0	9,4	8,0	— 4,0	— 1,4	— 33,5	— 15,4	
in miljoen Guildens				in pct.					
Neder-land	Omzet	1100	938	839	— 261	— 99	— 23,7	— 10,6	
	Invoer	648	544	495	— 153	— 49	— 23,6	— 9,0	
	Uitvoer	452	394	344	— 108	— 50	— 23,9	— 12,7	

Duitschland en Engeland bedroeg die daling in het eerste kwartaal van dit jaar vergeleken met het laatste kwartaal van 1930 resp. 20 en 25 pCt., terwijl de daling van den uitvoer naar niet-Europeesche landen in dezelfde periode zich resp. op 7 en 15 pCt. stelde.

Indexcijfers van scheepsvrachten.

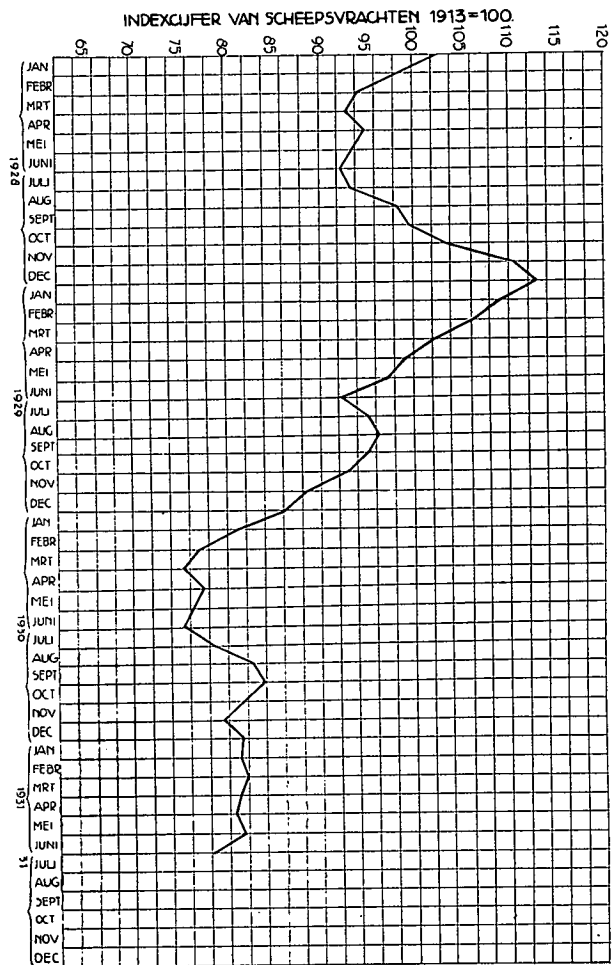
„The Economist” schrijft: De markt was gedurende Juni buitengewoon flauw na een betrekkelijke stabiliteit gedurende de voorafgaande maanden. Ons indexcijfer voor scheepsvrachten toont met 90,9 een daling van 4,5 pCt. ten opzichte van Mei. Het cijfer voor Juni is echter nog 3,2 pCt. hooger dan dat voor Juni 1930. Uit de volgende tabel blijken de jongste schommelingen van de verschillende groepen:

ring op de vrachtenmarkt teweeg. De volgende tabel toont de veranderingen van de verschillende groepen, waaruit ons indexcijfer is samengesteld:

	Indexcijfer	+ of —
Golf van Biscaye; uitgaande vracht...	95,4	— 1,8
„ „ „ thuisvracht	82,3	..
Middell. Zee; uitgaande vracht	92,1	— 5,1
„ „ „ thuisvracht	81,1	— 2,6
Noord-Amerika	89,6	— 7,0
Zuid-Amerika; uitgaande vracht ...	71,5	— 1,5
„ „ „ thuisvracht	108,1	— 8,3
Indië; uitgaande vracht	90,9	— 1,0
„ „ „ thuisvracht	92,7	— 5,0
Het verre Oosten, enz.	93,0	— 3,0
Australië	98,8	— 5,3

Datum	Europeesche wateren	Noord-Amerika	Zuid-Amerika	Britsch-Indië	Verre Oosten en Stille Zuidzee	Australië	Totaal
Basis (Gemiddelde v. 1898—1913)	100	100	100	100	100	100	100
(Gemidd.v.1913)	110,0	113,1	123,4	106,3	117,4	127,9	116,3
Febr. 1920	814,3	529,9	757,5	744,8	587,0	712,2	691,0
Dec. „	268,9	277,2	244,1	256,8	286,7	347,2	280,1
Dec. 1921	160,1	164,1	163,7	144,4	141,3	166,5	156,7
Dec. 1922	137,1	135,2	129,2	122,6	136,1	159,3	136,6
Dec. 1923	134,0	132,7	120,1	124,4	125,1	144,2	130,1
Dec. 1924	117,4	129,2	119,5	119,8	129,3	161,1	129,4
Dec. 1925	117,0	121,6	117,0	110,1	110,1	154,9	121,8
Dec. 1926	139,7	156,1	145,9	132,9	129,2	179,8	147,3
Dec. 1927	105,6	116,2	113,6	114,2	124,9	139,8	119,0
Dec. 1928	122,1	131,3	125,6	126,8	127,4	156,7	131,7
Dec. 1929	117,3	95,5	94,6	109,0	93,4	91,7	100,3
Juni 1930	91,3	85,2	90,7	95,7	74,6	90,8	88,1
Juli „	86,3	89,0	94,6	102,8	78,3	93,5	90,8
Aug. „	86,7	94,2	99,7	104,5	84,7	106,8	96,1
Sept. „	87,3	91,2	95,7	103,0	89,2	117,5	97,3
Oct. „	91,1	85,8	93,3	101,3	85,2	113,9	95,1
Nov. „	89,5	85,0	90,4	99,8	81,0	107,7	92,2
Dec. „	89,7	86,9	93,8	103,8	85,2	109,5	94,8
Januari 1931	88,0	90,1	90,1	101,3	88,8	108,6	94,5
Februari „	87,1	93,4	94,6	96,9	90,9	108,6	95,2
Maart „	86,5	94,0	90,5	99,2	91,9	105,0	94,5
April „	86,0	95,0	94,4	94,0	91,4	103,3	94,0
Mei „	85,0	96,6	94,7	94,8	96,0	104,1	95,2
Juni „	82,4	89,6	89,8	91,8	93,0	98,8	90,9

De uitgaande kolenvrachten bleven over het algemeen dalen, terwijl de omvang van de graanbevrachting sterk verminderde ten deele als gevolg van de nerveuse stemming omtrent de toestanden in Centraal-Europa en ten deele tengevolge van de onzekerheid omtrent de dit jaar uit Rusland te verschepen hoeveelheden graan. Vooral de Noord-Amerikaansche graanvrachten zijn laag, terwijl ook de La Platamarkt daalde. Het voorstel van Hoover bracht geen verbete-

Uit de volgende tabel blijkt ons indexcijfer, herleid tot een gemiddelde voor 1913: (1913 = 100)

Maand	1928	1929	1930	1931
Januari	98,47	109,6	81,2	81,2
Februari	94,33	106,7	76,5	81,9
Maart	93,17	102,6	75,5	81,3
April	94,59	99,1	77,1	80,8
Mei	93,79	97,3	76,1	81,8
Juni	91,29	92,1	75,7	78,1
Juli	93,73	94,8	78,1	
Augustus	98,17	96,1	82,6	
September	99,54	95,3	83,6	
October	103,93	93,3	81,7	
November	110,94	88,3	79,3	
December	113,17	86,2	81,5	
Jaarl. gemiddelde	98,8	96,8	79,1	

Indexcijfers van groot- en kleinhandelsprijzen in Nederlandsch-Indië.

De maandstatistiek 1931 No. 3 van het Centraal Kantoor voor de Statistiek bevat o.m. het volgende:

Invoer. Van een reeks invoerartikelen werd deze maand geen prijsopgave ontvangen, zoodat de serie invoerartikelen deze maand niet gepubliceerd kan worden.

Uitvoer. De serie uitvoerproducten omvat de prijzen van 20 producten.

Indexcijfers van 72 invoer- en 20 uitvoerartikelen in den groothandel te Batavia, Soerabaja en Semarang.

	Invoerartikelen.						Uitvoerartikelen	Totaal groothandel
	Textiel-goederen ¹⁾	Levensmiddelen ²⁾	Metaal ³⁾	Chemicaliën ⁴⁾	Diversen ⁵⁾	Totaal		
1913.	100	100	100	100	100	100	100	100
1924.	213	164	167	160	168	178	155	173
1925.	208	161	160	150	165	172	146	166
1926.	185	157	151	153	169	165	137	159
1927.	174	148	149	149	173	160	130	154
1928.	172	149	141	144	162	155	125	149
1929.	172	149	142	142	163	155	123	148
1930.	162	138	133	137	152	146	88	134
Maart 1930.	169	144	138	139	151	150	98	139
April	167	144	137	138	152	149	95	138
Mei	162	142	136	138	156	148	94	136
Juni	161	140	136	137	155	147	88	134
Juli	161	139	133	136	155	146	82	132
Augustus	159	138	131	136	152	145	81	131
September	158	135	129	136	149	143	79	129
October	158	130	126	134	148	141	79	127
November	155	127	121	133	148	140	78	126
December	155	126	124	133	147	139	79	126
Januari 1931.	152	123	124	133	147	138	73	124
Februari	—	—	—	—	—	—	72	—
Maart	—	—	—	—	—	—	72	—

1) 20 art. 2) 12 art. 3) 12 art. 4) 15 art. 5) 13 art.

De prijzen voor katjangolie, thee en maïs daalden aanzienlijk en bereikten weder een nieuw laagtepunt.

Met een prijsval van f 0.40½ tot f 0.34½, is ook de thee beneden den basisprijs van 1913: f 0.39 gekomen.

De prijzen voor citronella-olie, djarakpitten, kapok, karpokpitten en peper monteerden.

Het indexcijfer van den geheelen uitvoer vertoonde echter geen verandering van belang en bleef, evenals voor Februari, voor Maart 72 (1913 = 100).

Kleinhandelsprijzen. De tabel kleinhandelsprijzen omvat de prijzen van 40 verbruiksartikelen, verdeeld in een serie inheemsche en een serie uitheemsche artikelen.

In hoofdzaak door de daling van de prijzen van brood, rund- en karkouwenvleesch, daalde het indexcijfer van de serie inheemsche artikelen van 140 in Maart tot 138 in April.

De daling van het indexcijfer van de serie uitheemsche artikelen van 136 in Maart tot 135 in April moet toegeschreven worden aan fractioneele fluctuaties in de prijzen van verschillende gebruiksartikelen.

Het indexcijfer van de in- en uitheemsche artikelen tezamen daalde met 1 punt tot 138.

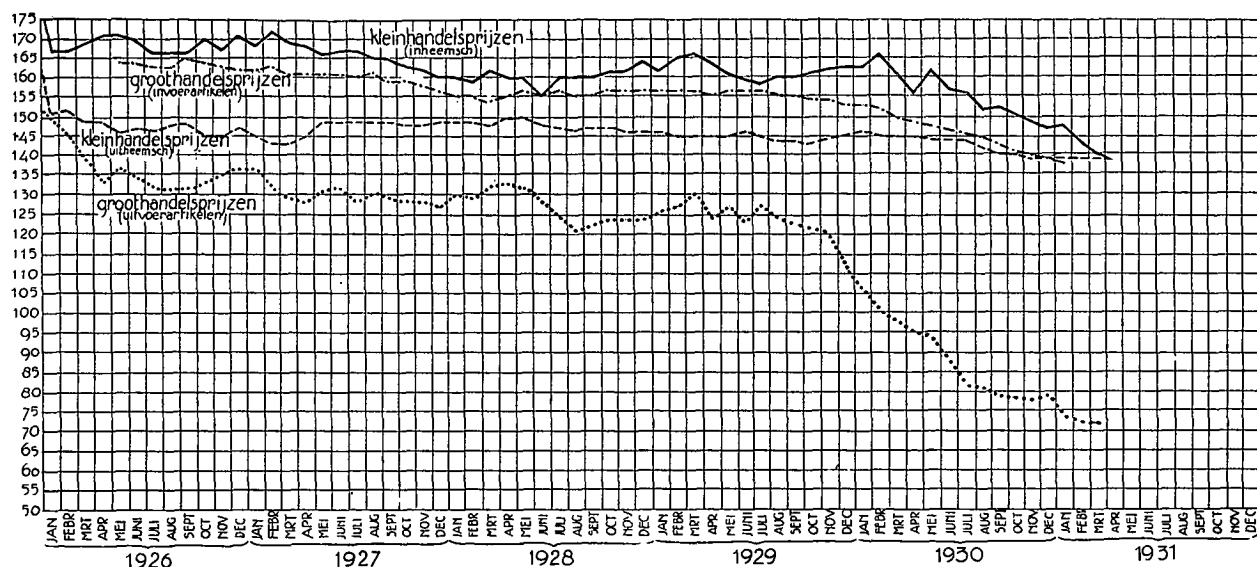
Indexcijfers van kleinhandelsprijzen van verbruiksartikelen van in- en uitheemschen oorsprong te Batavia.

	Inheemsch ¹⁾	Uitheemsch ¹⁾	Totaal	Voeding ²⁾
1913/14	100	100	100	100
1924 ..	182	158	170	170
1925 ..	169	152	160	159
1926 ..	169	148	159	156
1927 ..	166	147	157	155
1928 ..	160	148	154	153
1929 ..	162	145	153	151
1930 ..	156	143	150	148
April 1930 ..	156	145	151	150
Mei	162	144	153	151
Juni	157	144	151	149
Juli	156	144	150	148
Augustus	152	142	147	144
September	153	140	146	144
October	151	140	145	143
November	149	139	144	142
December	147	139	143	141
Januari 1931 ..	148	139	144	141
Februari	143	139	141	138
Maart	140	139	139	136
April	138	138	138	135

1) 20 artikelen. 2) 35 artikelen.

Pasar-prijzen. Voor vrijwel alle artikelen waren de pasar-prijzen in Maart alweder lager dan in de daaraan voorafgaande maand, hetgeen voor verschillende producten in het onderstaande staatje duidelijk tot uiting komt:

	Februari 1931	Maart 1931
Beras No. II	f 8.08	f 7.71
Maïs No. II	„ 2.21	„ 2.06
Cassave No. I	„ 1.03	„ 0.92 ⁵
Gep. aardnoten	„ 8.08	„ 7.26

Indexcijfers van groothandelsprijzen.

In de bijlage, die bij dit nummer is gevoegd, is ditmaal het overzicht van de indexcijfers van groothandelsprijzen opgenomen.

Wegens plaatsgebrek is de staat betreffende de constante noteeringen van verschillende artikelen aan het einde van de laatste vijf halfjaren uitgevallen. Dit overzicht, dat een zeer goed beeld geeft van de enorme prijsdaling van enkele artikelen, volgt hieronder.

	1929		1930		1931
	Einde Juni	Einde December	Einde Juni	Einde December	Einde Juni
Tarwe, Canadeesche per qr.	48/3	55/6	39/-	24/6	26/-
Rundvleesch, Eng. in helften, per 8 lbs.	6/-	5/8	5/8	5/3	5/2
Schapenvleesch, Nieuw-Zeeland, per 8 lbs.	4/8	4/10	3/10	3/11	3/8
Thee, Indisch veilinggem. per lb.	1/3	1/1 1/8	1/1 1/4	1/2 1/4	7/4 d.
Suiker, gekristall. per cwt.	23/5 1/4	22/9	21/9	19/6	20/9
Katoen, American Middling per lb.	10.30 d.	9.42 d.	7.58 d.	5.34 d.	5.43 d.
Garens, 32er twist per lb.	15.00 d.	13.87 d.	11.50 d.	9.00 d.	9.00 d.
Wol, Australische per lb.	41 d.	33 d.	27 d.	22 d.	21 d.
Jute, per ton	£ 30/5/-	£ 27/15/-	£ 22/5/-	£ 15/10/-	£ 16/-/-
Ruw ijzer, Cleveland No. 3, per ton	72/6	72/6	66/6	63/6	58/6
Kolen, beste Welsh, per ton.	20/-	20/1 1/2	20/-	20/-	20/-
Tin, Standaard, per ton	£ 201/10/-	£ 178/2/6	£ 136/12/6	£ 116/10/-	£ 113/2/6
Koper, per ton	£ 73/19/3	£ 68	£ 49/5/-	£ 46/10/-	£ 37/5/-
Lijnolie, per ton	£ 30/10/-	£ 45	£ 41	£ 22/10/-	£ 18/-/-
Rubber, plant. sheet per lb.	10.62 d.	8.06 d.	6.25 d.	4.25 d.	3.25 d.
Cement, Portland, per ton	47/-	47/-	47/-	47/-	47/-

MAANDCIJFERS.**EMISSIES IN JUNI 1931.**

Prov. en Gemeentelijke Leeningen ¹⁾ f 2.443.750,—
zijnde:

Nederland

Gem. Enschedé f 2.500.000

4 1/2 % obl. à 97 1/2 % f 2.443.750

Bank- en Credietinstellingen „ 2.935.000,—
zijnde:

Nederland**Obligatiën**

N.V. Bank van Nederl. Gemeenten f 2.000.000 4 1/2 %

obl. à 97 1/2 % f 1.950.000

Schielsche Crediet- en Dep. bank f 1.000.000 ²⁾

5 1/2 % obl. à 98 1/2 % f 985.000

Hypotheekbanken „ 35.000,—
zijnde:

Nederland**Aandeelen**

N.V. De Stedelijke Hyp. bank f 250.000 aand. à

140 %, waarop 10 % te storten f 35.000

Industriële Ondernemingen ³⁾

Spoorweg-Maatschappijen ⁴⁾

Diversen ⁵⁾ „ 1.111.000,—
zijnde:

Nederland**Aandeelen**

Mij. „Stadhouderslaan” tot

Expl. van Onroerende Goederen f 100.000 aand.

à 210 %, waarop 10 % te storten f 21.000

De Nieuwe Stadsuitbreiding, Den Haag f 150.000

aand. à 120 % f 180.000

Obligatiën

Mij. „Stadhouderslaan” tot

Expl. van Onroerende Goederen ⁶⁾ f 410.000

5 1/2 % obl. à 100 % f 410.000

Leidsche Expl. Mij. van

Onr. Goederen f 500.000

5 1/2 % obl. à 100 % f 500.000

Kerkelijke leeningen „ 1.791.260,—
zijnde:

Nederland f 458.485

België „ 298.500

Duitschland „ 723.750

Frankrijk „ 100.000

Ver. Staten „ 210.525

Totaal f 8.316.010,—

Totaal der emissies in Januari f 10.677.072,50
Februari .. „ 13.720.717,50
Maart „ 32.326.887,50
April „ 22.246.295,51
Mei „ 107.262.528,75
Juni „ 8.316.010,—

Algemeen Totaal f 194.549.511,76

1) Bovendien Conversieleening:

Gem. Amsterdam f 17.676.000 4 1/2 % obl. à 98 %;

Gem. Gouda f 1.284.000 4 1/2 % obl. à 97 1/2 %;

Gem. 's-Gravenhage f 12.650.000 4 1/2 % obl. à 99 1/2 %.

2) Waarvan reeds geplaatst f 647.600.**3) Conversieleening:**

N.V. v. d. Bergh's Fabr. f 12.000.000 4 1/2 % obl. à 97 1/2 %.

4) Conversieleening:

Spoorwegen van Elzas-Lotharingen Fr. Frs. 374.000.000

4 1/2 % obl. à 94 %.

5) Conversieleening:

Vereen. „Ons Middelbaar Onderwijs in N.-Brabant”, Tilburg

f 110.000 4 1/2 % à 100 %.

6) Bovendien f 340.000 voor conversie.

Voorts werd in de afgelopen maand hier te lande de inschrijving opengesteld op een beperkt bedrag:

\$ 60 miljoen 4 1/2 % obl. Consolidated Gas Co. of New-York

à 101 % (introductie);

United Corporation Wilmington, cert. van 10 gew. aand.

à \$ 25 p. aandeel (introductie).

De Kerkelijke Leeningen zijn als volgt onderverdeeld:

	Guldens	Rente-voet	Emissie-koers
Congr. v/d. Broeders der Christ. scholen, Lembecq.....	300.000	6 %	99 1/2 %
Par. van de H. Maria Magdalena, Milwaukee	\$ 44.000	5 %	100 1/2 %
Paters Oblaten van de Onbevleete Maagd Maria, Houthem (waarvan f 444.000 voor conversie).....	550.000	4 1/2 %	99 3/4 %
Bisd. Galveston	\$ 40.000	5 %	100 1/2 %
Congr. der E.E. Zusters Franciscanessen, Nonnenwerth.....	750.000	7 %	96 1/2 %
St. Joseph-Gesticht, Venray	80.000	4 1/2 %	100 %
R.K. Kerkbest. der Par. v. d. H. Agatha, Lisse.....	75.000	4 %	97 %
Zusters Benedictinessen van O. L. Vrouw v. d. Vrede, Faremoutiers.	100.000	6 1/2 %	100 %
R.K. Par. Kerkbest. v. d. H. Thomas à Villanoya, Nijmegen	200.000	4 1/2 %	100 %

De economische en financiële toestand van Duitsland.

Rectificatie. In het artikel onder bovenstaanden titel, opgenomen in E.-S. B. van 24 Juni, wordt eenige malen gesproken over buitenlandsche arbeidskrachten. In al deze gevallen wordt echter bedoeld „vreemde” arbeidskrachten, in tegenstelling met

familieleden, die in het eigen bedrijf medewerken, zoals o.a. in den landbouw veel voorkomt. Uit het oogpunt van de consumptie bezien, is het aantal tewerkgestelde „vreemde” arbeiders van groote betekenis. Volgens de laatste telling bedroeg het aantal „vreemde” arbeiders 14.4 millioen, het aantal medehelpende familieleden 5.4 millioen.

CONJUNCTUURGEGEVENS BETREFFENDE NEDERLAND.

Datum	Productie en Handel.																						
	Productie.					Invoer *)					Uitvoer *)												
	Steenkolen ¹⁾	Scheepsbouw ²⁾	Aanbestedingen ³⁾		Indexcijfer der werkloosheid	Totaal	Onbewerkte en halfbr.	Fabrikaten	Totaal	Fabrikaten	Grondstoffen	Gloeilampen	Radio	Kunstzijde	Margarine	Kaas	Groenten	Invoeroverschot					
			Totaal	Fabrieksbouw															Totaal	Invoeroverschot			
1000 tons	1000 B. R.T.	in mill. gld.			in mill. gld.	in 1000 tons	in 1000 tons	in mill. gld.	in 1000 tons	in mill. gld.	in 1000 tons	in mill. gld.	in 10.000 stuks	in fl. 1000	in tons	in fl. 1000	in tons	in fl. 1000	in 1000 tns	in 1000 tons	in 1000 tons	in mill. gld.	
1925	593	101	9.55	0.36	8,1	205	1.444	365	151	164	52	631	24	395 ⁴	1.833	31	73	237	1.280	7.7	6.6	36.5	54
1926	737	148	11.33	0.39	7,3	203	1.642	390	146	193	52	899	28	325 ⁴	1.484	100	279	444	1.744	7.9	7.0	35.9	58
1927	791	172	11.07	0.48	7,5	212	1.630	413	158	210	58	751	29	318 ⁴	1.621	173	766	579	2.158	7.7	8.1	38.8	54
1928	910	177	13.35	0.57	5,6	224	1.721	425	166	225	67	849	27	573	1.988	336	1.903	633	2.431	7.4	7.7	43.8	58
1929	965	198	14.84	0.68	6,2	229	1.824	433	166	228	72	895	27	503	2.318	875	6.788	717	2.271	6.0	8.0	45.9	63
1930	1.018	178	15.42	0.29	7,9	202	1.850	407	143	222	62	929	23	412	1.910	908	5.527	743	1.992	5.7	7.8	45.0	59
J.'30	1.060		12.13	0.14	11,7	221	1.878	464	152	227	66	936	27	372	1.733	968	6.160	774	2.280	6.2	7.5	43.7	69
Feb.	985	179	13.91	0.34	9,8	201	1.639	422	145	251	69	833	24	304	1.369	737	5.468	730	2.149	5.7	6.1	47.1	56
Mrt.	997		20.54	0.27	6,7	227	1.875	413	156	271	73	814	24	338	1.521	951	6.492	786	2.260	6.9	6.6	53.7	70
Apr.	977		21.35	0.38	5,4	204	1.731	362	142	230	64	852	22	360	1.701	797	5.105	628	1.821	5.0	7.0	44.7	62
Mei	1.017	187	17.84	0.35	4,8	224	2.039	425	151	223	68	929	25	434	1.855	735	4.436	887	2.562	5.8	8.2	47.5	73
Juni	916		18.04	0.77	4,3	201	2.008	410	135	191	56	943	21	466	1.998	667	3.647	582	1.728	5.5	8.7	59.4	66
Juli	1.097		13.70	0.33	5,2	204	2.119	494	145	222	62	973	22	530	2.551	672	3.682	673	1.882	4.8	10.2	61.9	59
Aug.	1.010	185	15.58	0.23	5,8	199	1.931	456	153	241	59	1.005	21	595	2.865	675	4.336	661	1.738	6.2	8.7	68.8	46
Sept.	1.052		14.77	0.38	6,5	196	1.793	402	147	201	56	893	22	405	2.066	890	5.599	810	2.102	4.6	8.1	31.3	49
Oct.	1.101		10.58	0.05	7,8	198	1.927	381	151	216	63	1.065	25	372	1.722	1.142	6.569	793	1.934	6.3	9.2	32.3	47
Nov.	987	160	9.73	0.07	10,2	181	1.794	355	126	196	52	992	22	317	1.514	1.249	7.153	742	1.693	4.9	7.1	28.1	55
Dec.	1.013		16.60	0.20	15,1	165	1.494	314	117	200	52	910	20	453	2.026	1.415	7.682	855	1.748	6.7	6.3	21.1	48
J.'31	1.058		10.21	0.23	19,2	178	1.658	376	118	249	51	895	19	325	1.408	1.205	6.808	605	1.360	5.6	6.7	33.9	60
Feb.	938	121	13.98	0.09	18,7	150	1.585	325	109	241	49	793	17	271	1.295	809	4.576	722	1.547	4.7	5.8	33.3	41
Mrt.	1.077		17.94	0.10	17,9	167	1.533	342	116	270	48	921	19	248	1.181	948	4.947	761	1.581	5.2	6.3	12.7	51
Apr.	1.060		16.72	0.45		169	1.578	363	119	240	47	932	18	211	1.027	628	3.625	806	1.634	4.9	7.0	35.2	50
Mei	997		14.81	0.12		161	1.719	372	112	211	43	1.048	19	319	1.434	449	2.736	1105	2.178	4.9	6.8	41.4	49

1) De cijfers vanaf Jan. 1929 zijn voorloopig. 2) De cijfers van 1925—1927 hebben betrekking op de maand Juni. 3) „De Aannemer”. 4) Bruto-gewicht X 1000 K.G.

Datum	Kapitaalmarkt										Geldmarkt		Prijzen			Verkeer			Aantal Faillissementen *)				
	Effectenbeurs				Emissies					Spaarbanken		Prolongatierente *)	Particulier disconto *)	Indexcijfers van			Scheepv. verkeer *)			Ontvangsten van de Spoorwegen		Ontvangsten van Posten, Telegrafie en Telefonie	
	Handelsondern.	Industrie	Scheepvaart	Rendement van Obligaties *)	Totaal (zonder conversie)	Conversie	Nederland en Koloniën	Buitenland	Aandelen	Obligatiën	Rijkspost-spaarbank			40 particuliere spaarbanken *)	Groothandels-prijzen *)	Prijzen in den landbouw *)	Kosten van Levensonderh. arbeidersgez. Amsterdam *)	Inkomend		Uitgaand	In 10.000.000 M ³ .	In miljoenen guldens	In 10.000.000 M ³ .
												In miljoen guldens	In pCt.										
1925	—	—	—	4,93	297	219	175	122	64	233	304	191	2,88	3,08	155	—	—	5.00	4.24	13.6	6.31	342	
1926	—	—	—	4,65	470	429	196	274	73	397	299	209	2,92	2,88	145	—	—	5.22	6.10	13.6	6.23	312	
1927	—	—	—	4,72	494	46	158	336	93	401	321	225	3,83	3,76	148	—	—	5.95	4.80	13.5	6.23	296	
1928	—	—	—	4,64	667	48	364	303	338	329	332	242	4,16	4,18	149	—	—	6.14	5.03	14.5	6.42	266	
1929	168	433	125	4,76	460	84	327	133	287	173	343	257	4,89	4,82	142	—	—	6.02	4.12	15.0	6.79	232	
1930	126	265	33	4,59	598	64	349	249	29	569	367	290	2,17	2,06	117	79	91,1	5.95	4.00	14.6	6.62	256	
J.'30	144	312	102	4,71	43.1	19.3	38.2	4.9	6.3	36.8	344	262	2,85	2,93	131	86	—	6.11	4.35	14.3	7.49	273	
Feb.	144	303	97	4,71	55.8	14.6	11.8	44.0	2.8	53.0	356	266	2,94	2,78	126	84	—	5.51	3.67	12.6	5.78	244	
Mrt.	135	292	92	4,67	74.5	—	57.9	16.6	3.9	70.6	356	270	2,59	2,55	122	80	92,2	5.77	3.80	13.8	6.23	251	
Apr.	140	305	92	4,68	54.7	0.4	12.5	42.2	5.1	49.6	354	269	3,10	2,43	122	81	—	5.52	3.76	14.5	6.88	250	
Mei	129	281	92	4,64	36.4	4.1	6.5	29.9	3.3	33.1	354	272	2,56	2,24	118	80	—	6.25	3.92	14.3	6.26	241	
Juni	123	262	83	4,58	100.7	2.9	26.4	74.3	3.9	96.8	354	274	1,94	1,85	118	76	91,8	6.46	3.58	15.0	5.91	240	
Juli	126	265	82	4,56	35.2	7.1	17.7	17.5	0.1	35.1	355	277	1,85	1,91	115	78	—	6.15	4.00	16.8	7.86	255	
Aug.	117	252	75	4,52	18.0	5.1	14.6	3.4	0.3	17.7	358	280	1,62	1,83	114	83	—	6.02	4.23	17.4	6.15	214	
Sept.	111	246	74	4,49	18.8	3.9	17.5	1.3	0.7	18.1	361	283	1,83	1,97	112	81	91,8	6.16	4.35	15.4	6.19	262	
Oct.	110	235	71	4,46	16.5	1.5	12.6	3.9	0.9	15.6	361	285	1,48	1,58	111	77	—	5.93	4.37	14.7	7.41	276	
Nov.	117	221	69	4,51	100.3	1.1	99.6	0.7	0.3	100.0	364	288	1,29	1,27	110	73	—	5.67	3.97	13.2	6.22	280	
Dec.	112	204	63	4,50	44.4	3.6	33.5	10.9	1.3	43.1	367	290	1,86	1,44	107	71	88,7	5.80	3.95	13.3	7.15	291	
J.'31	111	199	64	4,50	10.7	0.4	10.5	0.2	0.3	10.4	371	297	1,32	1,37	105	71	—	5.22	4.50	13.5	6.61	304	
Feb.	118	218	66	4,46	13.7	9.8	11.2	2.5	0.2	13.5	377	301	1,05	1,11	104	72	—	4.50	3.66	11.6	5.49	265	
Mrt.	124	223	64		32,3	63,3	26,4	5,9	1,0	31,3	387	305	1,04	1,10	103	73	87,4	5.52	3.77	v12,9	5,98	316	
Apr.	114	207	58		22,2	56,0	4,8	17,4	0,7	21,5	386	304	1,61	1,39	102	75	—	5.38	4.17	v13,8	6,75	291	
Mei	95	179	54		107,3	290,0	101,4	5,9	6,3	101,0			1,56	1,40	102	74	—	5.58	3.66	v13,7	5,75	272	
Juni	89	165	53																				

v = voorloopig. *) Centraal Bureau voor de Statistiek. 1) Bank voor Handel en Scheepvaart te Rotterdam (Nadruk verboden) 2) Directie van den Landbouw. Nieuwe reeks, begonnen Juli 1929. 3) Bureau van Statistiek der Gemeente Amsterdam.

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

BANKDISCONTO'S.

Ned. Bk.	Disc. Wissels. 2 16 Mei '31	Lissabon 7½ 2 Juni '30
	Bel. Binn. Eff. 2½ 16 Mei '31	Londen 2½ 15 Mei '31
	Vrsch. in R.C. 2½ 16 Mei '31	Madrid 6½ 8 Juli '31
Athene	9 2 Dec. '28	N.-York F.R.B. 1½ 7 Mei '31
Batavia.....	4½ 10 Mrt. '30	Oslo 4 8 Nov. '30
Belgrado	6½ 27 Juni '31	Parijs 2 2 Jan. '31
Berlijn	7 13 Juni '31	Praag 4 24 Juni '30
Boekarest.....	8 1 Apr. '31	Pretoria 5 12 Mrt. '31
Brussel	2½ 31 Juli '30	Rome..... 5½ 19 Mei '30
Budapest	7 16 Juni '31	Stockholm .. 3 6 Feb. '31
Calcutta	6 28 Mei '31	Tokio 5.1 6 Oct. '30
Dantzig	6 13 Juli '31	Weenen..... 7½ 16 Juni '31
Helsingfors	6 26 Aug. '30	Warschau.... 7½ 3 Oct. '30
Kopenhagen	3½ 12 Nov. '30	Zwits. Nat. Bk. 2 23 Jan. '31

OPEN MARKT.

	1931				1930	1929	1914
	11 Juli	6/11 Juli	29 Juni/4 Juli	22/27 Juni			
Amsterdam Partic. disc.	3/4	3/4-15/16	7/8-1	15/16-1	11/16-15/16	53/16-5/16	31/8-3/16
Prolong.	—	1/2-1	1-1/4	1-1/4	13/4-2	43/4-5/4	21/4-3/4
Londen Daggeld...	11/2-2	11/2-2	1-4	11/2-2	11/4-3	33/4-53/4	13/4-2
Partic. disc.	21/16	113/16-21/16	15/16-21/16	2-1/16	25/16-3/8	53/16-3/8	21/4-3/4
Berlijn Daggeld...	8 1/2-10	8-11	73/4-11	61/2-8 1/2	21/2-5 1/2	61/2-8 1/2	—
Partic. disc.	—	—	—	—	—	—	—
30-55 d...	7	7	7	7	33/8-1/2	73/8	—
56-90 d...	7	7	7	7	33/8-1/2	73/8	21/8-1/2
Waren-wissel.	73/8	75/8	71/2-8	71/4-1/2	33/4	73/4	—
New York Daggeld 1)	11 1/2-3/4	1 1/2-3/4	1 1/2-3/4	1 1/2-3/4	2-3/4	9-1/4	13/4-21/8
Partic. disc.	1	1	1	1	2-1/8	5 1/4-3/8	—

1) Koers van 10 Juli en daaraan voorafgaande weken t/m Vrijdag.
2) Koers van 9-11 Juli.

WISSELKOERSEN.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	New York *)	Londen *)	Berlijn *)	Parijs *)	Brussel *)	Batavia 1)
7 Juli 1931	2.48 7/16	12.08 1/8	58.93	9.73 1/4	34.69	99 15/16
8 „ 1931	2.48 3/4	12.07 1/8	58.88 1/2	9.73 1/4	34.66 1/2	99 15/16
9 „ 1931	2.48 5/16	12.08 5/16	58.91	9.73 3/4	34.68	99 15/16
10 „ 1931	2.48 5/16	12.08 3/4	58.91 1/2	9.74 1/4	34.69 1/2	100
11 „ 1931	2.48 5/16	12.07 3/4	58.84	9.74 3/4	34.69	100
13 „ 1931	2.48 3/4	12.06 1/8	58.58	9.74 3/4	34.69	99 15/16
Laagste d.w. 1)	2.48 3/32	12.04 3/4	58.80	9.72 1/2	34.65	99 15/16
Hoogste d.w. 1)	2.48 3/2	12.09 1/8	58.97 1/2	9.75	34.71	100
6 Juli 1931	2.48 3/2	12.08 7/8	58.93	9.73	34.67 1/2	99 15/16
29 Juni 1931	2.48 5/8	12.09 1/8	59.—	9.73 1/4	34.62	99 15/16
Muntpariteit	2.48 3/4	12.10 3/4	59.26	9.75	34.59	100

Data	Zwitserland *)	Weenen *)	Praag *)	Boekarest 1)	Milaan **)	Madrid **)
7 Juli 1931	48.10 3/4	34.95	7.36 3/4	1.48 1/2	13.01 1/2	23.72 3/4
8 „ 1931	48.17	34.92 1/2	7.36	1.48 1/2	13.00 1/2	23.50
9 „ 1931	48.17 1/2	34.92 1/2	7.35 1/2	1.48 1/2	13.00 1/2	23.50
10 „ 1931	48.19	34.95	7.36	1.48 1/2	13.01	23.70
11 „ 1931	48.19 1/2	34.92 1/2	7.36	1.48 1/2	—	—
13 „ 1931	48.18	34.95	7.35	1.48	12.95	23.40
Laagste d.w. 1)	48.12 1/2	34.85	7.34	1.47	12.94	23.30
Hoogste d.w. 1)	48.22	34.97 1/2	7.37 1/2	1.49 1/2	13.03	24.—
6 Juli 1931	48.16	34.97 1/2	7.36 3/4	1.48 1/2	13.01	23.50
29 Juni 1931	48.07	34.95	7.36	1.48 1/2	13.01	23.47 1/2
Muntpariteit	48.—	35.10	7.371	1.488	13.09	48.52 1/2

Data	Stockholm *)	Kopenhagen *)	Oslo *)	Helsingfors 1)	Buenos-Aires 1)	Montreal 1)
7 Juli 1931	66.65	66.55	66.57 1/2	6.26	79 3/4	2.47 3/4
8 „ 1931	66.60	66.52 1/2	66.52 1/2	6.25 3/4	79 3/4	2.47 5/8
9 „ 1931	66.62 1/2	66.50	66.52 1/2	6.25 3/4	78 3/4	2.47 3/4
10 „ 1931	66.60	66.52	66.52 1/2	6.25 3/4	78 3/8	2.47 3/4
11 „ 1931	66.60	66.50	66.52 1/2	6.25 3/4	77 3/4	2.47 5/8
13 „ 1931	66.55	66.47 1/2	66.47 1/2	6.24 1/2	—	—
Laagste d.w. 1)	66.47 1/2	66.37 1/2	66.37 1/2	6.23 1/2	77	2.47 5/8
Hoogste d.w. 1)	66.67 1/2	66.57 1/2	66.57 1/2	6.27	80	2.48
6 Juli 1931	66.65	66.55	66.57 1/2	6.26	80 1/8	2.47 3/4
29 Juni 1931	66.67 1/2	66.57 1/2	66.57 1/2	6.25 1/2	80 3/8	2.48
Muntpariteit	66.67	66.55	66.67	6.26 1/2	95 3/4	2.48 3/4

*) Noteering te Amsterdam. **) Not. te Rotterdam. 1) Part. opgave.

In het eerste nummer van iedere maand komt een overzicht voor van een aantal niet wekelijks opgenomen wisselkoersen.

KOERSEN TE NEW YORK. (Cable).

Data	Londen (\$ per £)	Parijs (\$ p. 100 fr.)	Berlijn (\$ p. 100 Mk.)	Amsterdam (\$ p. 100 gld.)
7 Juli 1931	4,86 19/32	3,92	23,72 1/2	40,25 3/4
8 „ 1931	4,86 9/16	3,92 1/2	23,72 3/8	40,29 1/2
9 „ 1931	4,86 5/8	3,92 1/2	23,73 3/8	40,27
10 „ 1931	4,86 21/32	3,92 11/32	23,72 3/4	40,28
11 „ 1931	4,86 21/32	3,92 11/32	23,69	40,29 1/2
13 „ 1931	4,85 7/8	3,92 5/8	22,50	40,28 1/2
14 Juli 1930	4,86 15/32	3,93 1/2	23,86 3/4	40,23 1/2
Muntpariteit...	4,8667	3,90 5/8	23,81 1/4	40 1/16

KOERSEN TE LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	27 Juni 1931	4 Juli 1931	6/11 Juli '31 Laagste	11 Juli 1931 Hoogste
Alexandrië...	Piast. p. £	97 1/2	97 1/2	97 1/16	97 1/16
Athene	Dr. p. £	375	375	374 3/4	375 3/4
Bangkok...	Sh. p. tical	1/9 5/8	1/9 5/8	1/9 5/8	1/9 5/8
Budapest ...	Pen. p. £	27.87 1/2	27.87 1/2	27.86	27.92
Buenos Aires	d. p. \$	35 5/4	36 3/8	34 7/8	36 1/8
Calcutta ...	Sh. p. rup.	1/5 25/32	1/5 25/32	1/5 25/32	1/5 27/32
Constantin...	Piast. p. £	1.025	1.025	1.025	1.025
Hongkong ..	Sh. p. \$	1/0 11/16	1/0 11/16	1/0	1/1
Kobe	Sh. p. yen	2/0 25/64	2/0 11/32	2/0 7/16	2/0 25/64
Lissabon	Escu. p. £	110	110	109 3/8	110 3/8
Mexico	\$ per £	9.90	9.95	9.80	10.10
Montevideo ..	d. per £	28 1/2	29	28 1/2	29 1/8
Montreal ...	\$ per £	4.88 1/8	4.88 1/8	4.87 3/8	4.88 1/8
Rio d. Janeiro	d. per Mil.	325 3/32	325 3/32	325 3/32	325 3/32
Shanghai ...	Sh. p. tael	1/4 1/8	1/4 1/8	1/3 1/16	1/4 1/8
Singapore ...	id. p. \$	2/3 3/8	2/3 3/8	2/3 1/16	2/3 3/8
Valparaiso ...	\$ per £	39.95	39.95	39.94	39.98
Warschau ..	Zl. p. £	43 7/8	43 7/8	43 3/8	43 7/8

1) 90 dg.

ZILVERPRIJS

GOUDPRIJS *)

Londen 1) (N.York *)		Londen	
6 Juli 1931..	13 9/16	29 3/8	6 Juli 1931....
7 „ 1931..	13 5/8	29 3/8	7 „ 1931....
8 „ 1931..	13 5/8	28 5/8	8 „ 1931....
9 „ 1931..	13 1/8	28 5/8	9 „ 1931....
10 „ 1931..	13 5/16	28 1/2	10 „ 1931....
11 „ 1931..	13 5/16	28 5/8	11 „ 1931....
12 Juli 1930..	15 1/16	34 3/8	12 Juni 1930....
27 Juli 1914..	24 1/16	59	27 Juli 1914....

1) in pence p. oz. stand. *) Foreign silver in \$ c. p. oz. fine. **) in sh. p. oz. fine

STAND VAN 's RIJKS KAS.

Vorderingen.	30 Juni 1931	7 Juli 1931
Saldo van 's Rijks Schatkist bij De Nederlandsche Bank.....	f 35.296.263,37	f 11.767.493,47
Saldo b. d. Bank voor Ned. Gemeenten Voorschotten op ult. Mei, 1931 aan de gemeenten verstrekt op voor haar door de Rijksadministratie te heffen gemeentelijke ink.bel. en op de Rijksink.bel.	„ 33.734,47	„ 743.200,26
Voorschotten op ult. Mei, 1931 aan de gemeenten verstrekt op aan haar uit te keeren hoofdsom der personeele belasting, aandeel in de hoofdsom der grondbelasting, alsmede van opcenten op die belastingen.....	„ 9.230.638,30	„ 9.230.638,30
Voorschotten aan Ned.-Indië.....	„ 8.639.819,14	„ 8.639.819,14
Id. aan Suriname.....	„ 81.903.451,25	„ 89.100.193,75
Id. aan Curaçao.....	„ 11.610.093,45	„ 11.944.500,45
Kasvord. weg. creditverst. a/h. buitenl. Daggeldleeningen tegen onderpand.	„ 6.773.813,90	„ 6.779.274,90
Saldo der postrekeningen van Rijks-comptabelen	„ 101.496.226,82	„ 110.092.790,34
Vordering op het Alg. Burg. Pensioenfond. 1)	„ 3.000.000,—	„ —
Vordering op andere Staatsbedrijven 1)	„ 18.939.520,51	„ 24.442.223,07
Vordering op andere Staatsbedrijven 1)	„ 4.079.593,07	„ —
Vordering op andere Staatsbedrijven 1)	„ 17.307.145,38	„ 17.214.547,14
Verplichtingen.		
Schatkistbiljetten in omloop.....	f 178.814.000,—	f 178.814.000,—
Schatkistpromessen in omloop	„ 70.040.000,—	„ 49.040.000,—
Zilverbons in omloop.....	„ 2.623.036,—	„ 2.589.326,—
Schuld aan het Alg. Burg. Pensioenf. 1)	„ —	„ 624.335,50
Id. a. h. Staatsbedrijf d. P., T. en T. 1)	„ 22.004.996,29	„ 32.874.112,47
Id. aan andere Staatsbedrijven 1)	„ 1.170.360,11	„ 1.170.360,11
Id. aan diverse instellingen 1)	„ 3.853.152,10	„ 3.847.867,15

NEDERLANDSCH-INDISCHE VLOTTENDE SCHULD.

Vorderingen:	4 Juli 1931	11 Juli 1931
Saldo bij de Javasche Bank.....	—	—
Betaalmiddelen in 's Lands Kas	—	—
w.o. muntbiljetten	—	—
Verplichtingen:		
Voorschot 's Rijks kas e. a. Rijksinstell.	f 88.640.000,—	f 91.156.000,—
Schatkistpromessen	„ 24.500.000,—	„ 24.500.000,—
Schatkistbiljetten	„ 7.060.000,—	„ 7.060.000,—
Muntbiljetten in omloop.....	„ 10.569.000,—	„ 9.991.000,—
Schuld aan het Ned.-Ind. Muntfonds.	„ 218.000,—	„ 712.000,—
Idem aan de Ned.-Ind. Postspaarbank.	„ 867.000,—	„ 928.000,—
Voorschot van de Javasche Bank.....	„ 18.509.000,—	„ 19.148.000,—

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte 'Balans op 13 Juli 1931.

		Activa.		
Binnenl. Wis- sels, Prom., enz. in disc.	Hfdbk. f Bijbnk. „ Ag. sch. „	41.236.239,26 190.829,85 8.403.118,12	f	49.830.187,23
Papier o. h. Buitenl. in disconto				—
Idem eigen portef. Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.	f	228.611.526,—		228.611.526,—
Beleeningen incl. vrsch. in rek.-crt. op onderp.	Hfdbk. f Bijbnk. „ Ag. sch. „	32.409.537,82 6.985.310,57 53.313.902,76	f	92.708.751,15
Op Effecten	f	89.860.416,81		
Op Goederen en Spec.		2.848.334,34		92.708.751,15
Voorschotten a. h. Rijk				2.635.843,39
Munt en Muntmateriaal				
Munt, Goud	f	88.687.830,—		
Muntmat., Goud		408.728.533,86		
	f	497.416.363,86		
Munt, Zilver, enz.		35.916.368,78		
Muntmat., Zilver		—		
				533.332.732,64 ¹⁾
Belegging ¼ kapitaal, reserves en pensioenfond's				26.929.667,18
Gebouwen en Meub. der Bank				5.000.000,—
Diverse rekeningen				53.607.087,95
	f	992.655.795,54		
		Passiva.		
Kapitaal	f	20.000.000,—		
Reservefond's		7.563.205,59		
Bijzondere reserve		8.000.000,—		
Pensioenfond's		7.430.579,89		
Bankbiljetten in omloop		885.564.335,—		
Bankassigatiën in omloop		208.334,63		
Rek.-Cour. { Het Rijk f Anderen „		— 61.525.431,61		61.525.431,61
Diverse rekeningen		2.363.908,82		
	f	992.655.795,54		
Beschikbaar metaalsaldo	f	153.967.954,21		
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is.		384.919.885,—		

1) Waarvan in het buitenland f 28.846.779,33.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Goud		Circulatie	Andere opsch. schulden	Beschikb. Metaal-saldo 1)	Dek-kings-perc.
	Munt	Muntmat.				
13 Juli '31	88.688	408.729	885.564	61.734	153.968	56
6 „ '31	88.688	408.729	895.585	43.902	157.022	57
29 Juni '31	88.688	408.729	879.330	68.857	156.047	56½
22 „ '31	88.687	408.494	842.202	101.983	159.773	57
15 „ '31	88.487	389.994	849.489	75.597	148.488	56
8 „ '31	88.486	361.494	852.874	39.231	131.379	54½
14 Juli '30	64.849	349.626	822.188	26.966	100.468	52
25 Juli '14	65.703	96.410	310.437	6.198	43.521	54

Data	Totaal bedrag disconto's		Schaakst-promessen rechtstreeks	Beleeningen	Papier op het buitenl.	Diverse rekeningen 1)
13 Juli 1931	49.830	—	—	92.709	228.612	53.607
6 „ 1931	43.426	—	—	97.291	228.522	50.728
29 Juni 1931	42.756	—	—	101.705	228.484	52.854
22 „ 1931	44.051	—	—	95.798	228.434	59.208
15 „ 1931	44.919	—	—	95.043	225.641	61.586
8 „ 1931	45.457	—	—	95.104	224.987	58.875
14 Juli 1930	50.594	—	—	91.321	237.947	40.299
25 Juli 1914	67.947	—	—	61.686	20.188	509

1) Sedert den bankstaaf van 14 Jan. '29 weder op de basis van ¼ metaaldekking. 2) Sluippost activa.

SURINAAMSCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circulatie	Andere opsch. schulden	Discont.	Div. reke-ningen 1)
13 Juni 1931	896	1.240	534	829	544
6 „ 1931	896	1.356	535	817	552
30 Mei 1931	891	1.442	527	821	553
23 „ 1931	876	1.213	495	821	531
14 Juni 1930	900	1.274	624	1.038	510
5 Juli 1914	645	1.100	560	735	396

1) Sluipst. der activa.

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegrafisch ontvangen:

Data	Goud	Zilver	Circulatie	Andere opsch. schulden	Beschikb. metaal-saldo
11 Juli 1931	160.000	—	248.300	29.000	49.080
4 „ 1931	160.900	—	243.800	32.300	50.460
27 Juni 1931	160.600	—	240.300	37.500	49.480
13 Juni 1931	115.000	46.068	248.331	33.263	48.430
6 „ 1931	114.969	46.824	249.600	32.391	48.996
30 Mei 1931	114.934	47.053	243.933	41.819	47.686
23 „ 1931	114.890	46.865	243.911	42.183	47.316
12 Juli 1930	138.794	22.678	278.199	50.834	29.859
13 Juli 1929	153.347	20.413	308.103	44.890	32.563
25 Juli 1914	22.067	31.907	110.172	12.634	4.842

Data	Dis-conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalib.	Beleeningen	Diverse rekeningen 1)	Dek-kings-percentage
11 Juli 1931	—	106.700	—	***	58
4 „ 1931	—	107.600	—	***	58
27 Juni 1931	—	112.800	—	***	58
13 Juni 1931	9.416	24.545	39.379	29.801	57
6 „ 1931	9.163	24.129	37.492	29.562	57
30 Mei 1931	9.088	25.178	36.498	26.916	57
23 „ 1931	9.053	24.330	36.208	29.182	57
12 Juli 1930	10.921	35.438	44.910	49.734	50
13 Juli 1929	10.832	27.006	112.432	30.798	49
25 Juli 1914	7.259	6.395	75.541	2.228	44

1) Sluippost activa.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten in duizenden ponden sterling.

Data	Metaal	Bankbilj. in circulatie	Bankbilj. in Banking Departm.	Other Securities Disc. and Advances	Securities
8 Juli 1931	165.811	359.258	65.362	7.102	27.837
1 „ 1931	164.421	357.429	65.842	34.319	28.746
24 Juni 1931	164.014	352.832	70.063	9.633	27.129
17 „ 1931	161.987	352.266	68.661	9.395	28.044
10 „ 1931	156.288	354.251	61.005	6.597	28.526
3 „ 1931	152.934	356.371	55.505	7.106	28.311
9 Juli 1930	156.585	363.804	51.904	6.266	19.911
22 Juli 1914	40.164	—	29.317	—	33.633

Data	Gov. Sec.	Public Depos.	Other Deposits		Reserve	Dek-kings-perc. 1)
			Bankers	Other Accounts		
8 Juli '31	31.826	15.734	64.543	34.986	66.553	57 ^{29/32}
1 „ '31	32.931	11.490	99.402	34.091	66.992	46 ^{3/10}
24 Juni '31	30.401	25.249	61.644	33.520	71.182	59 ^{3/32}
17 „ '31	30.846	15.017	71.446	33.681	69.721	58
10 „ '31	33.121	9.627	69.561	33.267	62.037	55 ^{3/32}
3 „ '31	38.496	6.545	72.209	33.920	56.563	50 ^{3/32}
9 Juli '30	54.126	9.264	69.533	36.237	52.782	45 ^{13/16}
22 Juli '14	11.005	13.736	—	42.185	29.297	52

1) Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in miljoenen francs.

Data	Goud	Zilver	Te goed in het buitenl.	Wissels	Waarv. op het buitenl.	Beleeningen	Renteloos voorschot a. d. Staat
3 Juli '31	56.229	851	6.946	23.119	18.687	2.892	3.200
26 Juni '31	56.426	851	6.419	25.365	19.790	2.779	3.200
19 „ '31	56.525	850	5.737	25.078	20.424	2.793	3.200
12 „ '31	56.138	845	5.573	25.280	20.584	2.866	3.200
4 Juli '30	44.170	346	6.904	24.406	18.731	2.836	3.200
23 Juli '14	4.104	640	—	1.641	8	769	—

Data	Bons v. d. zelfst. amort. k.	Diver-sen 1)	Circulatie	Rekg. Courant		
				Staat	Zelfst. amort.k.	Parti-culleren
3 Juli '31	5.082	2.244	78.610	1.524	7.579	11.868
26 Juni '31	5.082	1.984	76.927	888	7.625	15.187
19 „ '31	5.082	2.258	76.475	1.048	8.264	14.128
12 „ '31	5.082	2.234	77.012	1.016	8.320	13.383
4 Juli '30	5.395	1.855	73.260	3.474	4.048	6.552
23 Juli '14	—	—	5.912	401	—	943

1) Sluippost activa.

DUITSCHER RIJKBANK.

Voornaamste posten in miljoenen Reichsmark.

Data	Goud	Daarvan bij buit. circ. banken ¹⁾	Devezen als goud-dekking geldende	Andere wissels en cheques	Beleeningen
7 Juli 1931	1.421,8	116,8	371,0	2.555,0	224,5
30 Juni 1931	1.421,1	117,0	299,6	2.578,7	355,2
23 „ 1931	1.411,2	117,7	92,6	2.349,8	136,7
15 „ 1931	1.765,6	198,1	104,3	2.019,1	154,8
7 „ 1931	2.299,9	259,4	113,0	1.709,5	69,9
7 Juli 1930	2.618,8	149,8	422,7	1.646,3	55,8
30 Juli 1914	1.356,9	—	—	750,9	50,2

Data	Effecten	Diverse Activa ²⁾	Circulatie	Rekg.-Crt.	Diverse Passiva
7 Juli 1931	102,3	861,4	4.110,4	342,8	692,0
30 Juni 1931	102,8	855,9	4.294,7	397,9	587,1
23 „ 1931	102,9	580,0	3.726,0	433,0	263,9
15 „ 1931	102,7	574,0	3.888,6	323,6	251,5
7 „ 1931	102,7	542,7	4.079,3	270,5	245,0
7 Juli 1930	101,1	585,8	4.492,0	381,1	218,0
30 Juli 1914	330,8	200,4	1.890,9	944,—	40,0

¹⁾ Onbelast. ²⁾ W.o. Rentenbankscheine 7 Juli, 30, 23, 15, 7 Juni '31, 7 Juli '30, resp. 19; 1; 49; 38; 36; 51 mill.

NATIONALE BANK VAN BELGIË.

Voornaamste posten in miljoenen Belgas.

Data 1931	Goud		Goud en zilver b. d. schatkist	Binnen- en buitenlandische wissels	Beleeningen op Belgische Staatsfondsen	Voorsch. o.i.d. Staat voor ingetrokken markten	Circulatie	Rekg. Crt.	
	Munt en metaal	Te goed inwissels op het buitenl.						Schatkist	Partic.
9 Juli	1439	918	—	738	35	290	3.316	7	119
2 „	1435	898	—	735	39	290	3.284	66	70
25 Juni	1434	874	—	738	36	292	3.193	16	189
18 „	1433	860	—	728	33	292	3.186	16	167
10 „	1433	861	—	728	34	292	3.220	4	145
10 Juli ¹⁾ 1930.	1202	794	—	783	32	—	3.013	10	103

VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Goudvoorraad		Wettig betaalmiddel, Zilver etc.	Wissels	
	Totaal bedrag	Dekking F. R. Notes		In herdisc. v. d. member banks	In de open markt gekocht
1 Juli '31	3.412,0	1.963,7	167,3	150,2	103,3
24 Juni '31	3.382,6	1.933,5	175,1	197,7	106,4
17 „ '31	3.355,3	1.941,0	171,0	185,4	106,8
10 „ '31	3.277,0	1.916,8	167,6	184,8	127,2
3 „ '31	3.259,1	1.810,8	167,9	172,8	134,2
27 Mei '31	3.259,3	1.824,9	173,2	152,9	124,5
2 Juli '30	2.993,4	1.604,7	157,8	260,4	157,5

Data	Belegd in U. S. Gov. Sec.	F. R. Notes in circulatie	Totaal Deposito's	Gestort Kapitaal	Goud-Dekking-perc. ¹⁾	Algem. Dekking-perc. ²⁾
1 Juli '31	663,4	1.738,4	2.500,8	168,2	80,4	84,4
24 Juni '31	618,5	1.674,2	2.556,8	168,2	79,9	84,1
17 „ '31	599,0	1.668,3	2.472,5	168,3	81,0	85,2
10 „ '31	599,0	1.641,9	2.440,0	168,4	80,3	84,4
3 „ '31	598,3	1.583,6	2.483,9	168,4	80,1	84,2
27 Mei '31	598,4	1.551,8	2.471,1	168,4	81,0	85,3
2 Juli '30	596,0	1.432,3	2.473,8	169,6	76,7	80,7

¹⁾ Verhouding totalen goudvoorraad tegenover opschbare schulden: F. R. Notes en netto deposito. ²⁾ Verhouding totalen voorraad muntmateriaal en wettig betaalmiddel tegenover idem.

PARTICULIERE BANKEN AANGESLOTEN BIJ HET FED. RES. STELSEL.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Aantal banken	Disconto's en beleen.	Beleggingen	Reserve bij de F. R. banks	Totaal deposito's	Waarvan time deposits
24 Juni '31	63	14.540	7.803	1.879	20.764	7.169
17 „ '31	57	14.582	7.843	1.816	20.756	7.191
10 „ '31	59	14.641	7.811	1.821	20.886	7.325
3 „ '31	45	14.730	7.807	1.790	20.961	7.347
27 Mei '31	29	14.813	7.785	1.847	21.059	7.396
25 Juni '30	54	17.059	6.081	1.779	21.045	7.273

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

14 Juli 1931.

In de laatste dagen der vorige week is het officiële oogstrappont van het Landbouwbureau te Washington bekend gemaakt. De volgens dat rapport geschatte opbrengst der winter-tarwe is aanmerkelijk grooter dan werd verwacht en ook grooter dan waarop zij door particuliere oogstexperts werd geraamd. Washington geeft namelijk als vermoedelijke opbrengst van wintertarwe 713 miljoen bushels tegen een schatting op 1 Juni van 649 miljoen en een opbrengst in het vorige jaar van 604.337.000 bushels. De vooruitzichten van zomertarwe zijn echter niet schitterend, de plant heeft veel van droogte geleden, hoewel daarin in verschillende streken tengevolge van later gevallen regen verbetering is gekomen. In andere streken is deze regen echter te laat gekomen om de aangerichte schade nog te verhelpen. Particuliere oogstexperts waren niet zoo pessimistisch over den stand van zomertarwe en verwachtten nog zeer kort geleden een opbrengst van ongeveer 190 miljoen bushels. Volgens de schatting van het Washingtonsche Landbouwbureau wordt de opbrengst van zomertarwe op 156 miljoen bushels geraamd tegen een opbrengst in het vorige jaar van 245.628.000 bushels. Vooral tengevolge van de hoog geschatte opbrengst van wintertarwe, groot aanbod, en verbetering der vooruitzichten in Europa, was de stemming in de Vereenigde Staten flauw. Reeds was zij verre van levendig en waren de koersen in den loop der week enigszins afgebrokkeld, doch later heeft een voor het tegenwoordige prijsniveau belangrijke verlaging plaatsgevonden. Ook werkten de Deutsche financiële moeilijkheden verdere verlaging in de hand. Het slot te Chicago voor den Juli-termijn was 3½ dollarcenten per 60 lbs. lager dan een week geleden. Ook te Winnipeg, waar de prijzen in het begin vrijwel onveranderd gebleven waren, is in de laatste dagen der afgelopen week een aanzienlijke verlaging ingetreden. De vooruitzichten van den tarwe-oogst in Canada zijn zeer verschillend. Lang is het er droog geweest en in verschillende streken is de regen te laat gekomen om goede tarwe-opbrengsten mogelijk te maken. Op de laat gezaaide tarwe was de regen echter van heilzamen invloed en daarvan zijn de vooruitzichten zeer verbeterd. Het Canadeesche Statistische Bureau geeft een voorloopige schatting van de conditie, waarin zich de tarwe-oogst op 1 Juli bevond, en schat die voor zomertarwe in geheel Canada op 56 pCt. van normaal tegen 80 pCt. op 1 Juni en 91 pCt. op 1 Juli van het vorige jaar. In den tijd, welke sedert 1 Juli is verlopen, is echter in verschillende streken de toestand aanmerkelijk verbeterd. Officiële schattingen van de opbrengst zijn in Canada nog niet bekend gemaakt. Van particuliere zijde meent men op geen grotere opbrengst dan 245 miljoen bushels te moeten rekenen. Te Winnipeg sloot de Juli-termijn 4½ dollarcenten en de October-termijn 4¼ dollarcenten per 60 lbs. lager dan een week geleden. In Argentinië zijn de koersen langzaam achteruitgelopen. Het slot te Buenos Aires was 19 centavos en te Rosario 20 centavos per 100 KG. lager dan een week geleden. In Europa blijven de vooruitzichten gunstig. Er is voldoende regen gevallen en berichten uit bijna alle landbouwgebieden in Europa zijn optimistisch gestemd. In Frankrijk bedragen de eerste schattingen van de opbrengst 34.500.000 quarters vergeleken bij een opbrengst van 28.900.000 quarters in het vorige jaar. De kwaliteit van de tarwe wordt verwacht beter te zijn, wanneer tenminste niet gedurende den oogsttijd sterke regenval zal plaats vinden. Het percentage buitenlandse tarwe, dat vermalen mag worden met inlandsche, is in Frankrijk weder met 5 pCt. verlaagd en bedraagt nu 15 pCt. In Italië is men bezig met het binnenhalen van den oogst en officiële cijfers zijn er nog niet bekend gemaakt. De vooruitzichten zijn er echter gunstig en het percentage inlandsche tarwe, dat bij de fabricage van meel moet worden gebruikt, is op 95 pCt. vastgesteld. Ook in Duitschland is het weer gunstig. De met tarwe bebouwde oppervlakte wordt dit jaar geschat op 5.355.000 acres tegen 4.402.000 acres in het vorige jaar; de opbrengst op 21.022.000 quarters tegen 17.434.000 quarters in 1930. In Polen, waar de vooruitzichten gedurende geruimen tijd niet gunstig waren, is ook een verbetering ingetreden. Op 15 Juni werd de stand van wintertarwe aangegeven dor het cijfer 3,4 tegen 3,9 een jaar geleden. In het Poolsche systeem beduidt 4 een goede en 3 een gemiddelde oogst. In de Balkanstaten zijn de vooruitzichten goed, en ook uit Rusland komen gunstige berichten. Het is geheel onmogelijk een oordeel te vormen over de hoeveelheid tarwe, welke Rusland dit seizoen zal verschepen. Uit het geregelde aanbod en het groote aantal bevrachte booten, om in het najaar in de Zwarte Zee te laden, zou

AANVOEREN in tons van 1000 KG.

Artikelen	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	5/11 Juli 1931	Sedert 1 Jan. 1931	Overeenk. tijdvak 1930	5/11 Juli 1931	Sedert 1 Jan. 1931	Overeenk. tijdvak 1930	1931	1930
Tarwe	27.051	685.017	692.809	—	9.515	26.554	694.532	719.363
Rogge	1.445	177.095	232.453	—	308	24.650	177.403	257.103
Boekweit.....	569	13.375	9.135	—	145	1.512	13.520	10.647
Mais.....	22.312	568.721	504.975	6.910	135.544	88.788	704.265	593.763
Gerst	16.027	339.723	249.207	—	21.615	20.358	361.338	269.565
Haver	5.253	164.016	108.857	—	1.410	2.812	165.426	111.669
Lijnzaad	1.804	114.823	45.657	4.303	272.707	152.370	387.530	198.027
Lijnkoek	2.500	51.210	89.142	—	204	—	51.414	89.142
Tarwemeel	574	62.968	67.665	52	18.321	19.781	81.289	87.446
Andere meelsoorten	221	23.981	10.870	38	7.971	—	31.952	10.870

men af moeten leiden, dat Rusland van plan is sterk als verkoper aan de markt te zijn. Op het Zuidelijk halfrond is de uitzaai in Australië vertraagd, tengevolge van nat weder, terwijl die werkzaamheden in Argentinië bemoeilijkt werden door droogte. Hoewel met zekerheid niets kan worden gezegd over den uitzaai van deze 2 landen, zal die toch aanmerkelijk kleiner zijn dan een jaar geleden. De moeijlichkeiten, waarin de Canadeesche tarwepool zich bevond, schijnen opgelost te zijn. Het bericht is tenminste gepubliceerd, dat de pools een overeenkomst hebben getroffen met de provinciale regeeringen. Bijzonderheden ontbreken echter nog.

Ook in rogge was de handel in de afgelopen week slepend en de vraag zeer beperkt. Russische rogge van den ouden oogst wordt slechts weinig aangeboden en van andere soorten is het aanbod klein, doch de consumptie laat ook te wenschen. In Noord-Amerika zijn de prijzen aan de termijnmarkten gedaald in navolging van die voor tarwe. Te Chicago sloot de Juli-termijn 3 dollarcent per 56 lbs. lager dan een week geleden. Te Winnipeg was het slot 4 dollarcent lager. Het oogstrapport in de Vereenigde Staten geeft een vermoedelijke opbrengst van rogge van 38 miljoen bushels tegen een schatting op 1 Juni van 44 miljoen en een opbrengst in het vorige jaar van 50.234.000 bushels. In Duitschland zijn de vooruitzichten van rogge gunstig. De bebouwde oppervlakte is kleiner dan in het vorige jaar en bedraagt 10.769.000 acres tegen in het vorige jaar 11.586.000 acres. De opbrengst wordt geschat op 33.672.000 quarters tegen 35.328.000 quarters in 1930.

Maïs was in het begin der afgelopen week flauw en tot lagere prijzen werden flinke zaken gedaan in ladend/geladene posities en op aflading in de eerstvolgende maanden. Daarna is de stemming verbeterd, vooral voor spoedig verwachte partijen, waarvan het aanbod schaarsch was en waarvoor de prijzen verschillende guldens per last verbeterden. De consumptie kocht deze partijen graag en ook latere posities konden diengevolge verbeteren. Vooral toen Duitschland als koper optrad van ladende maïs, was het eerstehandsch aanbod daarvan snel sterk verminderd. Spoedige maïs bleef ook in de tweede helft der afgelopen week op prijs met beperkt aanbod in de tweede hand. Voor latere aflading hebben verschepers echter hun prijzen niet kunnen handhaven en deze zijn dan ook gedaald, zoodat zij bijna het lage niveau van het begin der afgelopen week weder bereikt hebben. Koopers zijn echter terughoudend geworden en de omzetten werden weder beperkt. De prijzen aan de termijnmarkten in Zuid-Amerika hebben in de afgelopen week weinig geschommeld. Te Buenos Aires was het slot voor Augustus 3 centavos per 100 KG. lager, te Rosario onveranderd. Van meer belang voor de maïsprijzen was de pesokoers, die weder daalde en de vrachtenmarkt, welke flauw was. De vooruitzichten van den maïsoogst in Roemenië zijn zeer gunstig en onlangs gevallen regen heeft den stand van de Roemeensche maïs nog verbeterd. Wanneer de weersomstandigheden gunstig blijven, kan een groote maïsoogst voor de Balkan worden verwacht. De opbrengst van maïs in de Vereenigde Staten wordt door het Landbouwbureau te Washington geschat op 2.968 miljoen bushels tegen een opbrengst in het vorige jaar van 2.081.048.000 bushels. De prijzen voor Decembermaïs aan de termijnmarkt te Chicago zijn in de afgelopen week verder gedaald, doch zij zijn nog lang niet op een peil, dat uitvoer naar Europa mogelijk zou zijn.

De omzetten in gerst waren in de afgelopen week van beperkten omvang, terwijl de prijzen eerst vrijwel stationnair zijn gebleven. Geregeld kwamen kleinere omzetten tot stand in 3 Canada Western Gerst, welke vrijwel de eenige soort is, waarin zaken geschieden. In Platagerst zijn de zaken van weinig betekenis, alsook in Donaugerst. De vooruitzichten in Roemenië voor gerst zijn gunstig en de oogst wordt op het oogenblik iets grooter geraamd dan

de vorige week het geval was. Officieel wordt de opbrengst van gerst in Roemenië geschat op 9.553.000 quarters tegen 13.070.000 quarters in 1930. In de Vereenigde Staten wordt de opbrengst van gerst geschat op 267 miljoen bushels tegen een opbrengst in het vorige jaar van 325.893.000 bushels. Aan de termijnmarkt te Winnipeg was het slot voor gerst 1¼ dollarcent per 48 lbs. lager dan een week geleden. In Canada wordt de stand van de gerst aangegeven op 65 pCt. tegen 85 pCt. op 1 Juni en 97 pCt. op 1 Juli van het vorige jaar.

De prijzen voor haver zijn de vorige week slechts weinig veranderd. Alleen Canada haver is in prijs gedaald in overeenstemming met de koersen aan de termijnmarkt te Winnipeg, welke vergeleken bij de vorige week 2¼ dollarcent per 32 lbs. lager waren. De opbrengst van haver in de Vereenigde Staten wordt geschat op 1.306 miljoen bushels tegen een opbrengst van 1.402.026.000 bushels in het vorige jaar. In Canada wordt de stand van haver op 74 pCt. van normaal geschat tegen 88 pCt. op 1 Juni en 98 pCt. op 1 Juli van het vorige jaar.

SUIKER.

In de afgelopen week verkeerden de verschillende suikermarkten in prijshoudende tot vaste stemming.

In Amerika bleef de afzet van geraffineerde suiker bevedrigend, en diengevolge konden Raffinadeurs verdere flinke partijen ruwsuiker absorbeeren. De betaalde prijzen varieerden om 1.45 d.c. e. & f. voor Cubasuiker dus iets lager dan vorige week.

De fluctuaties op de New-Yorksche termijnmarkt bleven binnen beperkte grenzen. Het slot was vast met de volgende noteringen: Juli 1.33; Sept. 1.39; Oct. 1.43; Dec. 1.47 en Jan. 1.47, terwijl de laatste notering voor Spot Centrifugals 3.45 was.

De ontvangsten in de Atlantische havens der Ver. Staten bedroegen deze week 34.000 tons, de versmeltingen 51.000 tons tegen 62.300 tons verleden jaar en de voorraden 257.000 tons tegen 430.500 tons.

De laatste Cuba-statistiek is als volgt:

	1931 tons	1930 tons	1929 tons
Productie	3.122.000	4.671.200	5.156.315
Voorr. overgebracht per 1/1	1.400.000	321.000	193.000
Consumptie	69.000	57.000	76.315
Weekontv. afscheephavens .	16.127	37.010	46.932
Totaal sedert 1/1 N. Oogst	1.483.395	2.870.346	4.129.966
Weekexport	34.533	86.633	96.028
Totale export sedert 1/1 ..	1.027.332	1.600.262	2.880.751
Voorraad afscheephavens .	1.604.764	1.581.294	1.249.944
„ binnenland	1.820.904	1.743.914	950.034

In Engeland verliep de markt vrij rustig. Er ging slechts weinig ruwsuiker om tot ca. Sh. 6/6 en Sh. 6/7½ voor 96 pCt.

De stemming op de Londensche termijnmarkt was nogal levendig. De noteringen waren op den laatsten beursdag ca. 1 d. hooger dan aan het begin der week.

Op Java heeft de V.I.S.P. verder 20.000 tons Superieur uit oogst 1930 tot de oude limite verkocht. In nieuwe oogst suiker werd echter sedert de jongste verhooging der limite van No. 16 &/hooger op f 7.50 nog niets afgedaan.

Het rendement van 134 fabrieken per 1 Juli bedroeg 5½ pCt. minder dan verleden jaar.

Hier te lande verliep de markt rustig. De noteringen op de Amsterdamsche termijnmarkt bleven de geheele week practisch ongewijzigd en luiden aan het slot als volgt: Aug. f 8¾; Dec. f 9¾, Mrt. f 9¾ en Mei f 9¾ alles geboden. De omzet bedroeg 1650 tons.

KATOEN.

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons.
Manchester, d.d. 8 Juli 1931.

De geleidelijke, doch voortdurende stijging in den prijs van Amerikaansche katoen heeft ook deze week verderen voortgang gehad en het is wel vermeldenswaard, dat de sensationele stijging van 3 weken geleden, met uitzondering van kleine dagelijkse fluctuaties, niet door eenige daling van beteekenis gevolgd is. De markt wacht nu de publicatie van het Bureau-Rapport af, hetwelk vanavond gepubliceerd wordt, teneinde te vernemen met hoeveel procent de „acreage” van het vorig jaar verminderd wordt. Egyptische katoen is eveneens in prijs gestegen en Sakellaridis toont een grootere stijging dan Uppers.

Wat Amerikaansche garens betreft, zijn de prijzen gedurende de laatste twee weken ongeveer $\frac{1}{2}$ d. per pond gestegen in sympathie met katoenprijzen, hoewel er te weinig vraag is om deze vastere prijzen te rechtvaardigen. Naar grove nummers bestaat weinig belangstelling. Spinners van Egyptische katoen rapporteeren echter wel eenige verbetering; er bestaat een aanzienlijke vraag in de afgelopen week zoowel van verschillende markten als van binnenlandsche fabrikanten en hoewel in vele gevallen de geboden prijzen niet te accepteeren zijn, schijnen er toch flinke hoeveelheden geboekt te zijn. Prijzen van garens zijn vrijwel onveranderd bij een week geleden. De geheele industrie is gestimuleerd door de diverse berichten over de Fransch-Amerikaansche onderhandelingen in Parijs en men kan slechts hopen, dat het succes van het Hooverplan een troost en bemoediging voor koopers zal zijn.

Doekprijzen blijven vast en er is bepaald een gezondere stemming in de markt. Wij kunnen niet zeggen, dat over het algemeen verkoopen gelijken tred houden met de productie, doch in enkele gevallen, waar fabrikanten verkocht hebben, toont men meer ruggesgraat. China is van al de Oostersche markten het meest geïnteresseerd en ook Indië, hoewel nog steeds teleurstellend, zendt meer aanvragen in; ditzelfde geldt voor Calcutta, dat zoo lang uit de markt is geweest. Rangoon, Colombo en De Straits zenden hun aanvragen in, waardoor de stemming minder pessimistisch is dan anders wel het geval zou zijn.

Liverpoolnoteeringen Oost. koersen 30 Juni 7 Juli
1 Juli 8 Juli T.T. op Br.-Indië $1\frac{1}{5}\%$ $1\frac{1}{5}\frac{2}{3}\%$
F.G.F. Sakellaridis 8,35 8,25 T.T. op Hongkong $1\frac{1}{10}\%$ $1\frac{1}{10}\frac{1}{2}\%$
G.F. No. 1 Oomra. 3,44 3,42 T.T. op Shanghai $1\frac{1}{3}\%$ $1\frac{1}{3}\frac{1}{2}\%$

Ontvangsten in- en uitvoeren van Amerikaansche havens.
(In duizendtallen balen).

	1 Aug. '30 tot 3 Juli '31	Overeenkomstige periode	
		1929/30	1928/29
Ontvangsten Gulf-Havens.	8856	8685	9353
„ Atlant.Havens			
Uitvoer naar Gr. Brittannië	1070	1256	1837
„ „ 't Vasteland etc.	3946	4219	4704
„ „ het Orient....	1616	1223	1488

Voorraden.

(In duizendtallen balen).

	3 Juli '31	Overeenkomstig tijdstip	
		1930	1929
Amerik. havens.....	2991	1623	731
Binnenland	878	643	277
New-York	228	236	167
New Orleans	638	370	126
Liverpool	397	269	427

KOFFIE.

Over de afgelopen week valt niet veel nieuws te berichten. In Brazilië liep de wisselkoers nog iets terug met het gevolg, dat de kost- en vrachtaanbiedingen van de meeste afladers te Santos $1\frac{1}{2}$ à $1\frac{1}{6}$ per cwt. lager kwamen. In de offertes van Rio echter kwam slechts onbeduidende verandering. In tegenstelling met de houding van Santos waren de noteringen aan de verschillende termijnmarkten echter eer iets hooger. De oorzaak hiervan valt hoofdzakelijk te zoeken in de omstandigheid, dat in de laatste dagen herhaaldelijk opnieuw geruchten opdoken betreffende een spoedig te verwachten verhooging van het in April ingestelde uitvoerrecht van $10\frac{1}{2}$ per baal. Volgens sommige berichtgevers zou een verhooging met $5\frac{1}{2}$, volgens andere een met $8\frac{1}{2}$ te wachten zijn en enkele spreken zelfs van $10\frac{1}{2}$. Waar met vrij groote zekerheid kan worden aangenomen, dat een verhooging van dit recht ook ditmaal weder samengaan zal met een verhooging van de kost- en vracht-

aanbiedingen uit Brazilië, is de iets vastere stemming aan de termijnmarkten zeer goed te verklaren. Bij het opmaken van dit Overzicht is deze echter naar aanleiding van de verwarde politieke berichten, wederom iets flauwer. Ook waren de offertes van Brazilië tengevolge van het verder afzakken van den wisselkoers $\frac{1}{9}$ à $1\frac{1}{2}$ lager.

Van den Koffie-Raad werd bericht ontvangen, dat in de afgelopen week een hoeveelheid van 51.000 balen Santos vernietigd is, terwijl verder mededeeling gedaan werd, dat voortaan bij de officieele opgaven der voorraden in de afscheephavens wekelijks rekening zal worden gehouden met de vernietigde hoeveelheid.

Nog altijd is geen bericht ontvangen betreffende de limites, welke voor de dagelijkse aanvoeren uit het binnenland naar de afscheephavens van Santos en van Rio voorloopig zijn vastgesteld. In het vorige Overzicht werd er reeds op gewezen, dat, met het oog op de groote raming van den loopenden oogst, een belangrijke verhooging van deze limites moest worden verwacht, doch van particuliere zijde is intusschen gemeld, dat de bestaande limites van Juli tot October zullen gehandhaafd blijven in afwachting van nieuwe ramingen, waarmede klaarblijkelijk bedoeld wordt, in afwachting van de eerste ramingen van den volgenden oogst, waarvan de bloei dan in dien tusschentijd zal hebben plaats gehad. Brazilië volgt dus, indien bedoeld bericht juist mocht blijken te zijn, wederom dezelfde methode, die het land, indien mogelijk, steeds heeft trachten te volgen, namelijk: men tracht tijd te winnen. Dat op deze wijze een streep wordt gehaald door vroeger gedane beloften, schijnt van minder belang te zijn.

Aangaande de kwaliteit van den nieuwen loopenden Santos-oogst wordt bericht, dat deze veel beter moet zijn dan in vroegere jaren het geval was en dat op een grotere hoeveelheid gewasschen koffie's kan worden gerekend. Uit Guatemala wordt gemeld, dat de loopende oogst waarschijnlijk 900.000 quintalen zal opbrengen, terwijl uit Haïti bericht wordt, dat de vooruitzichten voor den oogst 1931/32 gunstig zijn.

De prijzen van gewoon goed beschreven Superior Santos op prompte verscheping zijn thans $42\frac{1}{2}$ à $43\frac{1}{6}$ per cwt. en van dito Prime $43\frac{1}{6}$ à $44\frac{1}{6}$, terwijl zij van Rio type New-York 7 met beschrijving, prompte verscheping, bedragen $31\frac{1}{6}$ à $32\frac{1}{3}$.

Nederlandsch-Indië is voor Palembang Robusta gemakkelijker, doch voor de andere ongewasschen Sumatra Robusta-soorten slechts hier en daar een fractie lager. Ook gewasschen Robusta bleef onveranderd. De noteringen in de eerste hand zijn op het oogenblik:

Palembang Robusta, Juli-verscheping, $16\frac{1}{8}$ ct.; Benkoelen Robusta, Juli-verscheping, $17\frac{1}{8}$ ct.; Mandheling Robusta, Juli-verscheping, 19 ct.; W.I.B. f.a.q. Robusta, Juli-verscheping, 25 ct., alles per $\frac{1}{2}$ K.G., cif, uitgeleverd gewicht, netto contant.

Aan de Rotterdamsche termijnmarkt liepen de noteringen ongeveer $\frac{3}{8}$ ct. per $\frac{1}{2}$ K.G. op, doch zakten op het laatste oogenblik $\frac{1}{4}$ ct. in.

De officieele loco-noteringen bleven onveranderd 29 ct. per $\frac{1}{2}$ K.G. voor Superior Santos en 27 ct. voor Robusta.

De slot-noteringen te New-York van het aldaar geldende gemengd contract (basis Rio No. 7) waren:

	Sept.	Dec.	Mrt.	Mei
13 Juli	\$ 6.01	\$ 6.26	\$ 6.33	\$ 6.42
6 Juli	„ 6.14	„ 6.38	„ 6.48	„ 6.55
29 Juni	„ 6.40	„ 6.62	„ 6.70	„ 6.77
22 Juni	„ 6.32	„ 6.48	„ 6.52	„ 6.56

De dezer dagen verschenen Statistiek van de Firma G. Duuring & Zoon te Rotterdam geeft aan, dat in Juni de aanvoer geweest is als volgt:

	1931 bn.	1930 bn.	1929 bn.
in Europa	1.089.000	909.000	843.000
„ Ver. Staten van Amerika	1.120.000	902.000	779.000
totaal....	2.209.000	1.811.000	1.622.000

De Aanvoeren in Europa en in Amerika tezamen gedurende de eerste zes maanden van het jaar bedroegen 14.160.000 balen tegen 12.379.000 balen in 1930 en 11.286.000 balen in 1929.

De Afleveringen waren:

	1931 bn.	1930 bn.	1929 bn.
in Europa	982.000	887.000	811.000
„ Ver. Staten van Amerika	1.071.000	825.000	762.000
Totaal	2.053.000	1.712.000	1.573.000

Voor Prijsstatistiek Zie Bijlage.

De Afleveringen in Europa en in Amerika tezamen gedurende de eerste zes maanden van het jaar waren 12.868.000 balen tegen 11.711.000 balen in 1930 en 11.052.000 balen in 1929.

Vanaf 1 Juli tot 30 Juni waren de Aanvoeren in Europa en in Amerika tezamen 24.608.000 balen tegen 22.418.000 balen in 1929/30 en 21.089.000 balen in 1928/29, terwijl de Afleveringen bedroegen 23.760.000 balen tegen 22.340.000 balen in 1929/30 en 21.253.000 balen in 1928/29.

De zichtbare voorraad was op 1 Juli in Europa 2.417.000 balen tegen 2.310.000 balen op 1 Juni. In Amerika bedroeg hij 1.394.000 balen tegen 1.345.000 balen op 1 Juni. In Europa en in Amerika tezamen was de zichtbare voorraad dus op 1 Juli 3.811.000 balen tegen 3.655.000 balen op 1 Juni. Hij bedroeg op 1 Juli 1930 — 2.963.000 balen en op 1 Juli 1929 — 2.885.000 balen.

De zichtbare wereldvoorraad was op 1 Juli 6.397.000 balen tegen 6.394.000 balen op 1 Juni en 5.593.000 balen verleden jaar (in deze cijfers zijn niet begrepen de voorraden in het binnenland van Brazilië, waarvan het cijfer van 1 Juli nog niet bekend is, doch die op 1 Juni bedroegen 19.957.000 balen en op 1 Juli 1930 — 22.831.000 balen).

Rotterdam, 14 Juli 1931.

(Mededeeling van de Vereeniging voor den Goederenhandel te Rotterdam.)

Noteringen en voorraden in Brazilië.

Data	te Rio		te Santos		Wisselkoers te Rio op Londen
	Voorraad (In Balen)	Prijs (No. 1)	Voorraad (In Balen)	Prijs (No. 4)	
13 Juli 1931	571.000	11.925	1.237.000	16.100	3 $\frac{3}{4}$ pence
6 „ 1931	564.000	12.250	936.000	16.100	3 $\frac{3}{4}$ pence
29 Juni 1931	236.000	12.125	975.000	16.400	3 $\frac{7}{8}$ pence
13 Juli 1930	343.000	13.275	1.112.000	21.000	5 $\frac{1}{8}$ pence

1) In Reis.

Ontvangsten uit het binnenland van Brazilië in Balen.

Data	te Rio		te Santos	
	Afgelopen week	Sedert 1 Juli	Afgelopen week	Sedert 1 Juli
11 Juli 1931	62.000	119.000	142.000	243.000
11 Juli 1930	41.000	78.000	216.000	390.000

Statistiek der firma G. Duuring & Zoon.

Zichtbare voorraad op 1 Juli in duizenden balen.

	1931	1930	1929	1928	1927
Voorraad in Europa...	2.417	2.095	2.185	2.188	1.762
Stoomend (Brazilië ...)	720	460	481	549	500
n. Europa (Oost-Indië. ...)	60	67	61	104	46
	3.197	2.622	2.727	2.841	2.308
Voorraad Ver. Staten	1.394	868	700	861	788
Stoomend naar Ver. Staten)					
Brazilië ...	538	320	399	520	510
Oost-Indië ...	5	4	10	—	—
	5.134	3.814	3.836	4.222	3.606
Voorr. in Pernambuco	4	6	1	1	—
„ „ Bahia	17	5	13	25	19
„ „ Victoria ..	74	103	49	96	7
„ „ Rio de Janeiro	242	303	265	281	253
„ „ Santos	918	1.272	1.158	1.096	835
„ „ Paranagua .	8	90	16	8	—

Totaal ... † 6.397 * 5.593 * 5.338 * 5.729 * 4.720

Op 1 Juni † 6.394 * 5.483 * 5.346 * 5.438 * 4.631

* Niet inbegrepen de binnenl. voorraden in Brazilië.

† Niet inbegrepen de gouvernementsvoorraad 2.216.000 balen.

De binnenlandsche voorraden te

	Santos	Rio de Janeiro
1 Juni 1927	2.810.000 balen	
1 Juli 1927	3.312.000	
1 Juni 1928	11.714.000	1.154.000 balen
1 Juli 1928	11.672.000	1.180.000
1 Juni 1929	9.084.000	116.000
1 Juli 1929	8.785.000	136.000
1 Juni 1930	21.833.000	2.498.000
1 Juli 1930	21.210.000	1.621.000
1 Juni 1931	19.163.000	794.000

STEENKOLEN.

Zoo is dan de staking in Engeland toch nog afgewend kunnen worden. Door het lapmiddel van het aanbrengen van een verandering in de Mijnewet van 1908, hierop neerkomende, dat sub 3 gelezen wordt in plaats van „one hour” „half an hour”, en mede door weglating in die Wet van de woorden „on not more than 60 days in any calendar year” wordt de reeds bij Wet van 1919 geïntroduceerde 7-urige werkdag veranderd in een 7 $\frac{1}{2}$ -urige. Doordat de werking van den Coal Mines Act 1931 slechts voor één jaar voorzien is, beteekent het besluit niets anders dan een verschuiving van de moeilijkheden. De mijnwerkers zijn voor een jaar verzekerd van het loon van vandaag, doch de onzekerheid komt binnenkort weer over de markt te hangen ten aanzien van den toestand in Juli 1932.

Als bewijs van de ongekende malaise in de kolenwereld diene, dat de voorraden op de mijnen in Frankrijk gestegen zijn tot vier millioen ton, gelijkstaande met de voortbrenging van één maand.

In de havens van het Bristol Kanaal zijn de verschepingen van ladingen over het eerste halfjaar van dit jaar met ca. drie millioen ton teruggelopen, vergeleken bij dezelfde periode over het vorige jaar.

De prijzen zijn:

Northumberland Ongezeefde	f 9.15
Durham Ongezeefde	„ 9.75
Cardiff 2/3 large 1/3 smalls	„ 11.75
Schotsche Gezeefde (Prime Lothians)	„ 8.75
Yorkshire gewasschen Singles	„ 9.50
Westfaalsche Veförder	„ 10.60
„ Vlamstukken I	„ 11.75
„ Smeenootjes	„ 11.50
„ Gasvlamförder	„ 11.—
„ Gietcokes	„ 14.—

Hollandsche Eierbriketten f 12.40
alles per ton van 1.000 KG. franco station Rotterdam/Amsterdam.

Ongezeefde bunkercolen f.o.b. Rotterdam/Amsterdam f 10.—.

Markt flauw.

14 Juli 1931.

IJZER.

Tenslotte heeft het voorstel van President Hoover tot uitstel van de Deutsche herstelbetalingen ook eenige uitwerking op het prijsniveau van de exportmarkt van ruw ijzer en staal gehad. Lux 3 is de laatste veertien dagen met 3 sh. gestegen tot 49—50 sh. fob. Antwerpen per Eng. ton. Ook in Schotland is de prijs van Lux 3 iets vaster, hoewel dit nauwelijks in de notering van 52/- fot. Grangemouth tot uitdrukking komt. De Cleveland producenten hebben nog steeds van de concurrentie van Midland en continentaal ijzer te lijden, doch liever dan den prijs te verlagen, beperken zij de productie. De vraag op de staalmarkt is van niet veel beteekenis, doch blijkbaar groot genoeg om de producenten in staat te stellen iedere week met hogere limites aan de markt te komen. Stafijzer bijv. steeg tot 71/6—72/6 fob. Antwerpen.

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN.

Bedrijfsleven en de strijd tegen de Armoede in Nederland

door Dr. CH. A. VAN MANEN.

Prijs ingenaaid f 3,—.

Gebonden f 4.75.

Voor leden der Vereeniging en geabonneerden op het Weekblad wordt dit werk beschikbaar gesteld tegen den prijs van f 2,50 ingenaaid en f 4,— gebonden.

Bestellingen richt men tot het Secretariaat van het Instituut, Pieter de Hoochweg 122, onder gelijktijdige remise per postwissel of op postchèque en girorekening No. 8408, Rotterdam.

Economisch-Statistische Berichten

BIJLAGE

WOENSDAG 15 JULI 1931

No. I

STATISTISCHE GEGEVENS BETREFFENDE DEN ECONOMISCHEN TOESTAND.

Prijzen.

De prijsdaling op de wereldmarkten van grondstoffen, die in 1930 reeds een aanzienlijken omvang had aangenomen, heeft zich in de eerste helft van dit jaar vrijwel onafgebroken voortgezet. Eerst tegen het einde van de vorige maand is in verband met het voorstel van Hoover een kleine opleving ingetreden. Dit neemt echter niet weg, dat het indexcijfer van „The Economist”, dat voornamelijk op grondstoffen is gebaseerd, op 30 Juni jl. 7,5 pCt. lager was dan einde December 1930 en 19,4 pCt. lager dan een jaar geleden. Het staat thans op een niveau, dat 12½ pCt. beneden dat van 1913 ligt, hetgeen wel een bewijs is voor den enormen omvang, die de huidige prijsdaling kenmerkt. Wat de verschillende groepen betreft, zijn de textielgoederen het meest in prijs gevallen en de index van deze groep is dan ook het laagst van alle. Langen tijd is deze index echter hooger geweest dan die van alle andere groepen, hetgeen naast zekere structuur-veranderingen ook op de conjunctuurgevoeligheid van de textielbranche wijst.

In Duitschland zijn in overeenstemming met het prijsverloop van grondstoffen ook de prijzen voor fabrikaten (consumptiegoederen en productiemiddelen) gedaald. Volgens het Institut für Konjunkturforschung laat de vergelijking tusschen den teruggang van de prijzen van grondstoffen en fabrikaten, indien het grondstoffenaandeel in den prijs van fabrikaten op 30 tot 40 pCt. wordt aangenomen, de conclusie toe, dat hier een goede aanpassing heeft plaats gevonden. De prijzen van fabrikaten zijn namelijk gedaald overeenkomstig de prijsverlaging van grondstoffen, waarbij rekening is gehouden met de verwerkte kwantiteit. Dit beteekent, dat de fabricatie- en distributiekosten, voorzooverre dit ruw te berekenen is, nog niet noemenswaard gedaald zijn. Een daling van de fabricatie- en distributiekosten wordt voor een deel door de tengevolge van de vermindering van den omzet gestegen vaste kosten tegengehouden. Indien de algemeene prijsdaling ook in de minder bewegelijke kostenelementen, zooals salarissen, loonen, huren, transportkosten en algemeene onkosten, doordringt, bestaat volgens het I. f. K. de mogelijkheid, dat de prijzen van fabrikaten sneller zullen dalen dan die van grondstoffen.

Hetzelfde verschijnsel, dat zich in Duitschland voordoet, zal zonder twijfel ook in andere landen plaats vinden en is een niet te onderschatten factor, die een spoedig herstel belemmert. Een vlottere aanpassing van de prijzen van eindproducten aan die van grondstoffen zou mede voor een opleving van den internationalen handel zeer gewenscht zijn, want de ruilverhouding tusschen industrielanden en landen, die overwegend grondstoffen exporteerden, wordt hierdoor ongunstig beïnvloed. Tot welke gevolgen dit leidt, heeft men reeds in verschillende overzeesche landen kunnen waarnemen. De ongunstige verschuiving in de handelsbalans heeft in enkele landen (o.a. in Australië, Nieuw-Zeeland en Brazilië) de valuta aangetaast, hetgeen niet weinig tot een versterking van de depressie heeft bijgedragen.

Voorraden en productie.

De groote prijsdaling hangt natuurlijk nauw samen met de gestegen voorraden van verschillende groot-handelsartikelen, die langzamerhand een enormen omvang hebben gekregen, zooals uit de elders opgenomen statistiek blijkt. Ondanks het feit, dat vrijwel overal de productie is beperkt, zijn de voorraden blijven toenemen, hetgeen er op wijst, dat het verbruik nog sterker is gedaald. De verhouding tusschen productie en verbruik heeft zich dus in ongunstigen zin gewijzigd, hetgeen weder op de prijzen zijn terugslag heeft doen gevoelen.

In welke mate de voorraden van enkele groothandelsartikelen sedert einde Mei 1928 zijn gestegen, blijkt uit de onderstaande tabel:

Artikelen ¹⁾	Proc. veranderingen				
	Voorraden einde Mei			1929 = 100	
	1929	1930	1931	1930	1931
Koper	315 ²⁾	528	552	168	175
Tin	24.8	39.8	51.1	160	206
Rubber	270.1	400.4	537.1	148	162
Suiker	6.5	7.3	8.3	112	128
Koffie	14.5	29.8	26.4	206	182
Thee (Londen) .	197.5	215.0	205.3	109	104
Tarwe	53.4	58.8	67.0	110	126
Katoen	4.100	5.102	7.784	124	190

¹⁾ Koper, tin, rubber in 1000, suiker in mill. tons; koffie en katoen in mill. balen; thee in mill. lbs. en tarwe in mill. qtrs.

²⁾ Juni 1929.

Het behoeft geen nader betoog, dat een aantreking van de prijzen op den langen duur slechts mogelijk zal zijn, indien de voorraden van grondstoffen afnemen. Dit zal slechts kunnen plaats vinden, indien het verbruik stijgt en/of de productie nog sterker wordt beperkt, of het verbruik sterker stijgt dan de productie. Wat dit laatste betreft, kan men veilig aannemen, dat de productie zowel van grondstoffen als van fabrikaten dit jaar in het algemeen geringer zal zijn dan in 1930. De volgende productie-indices van de belangrijkste landen, die op de industriële productie, dus voornamelijk op die van half- en eindfabrikaten, betrekking hebben, spreken in dit opzicht voor zichzelf.

	Duitschland	Frankrijk	Engeland	Ver. Staten
	1928 = 100.			
1928	100,0	100,0	100,0	100,0
1929	101,4	109,4	107,9	106,3
1930	83,6v	110,2	96,1	86,8
Jan. '31	67,7	104,7)	73,9
Febr.	68,8	104,7)82,7	77,5
Mrt.	72,2v	103,9)	79,3
Apr.	74,0v	—	—	80,2v

v = voorloopige cijfers.

Geld- en kapitaalmarkt.

De ontspanning op de geldmarkten te New-York, Parijs en Amsterdam heeft zich verder voortgezet. Het particulier disconto bereikte op de belangrijke internationale geldcentra een niveau, dat onder de 2 pCt. ligt. Vooral te New-York vond een markante daling van den rentestand plaats onder invloed van de Federal Reserve Bank, welke doelbewust een politiek van goedkoop geld inaugureerde. Zij verlaagde den aan-

(Vervolg op pag. XIV.)

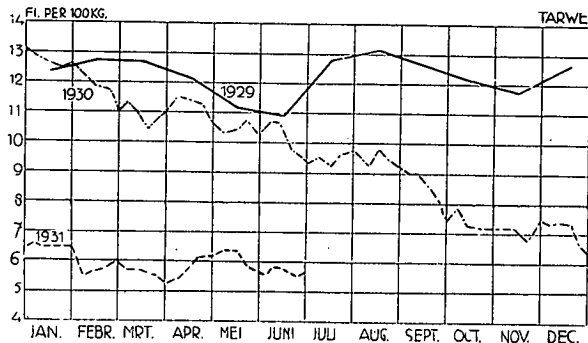
HET PRIJSVERLOOP VAN GROOT-HANDELSARTIKELEN GEDURENDE HET TWEEDE KWARTAAL VAN 1931.

TARWE.

Nadat in het begin van April de stemming voor tarwe nog gedrukt was tengevolge van onvoldoende vraag in Europa in verhouding tot de voor uitvoer beschikbare hoeveelheden van de verschillende exportlanden, is in de stemming op de tarwemarkt omstreeks half April een merkbare verbetering ingetreden met betrekking tot de prijzen op de Noord- en Zuid-Amerikaansche termijnmarkten. De verbetering aan de termijnmarkten te Buenos Aires en te Rosario was niet alleen een gevolg van grotere vraag naar tarwe, doch stond ook in verband met de daling van den pesokoers. Het is voor de tarwe-uitvoerende landen een geluk geweest, dat in Oost-Europa geregeld flinke vraag bestond voor Australische tarwe, welke in grotere hoeveelheden daarheen verscheept werd dan waarop men had meenen te mogen rekenen. Dientengevolge is van den Australischen record-oogst een minder drukkend aanbod aan de Europeesche markt gekomen dan anders het geval zou zijn geweest.

De omstreeks half April beginnende verbetering aan de tarwemarkt vond haar oorzaak in levendige vraag in Europa, waartoe verschillende oorzaken geleid hebben. In de eerste plaats de vooruitzichten van den nieuwen oogst in Europa, welke in de meeste landen verre van rooskleurig waren. Tengevolge van het koude voorjaar was laat met den uitzaaï van zomertarwe gereed gekomen en de weersomstandigheden werkten een snelle en voordeelige ontwikkeling der planten tegen. Bovendien geraakte de voorraad inlandsche tarwe in Frankrijk uitgeput, zoodat de Fransche regeering zich genoodzaakt zag bij herhaling een verhooging toe te staan van het procentage buitenlandsche tarwe, dat bij de fabricage van meel door de inlandsche tarwe gemengd mag worden.

Daardoor ontwikkelde zich in Frankrijk een grotere vraag en werden groote importzaken gedaan. Ook voor andere invoerlanden in Europa werd grotere behoefte aan buitenlandsche tarwe en in verband daarmee grotere vraag verwacht. Vooral in Duitschland waren ook de voorraden oude tarwe sterk verminderd en werd verlaging van het invoerrecht overwogen. De verschepingen van Rusland verminderden en ook daar waren de weersomstandigheden niet van dien aard, dat de uitzaaï van zomergranen snellen voortgang kon maken: In dien tijd waren het vooral Argentijnsche en Canadeesche tarwesorten, welke werden verkocht, terwijl ook geregeld Australische tarwe den weg naar Europa vond.

De invoerrechten in Duitschland zijn werkelijk voor tarwe verlaagd, doch de handel heeft daarvan weinig kunnen profiteren, omdat de voorschriften in Duitschland alleen aan de molens een verlaging van het invoerrecht toestaan over een zekere maandelijks vast te stellen hoeveelheid. Deze maatregel in Duitschland is genomen teneinde den broodprijs te verlagen. In het einde van April zijn de tarweprijzen weder eenigszins gedaald, om in het begin van Mei weder tot het medio April bereikte niveau te stijgen. Daarna was de stemming weder gedrukt, toen de vraag

STATISTISCH OVERZICHT

	GRANEN EN ZADEN					ZUIVEL EN EIERN				MINERALEN										
	TARWE Hard Winter No. 2 loco Rotterdam/ Amsterdam per 100 K.G. 2)	ROGGE American No. 2 ³⁾ loco Rotterdam per 100 K.G.	MAIS La Plata loco R'dam/A'dam per 2000 K.G.	GERST Amer. No. 2 ⁴⁾ loco Rotterdam per 2000 K.G.	LIJNZAAD La Plata loco R'dam/A'dam per 1960 K.G.	BOTER per K.G. Leeuwar- der Comm. Notering	KAAS Edammer Alkmaar Fabrieks- kaas kl. m/merk	EIERN Gem. not. Eiermijn Roermond p. 100 st.	STEENKOLEN Westfaalsche/ Hollandsche bunkerolen, ongezeefd f.o.b. R'dam/A'dam per 1000 K.G.	PETROLEUM Mid. Contin. Crude 33 t/m 33.9 ^o Bé s. g. per barrel										
1925	f. 17.20	100.0	f. 13.07 ⁵⁾	100.0	f. 231.50	100.0	f. 462.50	100.0	f. 100.0	f. 56.—	f. 9.18	f. 100.0	f. 10.80	f. 100.0	\$ 1.68	% 100.0				
1926	15.90	92.4	11.75	89.9	174.25	75.3	196.75	83.4	360.50	77.9	1.98	85.7	43.15	77.1	8.15	88.8	17.90	165.7	1.89	112.5
1927	14.75	85.8	12.47 ⁶⁾	95.4	176.00	76.0	237.00	100.4	362.50	78.4	2.03	87.9	43.30	77.3	7.96	86.7	11.25	104.2	1.30	77.4
1928	13.47 ⁵⁾	78.3	13.15	100.6	226.00	97.7	228.50	96.8	363.00	78.5	2.11	91.3	48.05	85.8	7.99	87.0	10.10	93.5	1.20	71.4
1929	12.25	71.2	10.87 ⁶⁾	83.2	204.00	88.1	179.75	76.2	419.25	90.6	2.05	88.7	45.40	81.1	8.11	88.3	11.40	105.6	1.23	73.2
1930	9.67 ⁵⁾	56.3	6.22 ⁶⁾	47.6	136.75	59.1	111.75	47.4	356.00	77.0	1.66	71.9	33.45	68.7	6.72	73.2	11.35	105.1	1.12	66.7
Jan. 1929	12.35	71.8	12.20	93.3	231.50	100.0	194.25	82.3	365.00	78.9	2.25	97.4	45.95	82.1	9.03	98.4	10.10	93.5	1.16	69.0
Febr. "	12.72 ⁵⁾	74.0	12.65	96.7	236.00	101.9	194.75	82.5	357.25	77.2	2.29	99.1	45.40	81.1	9.19	100.1	12.90	119.4	1.11	66.1
Maart "	12.65	73.5	12.62 ⁶⁾	96.6	233.00	100.6	191.75	81.3	359.00	77.6	1.95	84.4	44.60	79.6	8.56	93.2	12.00	101.1	1.11	66.1
April "	12.12 ⁵⁾	70.5	11.62 ⁶⁾	88.9	218.00	94.1	185.25	78.5	373.25	80.7	1.81	78.4	40.25	71.9	5.90	64.3	11.05	102.3	1.11	66.1
Mei "	11.12 ⁵⁾	64.1	10.57 ⁶⁾	80.9	198.25	85.6	177.50	75.2	363.50	78.6	1.86	80.5	39.90	71.3	6.16	67.1	11.15	103.3	1.16	69.0
Juni "	10.87 ⁵⁾	63.2	10.20	78.0	193.50	83.6	171.25	72.6	355.25	76.8	1.87	81.0	44.—	78.6	6.41	69.8	11.25	104.2	1.30	77.4
Juli "	12.80	74.3	11.20	85.6	218.50	94.4	191.25	81.0	415.50	89.8	1.88	81.4	45.—	80.4	6.88	74.9	11.25	104.2	1.30	77.4
Aug. "	13.12 ⁵⁾	76.3	10.75	82.2	202.50	87.5	182.75	77.4	452.50	97.8	1.93	83.5	46.15	82.4	7.13	77.7	11.25	104.2	1.30	77.4
Sept. "	12.62 ⁵⁾	73.4	10.20	78.0	191.00	82.5	172.00	72.9	506.75	109.6	2.22	96.1	45.25	80.8	8.01	87.3	11.40	105.6	1.30	77.4
Oct. "	12.10	70.4	9.87 ⁶⁾	75.6	185.00	79.9	168.00	71.2	516.50	111.7	2.28	98.7	50.25	89.7	9.53	103.8	11.25	104.2	1.30	77.4
Nov. "	11.77 ⁵⁾	68.5	9.20	70.4	174.00	75.2	164.75	69.8	482.25	104.5	2.20	95.2	50.70	90.5	10.60	115.5	11.35	105.1	1.30	77.4
Dec. "	12.62 ⁵⁾	73.4	9.35	71.5	166.00	71.7	163.75	69.4	482.00	104.4	2.06	89.2	47.50	84.8	9.97	108.6	11.75	108.8	1.30	77.4
Jan. 1930	12.67 ⁵⁾	73.7	9.35	71.5	149.25	64.5	151.25	64.1	433.75	93.8	2.00	86.6	43.95	78.5	7.55	82.2	11.75	108.8	1.21	72.0
Febr. "	11.72 ⁵⁾	68.2	8.17 ⁶⁾	62.5	139.00	60.0	135.75	57.5	398.50	86.2	2.03	87.9	41.15	73.5	6.90	75.2	11.75	108.8	1.11	66.1
Maart "	10.90	63.4	7.15	54.7	143.50	62.0	125.00	53.0	390.00	84.3	1.71	74.0	41.25	73.7	5.18	56.4	11.55	106.9	1.11	66.1
April "	11.17 ⁵⁾	65.0	7.62 ⁶⁾	58.3	180.25	77.8	129.75	55.0	431.00	93.2	1.50	64.9	36.50	65.2	5.16	56.2	11.35	105.1	1.16 ⁵⁾	69.3
Mei "	10.45	60.8	6.55	50.1	148.50	64.1	114.50	48.5	405.00	87.6	1.44	62.3	37.20	66.4	5.30	57.7	11.35	105.1	1.18 ⁵⁾	70.5
Juni "	10.05	58.4	5.17 ⁶⁾	39.6	145.50	62.9	103.75	44.0	385.50	83.4	1.54	66.7	37.—	66.1	5.09	55.4	11.35	105.1	1.18 ⁵⁾	70.5
Juli "	9.55	55.5	5.82 ⁶⁾	44.6	157.75	68.1	108.00	45.8	345.75	74.8	1.72	74.5	39.90	71.3	5.99	65.3	11.35	105.1	1.18 ⁵⁾	70.5
Aug. "	9.45	54.9	6.30	48.2	146.00	63.1	116.25	49.3	365.00	78.9	1.58	68.4	40.20	71.8	6.03	65.7	11.35	105.1	1.18 ⁵⁾	70.5
Sept. "	8.40	48.8	5.25	40.2	127.50	55.1	99.00	41.9	318.75	68.9	1.64	71.0	37.55	67.1	7.23	78.8	11.35	105.1	1.18 ⁵⁾	70.5
Oct. "	7.40	43.0	4.62 ⁶⁾	35.4	112.25	48.5	86.00	36.4	281.25	60.8	1.63	70.6	36.90	65.9	8.60	93.7	11.35	105.1	1.18 ⁵⁾	70.5
Nov. "	7.25	42.2	4.25	32.5	94.50	40.8	82.25	34.9	270.75	58.5	1.58	68.4	36.50	65.2	9.63	104.9	10.90	100.9	0.85	50.6
Dec. "	7.07 ⁵⁾	41.1	4.30	32.9	96.00	41.5	91.00	38.6	247.75	53.6	1.55	67.1	33.50	59.8	7.97	86.8	10.85	100.9	0.85	50.6
Jan. 1931	6.52 ⁵⁾	37.9	4.—	30.6	84.50	36.5	86.25	36.5	207.50	44.9	1.61	69.7	32.25	57.6	6.63	72.2	10.30	95.4	0.85	50.6
Febr. "	5.77 ⁵⁾	33.6	3.90	29.8	87.50	37.8	85.75	36.3	206.25	44.6	1.66	71.9	33.80	60.4	6.21	67.6	10.30	95.4	0.85	50.6
Maart "	5.62 ⁵⁾	32.7	4.20	32.1	103.00	44.5	104.75	44.4	214.00	46.3	1.47	63.6	35.00	62.5	4.94	53.8	10.30	95.4	0.66	39.3
April "	5.90	34.3	4.42 ⁶⁾	33.8	112.00	48.4	117.00	49.6	197.75	42.8	1.35	58.4	31.60	56.4	4.20	45.8	10.15	94.0	0.53	31.5
Mei "	6.15	35.8	4.97 ⁶⁾	38.0	95.75	41.4	124.00	52.5	189.00	40.9	1.26	54.5	30.85	55.1	4.07 ⁶⁾	44.4	10.00	92.6	0.53	31.5
Juni "	5.75	33.4	5.05	38.6	86.75	37.5	116.50	49.4	191.50	41.4	1.29	55.8	33.50	59.8	4.30	46.8	10.00	92.6	0.34 ⁵⁾	20.5
7 Juli "	5.80	33.7	5.—	38.2	85.00	36.7	116.00	49.2	220.00	47.6	1.32 ⁷⁾	57.1	37.75 ⁷⁾	67.4	4.40	47.9	10.00	92.6	0.30	17.9
13 "	5.50	32.0	4.65	35.6	88.00	38.0	114.00	48.3	216.00	46.7	1.40 ⁸⁾	60.6		67.4	4.10	44.7	10.00	92.6	0.15	8.9

1) Men zie voor de toelichting op dezen staat de nummers van 8 en 15 Augustus 1928 (No. 658 en 659) pag. 689/90 en 709. 2) 79 Kg. La Plata. 3) = Western vóór ring van de huidige offic. not.wijze (Jan. 1928); Barley vanaf 2/2/31; vanaf 9/2 64/5 Z.-Russ.

verminderde en koopers terughoudend werden in afwachting van de ontwikkeling der te velde staande nieuwe oogsten.

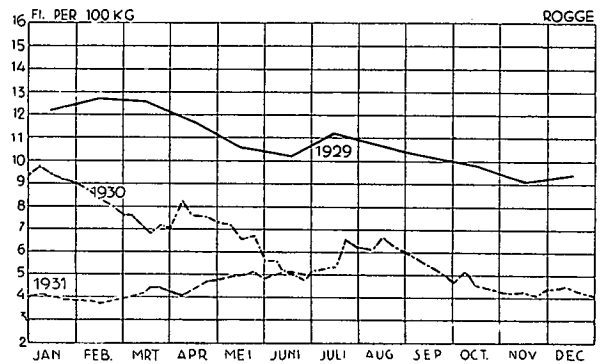
De berichten uit de Ver. Staten over wintertarwe waren namelijk zeer gunstig en de opbrengst daarvan werd zoowel officieel als door particulieren hooger geraamd dan oorspronkelijk het geval was. Over de voorjaarstarwe waren de berichten weliswaar niet zoo gunstig en in het N. W. van de Ver. Staten werd geklaagd over gebrek aan regen, doch deze klachten waren niet zoo ernstig, dat ze meer gewicht in de schaal legden dan de gunstige berichten over wintertarwe. Bovendien oefende de groote zich nog in handen van den Farm Board bevindende voorraad weder een drukenden invloed uit, zooals gedurende den laatsten tijd meestal het geval is geweest in tijden van depressie. De Farm Board heeft een gedeelte van zijn voorraad naar Europa verkocht en een ander gedeelte aan Amerikaansche handelaren, die daarmede aan de markt kwamen. Het resterende onverkochte gedeelte, dat op 200 miljoen bushels wordt geschat, is de Farm Board van plan allengs te verkoopen, doch, zooals ter geruststelling is medegedeeld, alleen wanneer daardoor de markt niet wordt ontwricht.

Uit Canada waren de berichten over den nieuwen oogst gedurende geruimen tijd pessimistisch en vermeerderden de klachten over droogte. Hoewel op verschillende dagen regen is gevallen, is de regenval onvoldoende geweest en verwacht men slechts matige oogstresultaten. Dat de markt tengevolge van deze berichten uit Canada niet verbeterd is, is een gevolg van de verbeterde vooruitzichten van den oogst in Europa. Vooral het mooie warme weer van de laatste weken heeft een verbetering van den toestand tengevolge gehad, en men verwacht nu, dat de opbrengst der eigen oogsten in Europa grooter zal zijn dan een jaar geleden, zoodat de invoerbehoefte geringer zal worden. Ook worden groote verschepingen uit Rusland verwacht, waar de bebouwde oppervlakte is uitgebreid. Het moratorium-voorstel van President Hoo-

ver heeft een opleving tengevolge gehad, doch na enkele dagen is de daardoor ontstane verbetering der prijzen weder grotendeels teloor gegaan, daar men, wat tarwe betreft, van het moratorium weinig verwacht, zoolang de invoerbeperkende bepalingen in invoerende landen blijven bestaan en de aanwezige groote voorraden niet van de markt zijn verdwenen. In dit voorjaar hebben verschillende conferenties plaats gevonden te Parijs, Rome en Londen om plannen te beramen om een betere verhouding te doen ontstaan tusschen vraag en aanbod van tarwe en de prijzen te verbeteren. Deze conferenties hebben tot geen resultaat geleid, voornamelijk omdat de tarweuitvoerende landen niet tot overeenstemming konden komen op welke wijze den uitvoer te beperken.

ROGGE.

Vooral in de eerste 2 maanden van het afgelopen kwartaal bestond flinke vraag naar rogge, welke in ruime mate werd gebruikt voor voederdoeleinden. De groote in ons land aanwezige voorraden Russische rogge, welke reeds in het voorafgaande kwartaal in

particuliere handen waren overgegaan, op de conditie, dat de Russen gedurende de 2 maanden geen nieuwe aanvoeren naar Nederlandsche havens zouden zenden, werden allengs opgeruimd. Gedeeltelijk is deze rogge-

AN GROOTHANDELSPRIJZEN¹⁾

METALEN					TEXTIELGOEDEREN				DIVERSEN										
ZILVER		IJZER		KOPER		TIN		LOOD		KATOEN		WOL		WOL		KOE- HUIDEN		KALK- SALPETER	
cash Londen per Standard Cunce		Cleveland Foundry No. 3 f.o.b. Middlesbrough per Eng. ton		Standaard Locoprijzen Londen per Eng. ton		locoprijzen Londen per Eng. ton		Locoprijzen Londen per Eng. ton		Middling locoprijzen New-York per lb.		gekamde Australische, Merino, 64's Av. loco Bradford per lb.		gekamde Australische, Crossbred Colonial Carded, 50's Av. loco Bradford per lb.		Koe, open kop 57-61 pnd.		Gld. per 100 KG. netto	
pence	%	Sh.	%	£	%	£	%	£	%	\$ cts.	%	pence	%	pence	%	fl.	%	fl.	%
100,0	100,0	73/-	100,0	62.1/6	100,0	261.17/-	100,0	36.8/6	100,0	23.25	100,0	55,00	100,0	29,50	100,0	34,70	100,0	12,-	100,0
32 ¹ / ₈	89,3	86/6	118,5	58.1/-	93,5	290.17/6	111,1	31.1/6	85,3	17,55	75,5	47,25	85,9	24,75	83,9	28,46	82,0	11,61	96,8
28 ¹ / ₈	83,3	73/-	100,0	55.14/-	89,7	290.4/-	110,8	24.4/-	66,4	17,50	75,3	48,50	88,2	26,50	89,8	40,43	116,5	11,48	95,7
26 ¹ / ₈	81,1	66/-	90,4	63.16/-	102,8	227.5/-	86,8	21.1/-	57,8	20,00	86,0	51,50	93,6	30,50	103,4	47,58	137,1	11,48	95,7
24 ¹ / ₈	76,2	70/6	96,6	75.14/-	121,9	203.15/6	77,8	23.5/-	63,8	19,15	82,4	39,-	70,9	25,25	85,6	32,25	92,9	10,60	88,3
22 ¹ / ₈	55,4	67/-	91,8	54.13/-	88,0	142.5/-	54,3	18.1/6	49,6	13,55	58,3	26,75	48,6	16,25	55,1	25,36	73,1	9,84	82,0
20 ¹ / ₈	81,8	66/-	90,4	75.10/6	121,7	222.7/6	84,9	22.2/-	60,7	20,20	86,9	46,75	85,0	28,75	97,3	37,50	108,1	11,70	97,5
18 ¹ / ₈	80,7	66/6	91,1	78.-/6	125,7	222.11/-	85,0	23.2/6	63,5	20,10	86,5	44,25	80,5	27,75	94,1	34,50	99,4	11,70	97,5
16 ¹ / ₈	81,0	67/-	91,8	89.8/-	144,0	221.0/6	84,4	25.8/6	69,7	21,25	91,4	44,00	80,0	27,50	93,2	36,-	103,7	11,70	97,5
14 ¹ / ₈	80,2	68/-	93,2	82.17/6	133,5	207.5/6	79,2	24.16/-	68,0	20,45	88,0	43,25	78,6	27,25	92,4	33,50	96,5	11,70	97,5
12 ¹ / ₈	78,1	69/6	95,2	75.4/6	121,2	197.5/6	75,3	23.19/-	65,8	19,40	83,4	41,50	75,5	26,25	89,0	30,50	87,9	11,70	97,5
10 ¹ / ₈	75,6	71/-	97,3	74.11/-	120,1	200.5/-	76,5	23.14/-	65,1	18,75	80,6	40,00	72,7	25,75	87,3	34,50	99,4	11,70	97,5
8 ¹ / ₈	75,7	72/6	99,3	72.12/6	117,0	209.5/6	79,9	22.16/-	62,6	18,65	80,2	38,75	70,5	24,75	83,9	32,25	92,9	9,18	76,5
6 ¹ / ₈	75,7	72/6	99,3	73.17/-	119,0	210.11/-	80,4	23.3/-	63,6	18,60	80,0	37,00	67,3	24,00	81,4	29,75	85,7	9,28	77,3
4 ¹ / ₈	73,9	72/6	99,3	74.19/-	120,7	205.5/6	78,4	23.11/-	64,7	18,90	81,3	34,25	62,3	23,75	80,5	31,25	90,1	9,39	78,3
2 ¹ / ₈	71,8	72/6	99,3	72.16/-	117,3	188.9/6	72,0	23.4/6	63,8	18,45	79,4	32,50	59,1	22,50	76,3	-	-	9,49	79,1
1 ¹ / ₈	70,7	72/6	99,3	70.5/-	113,2	182.-/6	69,5	21.13/-	59,4	17,50	75,3	34,25	62,3	23,00	78,0	27,25	78,5	9,70	80,8
100,0	69,3	72/6	99,3	68.6/6	110,1	178.18/6	68,3	21.9/6	59,0	17,25	74,2	31,25	56,8	21,25	72,0	27,75	80,0	9,90	82,6
32 ¹ / ₈	65,3	72/6	99,3	71.9/6	115,1	174.13/-	66,7	21.11/-	59,4	17,15	73,8	29,50	53,6	19,25	65,3	26,63	76,7	10,11	84,3
28 ¹ / ₈	62,6	72/6	99,3	71.12/6	115,4	174.4/-	66,5	21.4/-	58,2	15,45	66,4	28,50	51,8	17,75	60,2	24,50	70,6	10,21	85,1
26 ¹ / ₈	59,5	70/-	95,9	68.19/6	111,1	165.18/-	63,4	18.16/-	51,6	15,20	65,4	26,25	47,7	16,50	55,9	24,-	69,2	10,21	85,1
24 ¹ / ₈	61,0	67/6	92,5	61.3/-	98,5	161.17/6	61,8	18.6/6	50,3	16,45	70,8	27,25	49,5	17,25	58,5	24,13	69,5	10,21	85,1
22 ¹ / ₈	59,0	67/6	92,5	53.9/-	86,1	145.-/6	55,4	17.16/-	48,9	16,50	71,0	28,75	52,3	18,00	61,0	26,25	75,6	10,21	85,1
20 ¹ / ₈	50,0	67/6	92,5	50.1/6	80,7	136.4/6	52,0	17.19/-	49,3	14,50	62,4	27,75	50,5	17,50	59,3	26,63	76,7	10,21	85,1
18 ¹ / ₈	49,9	67/6	92,5	48.2/-	77,5	134.17/6	51,5	18.3/-	49,8	13,10	56,3	27,00	49,1	16,75	56,8	24,25	69,9	9,18	76,5
16 ¹ / ₈	51,0	65/-	89,0	47.15/-	76,9	135.5/6	51,7	18.6/-	50,2	11,95	51,4	27,25	49,5	16,50	55,9	24,88	71,7	9,28	77,3
14 ¹ / ₈	52,0	63/6	87,1	46.6/-	74,6	132.6/-	50,5	17.18/-	49,1	11,-	47,3	27,00	49,1	15,75	53,4	26,50	76,4	9,39	78,3
12 ¹ / ₈	51,5	63/6 5	87,1	43.-/6	69,3	117.13/-	44,9	15.15/-	43,2	10,55	45,4	24,50	44,5	14,50	49,2	26,25	75,6	9,49	79,1
10 ¹ / ₈	51,9	63/6 6	87,1	46.8/6	74,8	113.16/-	43,5	15.18/6	43,7	10,85	46,7	24,00	43,6	13,00	44,1	25,25	72,8	9,70	80,8
8 ¹ / ₈	51,9	63/6 6	87,1	47.6/6	76,2	115.3/-	44,0	15.5/6	41,9	9,95	42,8	22,50	40,9	12,50	42,4	25,-	72,0	9,90	82,6
6 ¹ / ₈	43,2	60/6	87,9	45.7/6	73,1	116.8/-	44,4	14.-/6	38,5	10,30	44,3	21,25	38,6	12,00	40,7	24,63	71,0	10,11	84,3
4 ¹ / ₈	38,9	58/6	80,3	45.1/6	72,6	117.-/6	44,7	13.5/6	36,4	10,95	47,1	21,75	39,5	12,00	40,7	22,50	64,8	10,21	85,1
2 ¹ / ₈	41,8	58/6	80,3	45.16/-	72,6	122.1/-	46,6	13.3/6	36,2	10,90	46,9	25,25	45,9	11,50	49,2	22,25	64,1	10,21	85,1
1 ¹ / ₈	40,9	58/6	80,3	42.15/6	68,9	113.4/-	43,2	12.10/-	34,3	10,25	44,1	24,50	44,5	14,50	49,2	22,25	64,1	10,21	85,1
100,0	40,3	58/6	80,3	39.6/6	63,4	104.17/-	40,0	11.10/6	31,6	9,40	40,4	23,50	42,7	13,00	44,1	21,75	62,7	10,21	85,1
32 ¹ / ₈	40,1	58/6	80,3	36.6/6	58,5	106.2/6	40,5	11.11/6	31,8	9,10	39,1	22,00	40,0	12,50	42,4	19,13	55,1	10,21	85,1
28 ¹ / ₈	42,2	58/6	80,3	37.2/6	59,8	119.2/6	45,5	13.5/-	36,4	10,35 ⁸	44,5	22,00 ⁹	40,0	12,50 ⁹	42,4	-	-	10,21	85,1
26 ¹ / ₈	40,5	58/6	80,3	33.17/6	54,6	108.12/6	41,5	12.12/6	34,7	9,35 ⁸	40,2	22,00 ¹⁰	40,0	12,50 ¹⁰	42,4	-	-	10,21	85,1

1) Invoering van de huidige officiële noteeringswijze (Jan. 1928); vanaf 16 Dec. 1929 74/5 K.G. Hongaarsche; vanaf 26 Mei 1930 Z.-Russische. *) = Malting vóór de invoer.
 2) Noteering Schotland 59/6. 3) 58/-.. 4) 3 juli. 5) 10 juli. 6) 2 juli. 7) 9 juli.

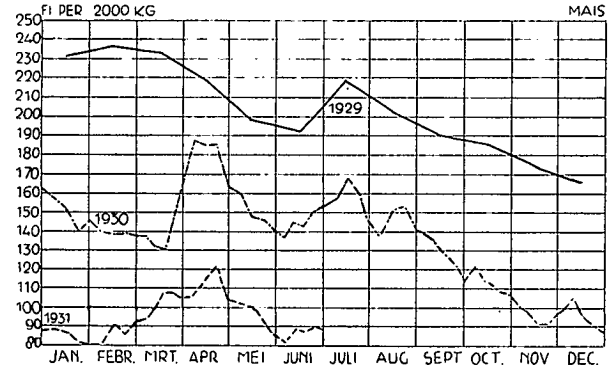
voorraad naar het buitenland verkocht en de laatste verkoopen van de rogge-combinatie geschieden aan de Deutsche regeering, die deze rogge kocht om goedkoopere rogge ter beschikking te stellen voor de broodfabricage, teneinde den broodprijs in Duitschland te verlagen. Ook van Rusland onderweg zijnde ladingen heeft de Deutsche regeering in dien tijd gekocht.

De prijzen zijn vrijwel onveranderd gebleven en slechts enkele malen heeft een prijsverhoging kunnen plaats vinden, welke echter steeds weer verloren ging. Het verbruik van rogge voor voederdoeleinden verminderde namelijk, omdat de prijs van maïs terugliep. Het aanbod van rogge door Rusland is gedurende de laatste 3 maanden niet groot geweest en slechts weinig daarvan heeft Nederland tot bestemming gehad. Nadat het Russische aanbod verminderde, zijn weer aanbiedingen van rogge uit de Ver. Staten en Canada aan de markt gekomen. De omzetten waren slechts beperkt, daar de Amerikanen weinig geneigd bleken tot lage prijzen te verkoopen. Ook van deze soorten is de waarde vrijwel onveranderd gebleven.

MAIS.

In het begin van het nu afgelopen kwartaal werd het aanbod van Platamaïs van den ouden oogst beperkter en de prijzen stegen, vooral voor spoedige posities. Voor aangekomen en zeer spoedig verwachte maïs werd zelfs een belangrijke premie betaald. Het was duidelijk, dat deze groote premie niet zou kunnen blijven bestaan, wanneer grootere aanvoeren de destinatehavens zouden bereiken en zij is dan ook vrij spoedig verminderd, om later geheel te verdwijnen. De nieuwe oogst van Platamaïs stond er zeer goed voor en een record-opbrengst werd verwacht, welke ook werkelijk is binnengehaald. Behalve dat tegen het einde van April de premie voor spoedige maïs verloren ging, daalde het geheele niveau, toen de verschepingen van den nieuwen oogst groter werden en afladers dringend aan de markt kwamen. Gedurende de maand Mei zijn de prijzen voor stoomende

maïs, zowel als voor aflading in de eerstvolgende maanden, vrij aanmerkelijk gedaald, vooral toen de verschepingen van nog grooteren omvang werden. In Juni waren de fluctuaties niet meer zoo groot en gingen de prijzen met enkele guldens per last op en neer. Tegen het einde van Juni is plotseling weer een verbetering in de stemming gekomen, toen de Deutsche regeering besloot de prijzen van maïs, waarvoor in Duitschland een monopolie bestaat, sterk te verlagen. Deze verlaging heeft levendige vraag van Deutsche zijde teweeggebracht en de prijzen doen stijgen, vooral van spoedige posities.

En verdere verbetering was het gevolg van het moratorium-voorstel van den Amerikaanschen President, waarvan de uitwerking echter niet van langen duur is geweest. Het einde der maand bracht weder een verlaging, welke echter weder gevolgd is door een beperkte stijging, onder anderen veroorzaakt door een verbetering van den pesokoers en de vaste vrachtenmarkt. Koopers betaalden slechts schoorvoetend de hogere prijzen van het einde van het laatste kwartaal, omdat ze een druk vreezen van zeer groote Argentijnsche verschepingen gedurende de laatste weken, waardoor de stoomende voorraad van Argentinië tot meer dan 1 miljoen ton is gestegen.

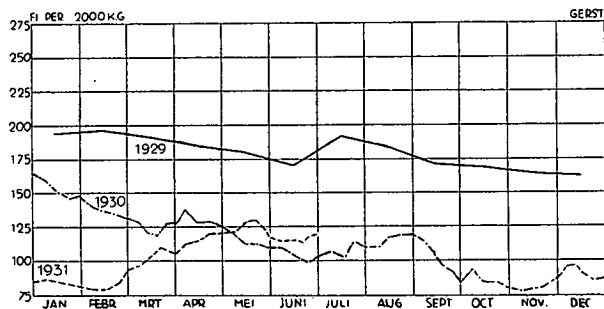
Vervolg STATISTISCH OVERZICHT VAN GROOTHANDELSPRIJZEN.

	DIVERSEN		KOLONIALE PRODUCTEN						INDEXCIJFERS							
	VURENHOUT basis 7 ⁿ f.o.b. Zweden/ Finland	RUBBER ¹⁾ Standaard Ribbed Smoked Sheets loco Londen per lb.	SUIKER		KOFFIE		THEE		COPRA		Bruto- gewicht v. d. buit. handel Nederland 1925 = 100		Centr. Bureau v. d. Stat. herleid van 1913 = 100 tot 1925 = 100	The Economist herleid van 1927 = 100 tot 1925 = 100		
			Witte kristal- suiker loco R'dam/A'dam. per 100 K.G.	Robusta Locoprijzen Rotterdam per 1/2 K.G.	AF. N.-I. thee. A'dam gem. pr. Java- en Suma- trathee p. 1/2 K.G.	Ned.-Ind. f. m. s. per 100 K.G. Amsterdam	In- voer	Uit- voer								
1925	f 159,75	0/0 100	Sh. 2/11,625	0/0 100,0	fl. 18,75	0/0 100,0	cts. 61,375	0/0 100,0	cts. 84,5	0/0 100,0	f 35,87 ⁵	0/0 100,0	100	100	100,0	100,0
1926	153,50	96,1	2/-	67,4	17,50	93,3	55,375	90,2	94,25	111,5	34,-	94,8	112	128	93,2	92,9
1927	160,50	100,5	1/6,375	51,6	19,12 ⁵	102,0	46,875	76,4	82,75	97,9	32,62 ⁵	90,9	113	116	95,4	89,5
1928	151,50	94,8	-10,75	30,2	15,85	84,5	49,625	80,9	75,25	89,1	31,87 ⁵	88,9	118	128	96,4	87,6
1929	146,00	91,4	-10,25	28,8	13,-	69,3	50,75	82,7	69,25	82,0	27,37 ⁵	76,3	122	132	91,6	82,6
1930	141,50	88,6	-5,875	16,5	9,60	51,2	32	52,1	60,75	71,8	22,62 ⁵	63,1	124	135	75,5	69,4
Jan. 1929	152,50	95,5	-9,875	27,9	13,77 ⁵	73,5	53,125	86,6	77,25	91,4	29,-	80,8	111	119	94,2	84,6
Febr. "	150,00	93,9	1/-	33,7	13,37 ⁵	71,3	54	86,0	74,25	87,9	28,62 ⁵	79,8	75	83	94,2	85,4
Maart "	147,50	92,3	1/0,125	34,0	13,50	72,0	54	88,0	72,75	86,1	27,62 ⁵	77,0	82	111	94,8	85,8
April "	147,50	92,3	-10,5	29,5	13,37 ⁵	71,3	54	88,0	74,25	87,9	26,75	74,6	110	142	92,9	83,9
Mei "	145,00	90,8	-10,875	30,5	12,25	65,3	54	88,0	73,50	87,0	25,87 ⁵	72,1	135	144	91,6	81,7
Juni "	147,50	92,3	-10,625	29,8	12,00	64,0	54	88,0	69,50	82,2	24,87 ⁵	69,3	137	134	91,0	81,9
Juli "	145,00	90,8	-11	30,9	13,42 ⁵	71,6	54	88,0	68,50	81,1	27,50	76,7	144	147	91,0	83,7
Aug. "	145,00	90,8	-10,5	29,5	13,00	69,3	53,50	87,2	64	75,6	27,25	76,0	151	149	91,6	83,6
Sept. "	145,00	90,8	-10,125	28,4	13,47 ⁵	71,9	51,75	84,3	64	75,6	28,25	78,7	135	144	91,0	82,0
Oct. "	142,50	89,2	-9,625	27,0	13,30	70,9	48,50	79,0	66	78,1	27,50	76,7	137	146	90,3	80,5
Nov. "	142,50	89,2	-8,125	22,8	12,50	66,7	41,75	68,0	66,50	78,7	27,25	76,0	128	143	88,4	78,8
Dec. "	142,50	89,2	-8	22,5	12,07 ⁵	64,4	36,75	59,9	60,75	71,8	27,12 ⁵	75,6	123	125	87,1	78,8
Jan. 1930	147,50	92,3	-7,375	20,7	11,67 ⁵	62,3	35	57,0	60,50	71,6	26,87 ⁵	74,9	128	136	84,5	76,9
Febr. "	147,50	92,3	-8	22,5	11,40	60,8	35	57,0	58,25	68,9	26,37 ⁵	73,5	112	126	81,3	75,2
Maart "	147,50	92,3	-7,625	21,4	10,70	57,1	35	57,0	62,25	73,7	25,25	70,4	125	131	78,7	74,2
April "	147,50	92,3	-7,375	20,7	10,55	56,3	35	57,0	59,50	70,4	26,12 ⁵	72,8	115	127	78,7	72,8
Mei "	145,00	90,8	-6,875	19,3	9,80	52,3	34,75	56,6	58	68,6	25,50	71,1	132	132	76,1	72,0
Juni "	145,00	90,8	-6,125	17,2	9,77 ⁵	52,1	33	53,8	58	68,6	22,87 ⁵	63,8	131	133	76,1	70,4
Juli "	142,50	89,2	-5,625	15,8	9,27 ⁵	49,5	31,50	51,3	55,50	65,7	21,75	60,6	138	141	74,2	69,3
Aug. "	142,50	89,2	-4,875	13,8	8,50	45,3	29,50	48,1	55,25	65,4	20,-	55,7	129	145	73,5	67,9
Sept. "	140,00	87,6	-4,125	11,6	7,97 ⁵	42,5	28,25	46,0	59,50	70,4	19,25	53,7	122	126	72,3	65,4
Oct. "	132,50	82,9	-4	11,2	8,62 ⁵	46,0	29	47,3	66,50	78,7	18,75	52,3	128	152	71,6	64,6
Nov. "	130,00	81,4	-4,375	12,3	8,75	46,7	29	47,3	68,25	80,8	19,37 ⁵	54,0	121	139	71,0	63,3
Dec. "	130,00	81,4	-4,375	12,3	8,20 ⁵	43,7	29	47,3	66,75	79,0	19,-	53,0	105	129	69,0	61,3
Jan. 1931	125,00	78,2	-4,425	11,9	8,20	43,7	28	45,6	66,25	78,4	18,25	50,9	121	132	67,7	59,2
Febr. "	125,00	78,2	-3,875	10,9	8,20	43,7	26,25	42,8	53	62,7	18,12 ⁵	50,7	96	121	67,1	59,4
Maart "	125,00	78,2	-3,75	10,5	8,30	44,3	25,50	41,5	45	53,3	18,62 ⁵	51,9	107	140	66,5	59,1
April "	125,00	78,2	-3,125	8,8	8,57 ⁵	45,7	24,75	40,3	43	50,9	17,50	48,8	110	138	65,8	58,4
Mei "	125,00	78,2	-3,125	8,8	8,50	45,3	25	40,7	40,25	47,6	15,37 ⁵	42,9	114	141	65,8	56,8
Juni "	110,00	68,9	-3,125	8,8	8,57 ⁵	45,7	25,75	42,0	39,50	46,7	14,12 ⁵	39,4			64,5	56,8
6 Juli "	110,00	68,9	-3,25	9,1	8,87 ⁵	47,3	27	41,0	37 ²	43,8	16,12 ⁵	44,9				
13 "	110,00	68,9	-3,0625	8,6	8,75	46,7	27	44,0			15,25	42,5				

¹⁾ Jaar- en maandgem. afger. op 1/8 pence. ²⁾ 2 Juli.

GERST.

In het begin van April was de stemming op de gerstmarkt gedrukt en ondervonden verkoopters van Donaugerst moeite om de ter verscheping gebrachte partijen van de hand te doen. Spoedig daarop bleek, dat de aanvoeren aan den Donau teleurstelden en aanmerkelijk kleiner bleven dan, zoowel hier als ook in Roemenië, was verwacht. Schaarsch aanbod was daarvan het gevolg en zij, die gerst op levering hadden verkocht, ondervonden moeite de ter voldoening aan hun contracten benodigde hoeveelheden te vinden. De prijzen liepen gestadig hooger, ook voor Mei-aflading, waarvan het aanbod zeer beperkt was en welke moeilijk was te krijgen. Aan verschillende contrac-

ten per Mei aflading is niet voldaan en daarvoor zijn in de tweede hand hoge prijzen betaald. Intusschen was Canada aan de markt gekomen met gerst tot iets lagere prijzen dan die, welke voor Donaugerst werden betaald, en sedert hebben in die gerstsoort geregeld flinke omzettingen plaats gevonden. De daarvoor betaalde prijzen hebben gefluctueerd in overeenstemming met die aan de termijnmarkt te Winnipeg en nadat ze in het begin van Juni iets zijn gestegen, is later een verlaging ingetreden, welke sedert weder geheel is ingehaald. Donaugerst wordt nog slechts weinig in de tweede hand aangeboden en de omzettingen in die gerstsoort waren in den laatsten tijd van geringen omvang.

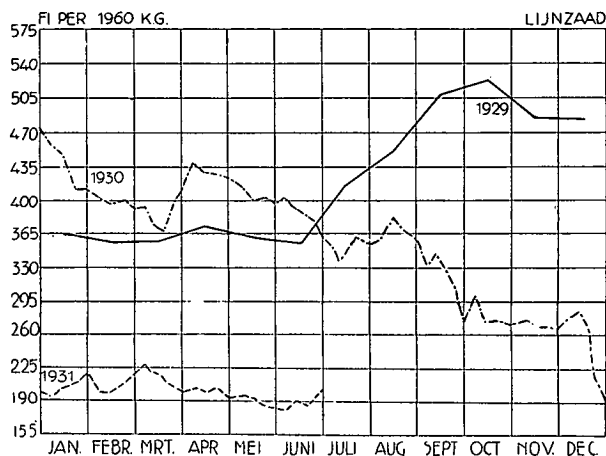
HAVER.

De Russische havervoorraden, welke in het begin van het laatste kwartaal nog vrij aanzienlijk waren, zijn spoedig daarna zoo goed als geheel gelijkwideerd tot stijgende prijzen, waarna goede haversoorten schaarsch waren en slechts tot hoge prijzen te krijgen. Wel kwamen geregeld zaken tot stand in Platahaver, welke van veel mindere kwaliteit is en met de Russische niet kan worden vergeleken. Daarvoor was op verschillende tijden de stemming vast en in zulke perioden kwamen flinke zaken tot stand. In Mei is Canada met verschillende kwaliteiten haver aan de markt gekomen, waarin vrij belangrijke zaken tot stand zijn gekomen nu de Russische niet meer werd aangeboden. De prijs is echter hoog en in de tweede helft van Juni nog verder verhoogd, waardoor de belangstelling verminderd is. Ook zijn nog enkele partijen Russische haver aan de markt gekomen, welke tegenover de Canadeesche haver concurrent zijn, doch het verbruik van haver is aanmerkelijk kleiner geworden dan enkele maanden geleden, toen de prijs in vergelijking met andere voedergranen aantrekkelijker was.

LIJNZAAD.

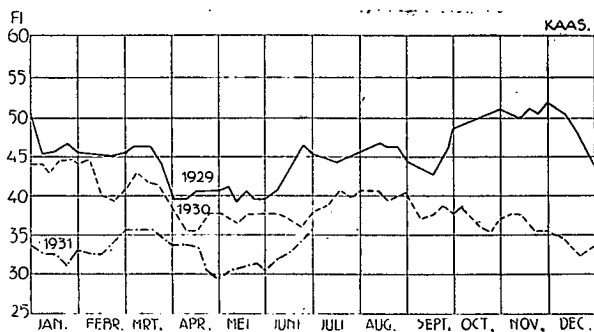
Het tweede gedeelte van dit eerste halfjaar heeft, niettegenstaande de zeer groote consumptie in het eerste gedeelte, prijzen gebracht, die zeer dicht lagen bij, en in enkele gevallen zelfs lager waren dan de zeer lage noteeringen van het najaar van 1929. De intrede van het voorjaar had tengevolge, dat de vraag naar koeken, die oorspronkelijk aanleiding gegeven had tot de groote importen van lijnzaad gedurende

de eerste maanden van het jaar, volkomen ophield. Bovendien bleek, dat de groote productie van Lijnolie niet geabsorbeerd werd door de consumptie en dat bij het vorderen van het seizoen de afname moeilijker ging. Dit kwam ook weldra tot uitdrukking in de prijzen die, onder hevigen verkoopdrang, tot circa $f 14\frac{1}{2}$ terugvielen en daarmede het laagste punt bereikten sinds 1904. Het spreekt vanzelf, dat deze verschillende factoren van overwegenden invloed waren op de Lijnzaadprijzen, die vanaf het hoogste punt $f 230$.— per last, mede onder den druk der vallende Pesokoers eind Maart omlaag vielen tot $f 183$.— Ondertusschen is Argentinië dit seizoen tot hertoe het eenige land, hetwelk op groote schaal Lijnzaad uitvoert. Britsch-Indië, hetwelk toch eveneens volgens officiële schatting een exportsurplus heeft van rond 250.000 tons, blijkt in geen enkel opzicht op de wereldmarkt te kunnen concurreren en klaarblijkelijk is tengevolge van de lage prijzen de consumptie in Britsch-Indië zelf zeer toegenomen.

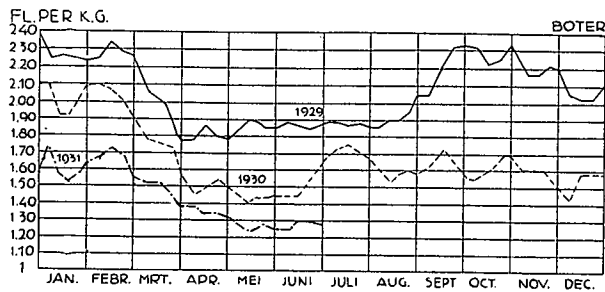

Hoe het ook zij, Hoover's poging om een betere regeling van de schulden te krijgen is evenals voor vele andere markten ook voor de Lijnzaadmarkt het sein geweest om eene andere richting in te slaan en na de volkomen stagnatie in zaken en de sinds eenige maanden steeds verder afbrokkelende prijzen, heeft eene vermeerderde vraag, de verhooging van vrachten en de verbetering van den Pesokoers, de Lijnzaadprijzen weder bijna $f 25$.— per last omhoog gebracht. De in Nederlandsche havens gevormde voorraden, niet in handen van consumenten, die op een oogenblik ruim 30.000 tons waren, zijn tenslotte beduidend verminderd en tot op de helft geslonken. Minder gunstige berichten uit Noord-Amerika en Canada maken het waarschijnlijk dat U.S.A. nog betrekkelijk groote behoeften zal hebben te dekken. Intusschen zijn de prijzen voor stoomend Lijnzaad op circa $f 206$.—, en voor spoedige afladingen op $f 208$.— aangeland. Argentinië heeft in de eerste zes maanden van dit jaar in totaal reeds 1.130.000 tons geëxporteerd, tegenover 762.000 tons het vorige jaar.

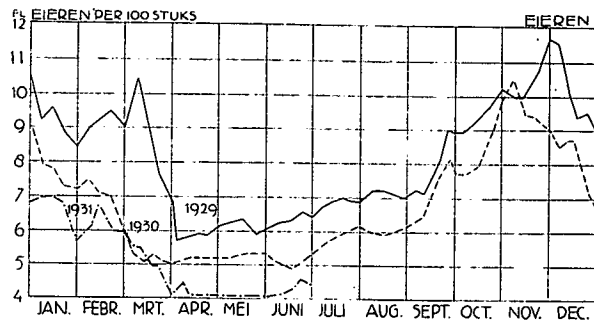
KAAS.

BOTER.

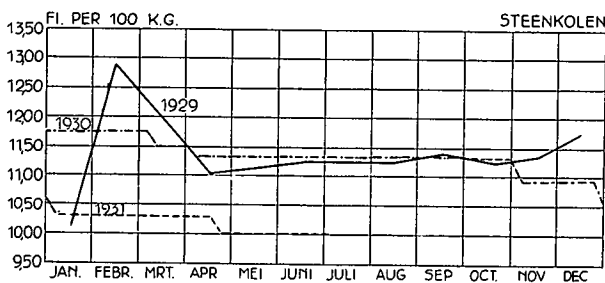
EIENEN.

STEENKOLEN.

Het is helaas niet mogelijk in dit driemaandelijkse overzicht een gunstiger toon te doen klinken dan in de laatste beschouwingen het geval was. Men constateert nog overal overproductie, ten spijt van de op groote schaal in Engeland en Duitschland doorgevoerde productiebeperking. In België en Frankrijk is de ophooping van kolen aan de mijnen zoo groot en zijn de mogelijkheden om de inheemsche kolen te doen concurreren met de buitenlandsche zoo afgenomen, dat de regeering dier beide landen het oor schijnt te willen leenen aan influisteringen om een beperkt invoerverbod in te stellen, waardoor buitenlandsche kolen ten deele zouden worden geweerd.

In Engeland en Duitschland zijn er loonconflicten, die voor wat Engeland betreft, zich ernstig laten aanzien. Het schijnt, dat alleen door een wetswijziging verlichting te verwachten is, aangezien de onderhandelende partijen van eigenaars en mijnwerkers op het doode punt gekomen zijn.

De prijzen zijn niet veel lager gegaan, eerstens, omdat men den bodem vrijwel bereikt heeft en tweedens, omdat men in Engeland vasthoudt aan de minima en voor wat hoeveelheden betreft aan de toegevozen quota. De afname is door een en ander niet vlotter geworden, ondanks de omstandigheid, dat de in Europa varende, oliestokende niet-motorschepen geleidelijk tot het goedkoopere stoken van kolen terugkeeren. Hiertegenover staat weer, dat het verbruik van turf toeneemt en dat men in de Randstaten, die vroeger niet onbeteekenende afnemers van kolen waren, hoe langer hoe meer oliesteen (oilshale) en derivaten daarvan gebruikt.

De omstandigheid, dat het Rijnsch—Westfaalsche kolensyndicaat voor 10 jaar vernieuwd is geworden, zal op den duur stellig eenige stabiliteit aan de markt geven.

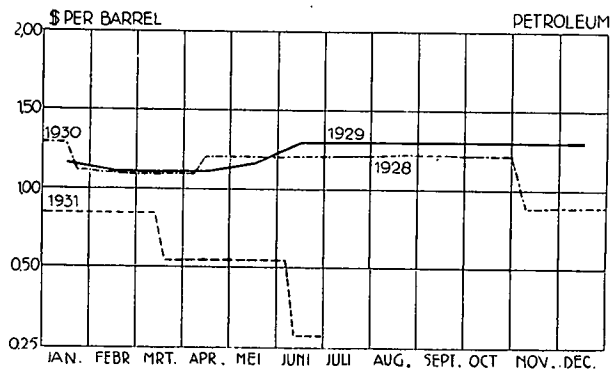
PETROLEUM.

Een vluchtige blik op onderstaande cijfers van het prijsverloop van ruwe olie en petroleumderivaten is reeds voldoende, om te zien, dat de markt voor petroleum ook in het afgelopen kwartaal geen verbetering onderging.

Ruwe olie (Mid-Continent) 360 A.P.I., waarvan de gemiddelde prijs in 1929 \$ 1.37 en in 1930 \$ 1.23 per vat bedroeg, noteerde begin April \$ 0.59 en medio Juni \$ 0.33 per barrel; voor Pennsylvania crude luiden de overeenkomstige cijfers \$ 3.69, 2.55, 1.85 en 1.50 en voor California ruwolie \$ 1.05, 1.16, 0.50 en 0.50.

U. S. Motor gasoline (benzine) noteerde in Oklahoma in 1929 gemiddeld 7.75 dollarcenten per Gall., en in 1930 6.34 dollarcenten, begin April was de notering op $3\frac{1}{2}$ à 4 dollarcenten gedaald, en medio Juni op $2\frac{1}{2}$ dollarcenten; in Pennsylvania zijn de overeenkomstige cijfers 9.05, 7.37, $5\frac{3}{8}$ en $4\frac{13}{16}$ dollarcenten. Aardgasbenzine „A” deed in het Mid-Continentgebied 5.17, 3.58, $2\frac{1}{4}$ en $\frac{15}{16}$ dollarcenten; lampolie viel van 7.06 op 5.36, $2\frac{13}{16}$ en $2\frac{5}{16}$ dollarcenten; stookolie 24—26° A.P.I. noteerde 1929 70.6 dollarcenten per barrel, 1930 70.6 dollarcenten, begin April 50 dollarcenten en medio Juni $42\frac{1}{2}$ dollarcenten per barrel.

Daarbij dient te worden opgemerkt, dat meestal in het tweede kwartaal de vermeerdering van het benzineverbruik tot betere prijzen aanleiding geeft. In 1931 was zulks echter tot nu toe niet het geval, terwijl, zooals het zich laat aanzien, het kwartaal vergeleken met hetzelfde tijdvak van 1930 een vermindering van het benzineverbruik zal brengen. Waar de uitvoer — hetgeen in verband met de wereld-depressie en de verscherpte concurrentie, trouwens werd verwacht — een sterke vermindering heeft ondergaan, wordt de afneming ook van het binnenlandsche verbruik nog sterker gevoeld dan anders het geval ware.

Zooals bekend, hebben de in het afgelopen kwartaal verschenen jaarverslagen der groote maatschappijen voor 1930 belangrijk verminderde winsten aangevoerd, en waar van het nieuwe bedrijfsjaar reeds de helft is verstreken, staat te verwachten, dat ondanks drastische bezuinigingen het jaar 1931 nog verderen achteruitgang zal brengen tegenover de in 1930 behaalde resultaten, die voor de voornaamste concerns als volgt luiden:

Maatschappij	Winst in 1000 \$		
	1928	1929	1930
Standard Oil Co., N. J.	108.485	120.913	42.151
Gulf Oil Corp.	36.325	44.940	10.771
The Texas Corp.	44.967	48.318	15.073
Koninklijke (f 1000)	103.367	126.471	90.070

Maar, er dient te worden bijgevoegd, dat de petroleumindustrie steeds bijzonder gevoelig voor goede en kwade conjunctuur-invloeden, voornamelijk voor die, welke in de speciale verhoudingen van deze industrie zelve haar oorzaak vinden, is geweest, en dus moet ook gezegd worden, dat factoren, die tot een verbetering van den toestand zouden kunnen bijdragen, niet geheel en al ontbreken. In dit verband dient vooral genoemd de toezegging van de groote, in Venezuela

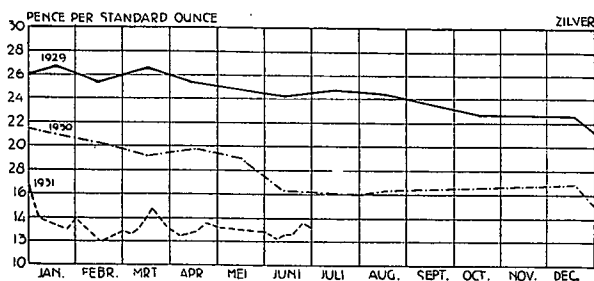
werkzame concerns, de productie-bepanking aldaar verder voort te zetten, en hetzelfde geldt wat de beperking van den invoer in de Ver. Staten betreft. Ook moeten in dit verband de herhaalde pogingen worden gememoreerd, om in Oost-Texas de productie-bepanking toe te passen, al was het succes daarvan tot nu toe allesbehalve schitterend. Echter wenscht de regering van dezen staat de nieuwe maatregelen energiever, dan ooit is geschied, aan te wenden. Tenslotte mogen misschien ook van een a.s. nieuwe „gouverneurs-conferentie” resultaten worden verwacht. De gouverneurs der olie-produceerende staten hebben eenigen tijd geleden een „Oil States Advisory Commission” gecreëerd, die door krachtig aanpakken zeker aanzien wist te verwerven, en waarschijnlijk met nieuwe voorstellen voor den dag zal komen. Deze zullen zeker zoowel onmiddellijk toe te passen maatregelen omvatten, alsook de afsluiting van een „compact” (verdrag tusschen deze staten) betreffende uniforme wetgeving op het gebied van „conservation”.

Wat de Europeesche productielanden betreft, zoo hebben gedurende den laatsten tijd de cijfers van de Russische productie niet geheel aan het programma beantwoord. In Roemenië was het nog steeds niet mogelijk, tot een regeling van de productie te komen; de productie blijft hoog, en de prijzen zijn laag.

Terwijl in Duitsland de strijd op de benzine-markt is geëindigd, duurt hij in andere landen voort. In Nederland, waar verreweg het grootste gedeelte van de markt door de drie groote concerns Koninklijke, Standard Oil en Texaco wordt beheerscht, die ook met sommige kleinere maatschappijen overeenkomsten schijnen te hebben afgesloten, zijn de outsiders met hun lage prijsnoteringen toch in staat, de groote concerns tot verdere verlaging van de z.g. „officiële” prijzen te dwingen. M.a.w., niet de groote concerns hebben hierin de leiding, maar de „outsiders”.

De onderteekening van het nieuwe verdrag tusschen de regering van Irak en de Praag Petroleum Co. beëindigt weliswaar een periode van meningsverschillen, maar brengt met den spoedigen aanleg van de pijpleidingen ook het gevaar dichterbij ons, dat tal van markten binnen niet al te langen tijd met producten worden overstromd, die aldaar slechts in concurrentie met reeds gevestigde afzetorganisaties kunnen worden verkocht. Dit opent in dit opzicht een minder fraai perspectief voor de toekomst.

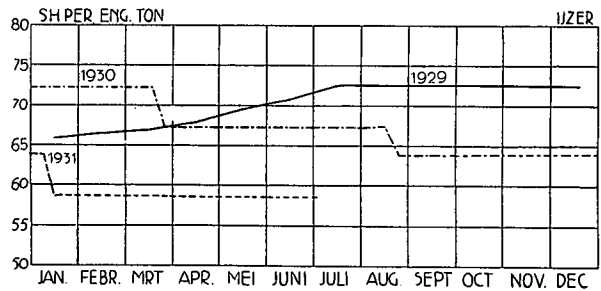
ZILVER.

IJZER.

De exportmarkt voor ruwijzer, die nu reeds anderhalf jaar onder een depressie van ongekenden omvang verkeert, vertoont in het afgelopen kwartaal geen enkel teken van herstel. Integendeel. De depressie is over de geheele linie verergerd. De notering van Lux. 3, onder de ruwijzersoorten het toonaangevende exportproduct, dat einde April nog tegen 49 à 49½ sh. fob. Antwerpen werd aangeboden, is gedurende het tweede kwartaal mede als gevolg van de sterk verminderde vraag in Frankrijk, tot 46 à 47½ sh. fob. Antwerpen gezakt. In Schotland, waar het Continentale product en Cleveland, Midland en Indisch gieterij-ijzer om strijd worden aangeboden,

daalde de in April reeds tot 53 sh. fot. Grangemouth verlaagde notering tot 51½—52 sh. fot. Grangemouth.

Het Cleveland product, dat in het Teesdistrict tot dusver op het in Januari 1931 verlaagde niveau van 58/6 fot. hoogoven gehandhaafd bleef, werd in Schotland tegen speciale prijzen geoffreerd — prijzen welke in sommige gevallen beneden de 55 sh. fot. Grangemouth gingen — zonder evenwel met succes tegen Lux. 3 te kunnen concurreren. Geen wonder, dat de verbruikers in het Clevelanddistrict ooren hebben naar aanbiedingen van elders. Terwijl de Cleveland producenten weer vasten voet in Schotland poogden te krijgen, werden zij in hun eigen district door de Midland producenten, die in Mei hun notering met 5 sh. verlaagden, bestookt. Ook aan de producenten van het vasteland (vnl. Fransche) gelukte het met stijgend succes in het Teesdistrict door te dringen. Alleen door productiebeperking konden de Cleveland producenten hun voortbrenging bij de vraag aanpassen, en laatstelijk konden zelfs de niet al te omvangrijke voorraden worden aangesproken.

Terwijl in het Clevelanddistrict het Cleveland product verder door Lux. 3 werd teruggedrongen, bleken aan den anderen kant de Midlandproducenten in staat het continentale ruwijzer nagenoeg geheel uit de Midlands te verbannen, terwijl zij (vnl. producenten uit Northamptonshire) thans ook op het vasteland hun product trachten af te zetten. Hierbij moet in aanmerking worden genomen, dat dit ruwe ijzer van iets mindere kwaliteit is dan Cleveland en continentaal ijzer.

KOPER.

Hebben wij in ons vorig overzicht het vermoeden uitgesproken, dat de langzame stijging, welke door velen in het begin van het jaar als een teken van verbetering der conjunctuur werd aangezien, de neiging vertoonde om weer plaats te maken voor een daling, zoo is helaas dit vermoeden werkelijkheid geworden.

Koper heeft opnieuw een laagterecord bereikt. De prijs daalde tot £ 37.15.— voor electrolytisch koper op 19 Juni. Dit is wel één der laagste noteringen, die, praktisch gesproken, ooit bereikt zijn. Dit laagterecord, wat den koperprijs betreft, is voor een deel ook te wijten aan de zeer slechte statistische positie over de maanden April en Mei. Onderstaand staatje geeft hiervan een duidelijk beeld.

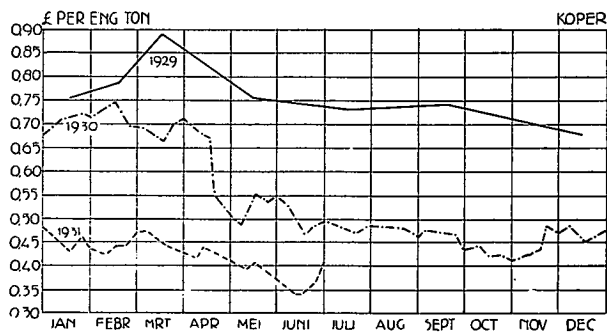
	Maart	April	Mei
Prod. Geraff. Koper	102.058	100.501	103.000
Uitvoer	36.797	32.218	27.000
Binnenl. lev.	74.685	54.567	45.000
Voorr. geraff. koper	354.205	367.921	399.000
Voorr. ongeraff. koper	198.811	193.876	189.797
Totaal voorraad	553.016	561.797	588.797

Dat de voorraden toegenomen zijn, is voor een deel toe te schrijven aan de niet juiste opgave van de Amerikaanse cijfers, daar hierbij geen rekening werd gehouden met de voorraden van Katanga.

Evenals voor alle andere grondstoffen is tengevolge van het voorstel van Hoover de prijs van koper aanzienlijk opgelopen en van £ 37.15.— langzamerhand gestegen tot £ 42.—.

Het spreekt vanzelf, dat het Koperkartel de gele-

genheid heeft benut om den Kartelprijs, welke ingezakt was tot \$ 8.27½ per 100 lbs., bijna dagelijks te verhoogen; op 30 Juni bedroeg de prijs \$ 9.00 per 100 lbs.

De statistische positie van het metaal is slecht en indien de consumptie niet sterk toeneemt, zien wij geen reden voor den sterk oplopenden koperprijs.

Daarbij komt nog, dat tot nu toe de door het Kartel gevoerde politiek geen rekening gehouden heeft met:

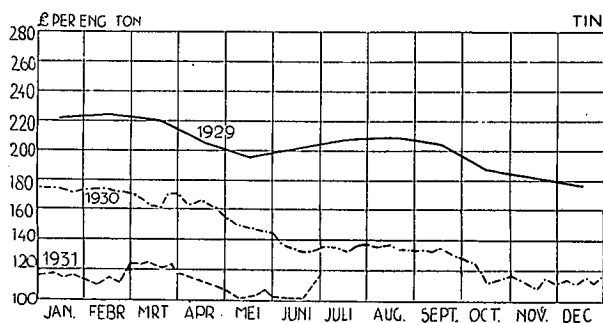
- 1o. een sterke daling van de consumptie,
- 2o. de verwerking van afvalkoper,
- 3o. de uitbreiding van de Afrikaansche productie, waarbij komt, dat Rhodesia binnenkort met groote kwantiteiten erts op de markt zal verschijnen.

De mogelijkheid is natuurlijk niet uitgesloten, dat het Kartel gebruik zal maken van de gunstige marktpositie, welke op het oogenblik geschapen is door het Hooverplan. Wij voor ons hechten echter meer waarde aan een geleidelijke stijging van de prijzen en in het bijzonder aan een stijging van de consumptieve vraag. Deze laatste toch is van het grootste belang voor een gunstige en gezonde prijsontwikkeling van het metaal.

TIN.

De tinprijs was in het afgelopen kwartaal aan groote schommelingen onderhevig, welke echter slechts ten deele verband hielden met de statistische positie van het metaal zelf, doch hoofdzakelijk veroorzaakt werden door een plotselinge verbetering, welke de internationale toestand onderging, tengevolge van het publiceeren van het plan van President Hoover.

De optimistische toon, welke zich gedurende het vorige kwartaal op de tinmarkt openbaarde kon zich niet handhaven, daar de verwachte resultaten van het gedwongen restrictie-schema voorloopig uitbleven en de zichtbare voorraden bleven toenemen. Deze toeneming der stocks is in de eerste plaats daaraan toe te schrijven, dat het effect van de productiebeperking eerst na geruimen tijd tot uiting kan komen, en aan den anderen kant bleef de consumptie beneden de verwachting.

Dit was oorzaak, dat op de tweede conferentie van het Intergouvernementale Tin Comité, welke op 16 Mei te 's-Gravenhage plaats had, besloten werd, de gezamenlijke productie wederom met 20.000 ton te verminderen tot 105.845 tons tin per jaar, ingaande 1 Juni 1931.

De prijs van het metaal was intusschen belangrijk

gedaald, nl. van £ 119½ voor cash-tin op 1 April tot £ 102½ op 4 Mei, maar was na het bekend worden van de besluiten der Haagsche conferentie weer opgelopen tot £ 109½ op 18 Mei.

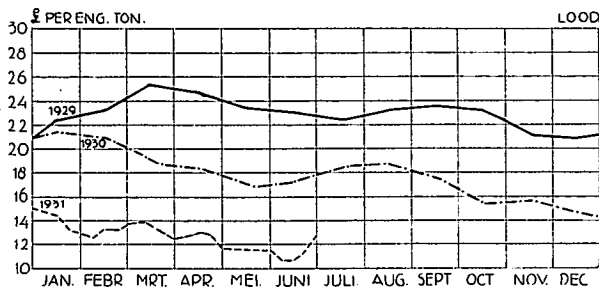
Inmiddels dient niet vergeten te worden, dat de tegenstanders van de quota-overeenkomst nog steeds daartegen blijven ageeren, zoodat de markt door verschillende berichten verontrust wordt, hetgeen niet naliet een ongunstige stemming teweeg te brengen, waardoor gaandeweg de prijs weer afbrokkelde tot het laagste punt £ 100½ bereikt werd op 4 Juni. Plotseling kwam hierin echter een wending ten gunste door het bekend worden van het Hoover-plan, waardoor de tinprijs, evenals trouwens die van andere metalen, een scherpe opwaartsche zwenking vertoonde. Het hoogste punt £ 118½ werd bereikt op 29 Juni, om daarna het kwartaal te sluiten op £ 114½.

De Visible Supply liep intusschen op van 47.764 tons per einde Maart tot 51.566 tons op ultimo Juni.

LOOD.

De prijzen voor lood hebben in de afgelopen periode een nieuwe daling ondergaan en kwamen op een niveau van £ 10.15.—.

Deze prijs heeft zich echter langzaam hersteld en ofschoon niet opvallend, kon hij langzamerhand ca. £ 1.— per ton stijgen.

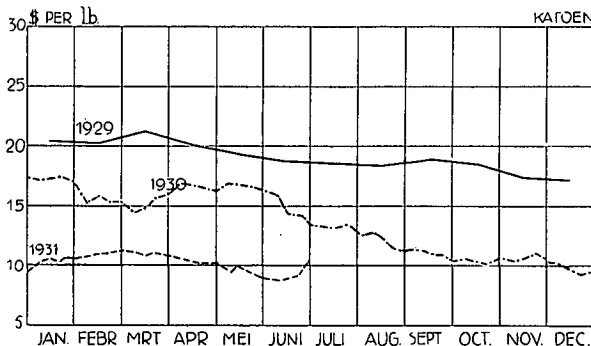

Direct na het bekend worden van Hoover's plan trad een sterke stijging in van dit metaal, dat nu ruim £ 13.— noteert. De statistische positie is bij lood evenals bij de andere metalen, zeer ongunstig. De grootste producenten hadden een restrictie van 15 pCt. toegepast, welke restrictie vermoedelijk wel is doorgevoerd, daar de belanghebbenden bij de loodproductie sterk aaneengesloten zijn.

Voor dit materiaal geldt echter ook weer de kwestie of werkelijk de consumptieve vraag toeneemt, d.w.z. of de bouw-, de auto- en de electriciteitsindustrie zich gaan uitbreiden. Deze zijn toch de uiteindelijke grootconsumenten van het artikel lood.

KATOEN.

Gedurende de maanden April en Mei hebben prijzen van ruwe katoen zich in dalende richting bewogen, gedeeltelijk een gevolg van de algemeene crisis en de pessimistische stemming, die op de meeste productenbeurzen heerschte. Verder bleef het verbruik

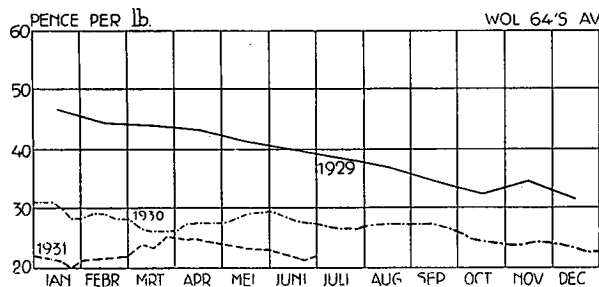
van ruwe katoen klein, terwijl de oogstvooruitzichten in de meeste landen vrij gunstig waren en geleidelijk de beschikbare onverkochte voorraden zeer groot zijn geworden. Men rekent, dat bij het begin van den

nieuwen oogst, dus op 1 Augustus a.s., de zichtbare hoeveelheid Amerikaanse katoen alleen ca. 9 miljoen balen zal bedragen bij een vermoedelijk jaarverbruik van ca. 12 miljoen balen.

Door al deze factoren was de katoenprijs, die begin April nog ongeveer 11 Am. centen per lb. bedroeg, begin Juni tot beneden 9 Am. cent gedaald, welke notering zich gedurende de eerste helft van Juni vrijwel kon handhaven, zonder dat een verdere daling plaats vond. Na publicatie van de voorstellen van President Hoover is de prijs vrij plotseling gestegen en bedraagt thans weer ruim 10 cent, terwijl ook wat meer belangstelling uit de industrie is gekomen en men over het algemeen een verbetering in de vraag naar manufacturen vermeldt.

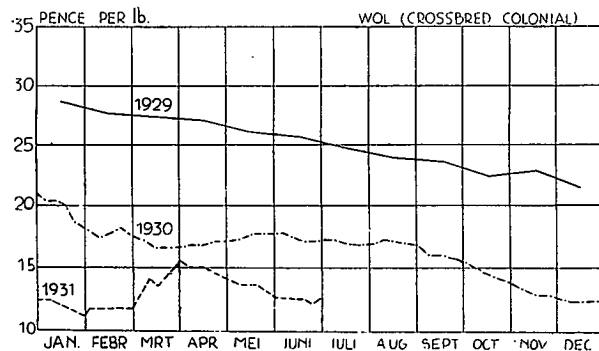
WOL.

Gedurende het tweede kwartaal, hetwelk nog betrekkelijk levendig inzette, namen zaken meer en meer een stil verloop, welke stilstand eerst in de laatste dagen voor een levendigere omzetbedrijvigheid heeft plaatsgemaakt.

Na de buitengewoon groote orders, welke de industrie van alle landen gedurende het eerste kwartaal had ontvangen voldeed deze stille tijd, waarin de aanwezige orders moesten worden uitgevoerd, algemeen aan de verwachtingen. In de wol zelf waren er geen redenen voor verminderden handel, met uitzondering van de staking der textielarbeiders van Noord-Frankrijk, welke echter van secundaire betekenis blijft tegenover de algemeene wereldcrisis en de vertrouwenscrisis in het bijzonder ten opzichte van Oostenrijk en Duitsland, welke alle industriëelen en handelaren tot voorzichtig disponeren noodzaakte. Eerst in de laatste dagen, na de boodschap van den Amerikaanschen President, ging men tot sterkere dekking der behoeften over.

Bij den gedurig stiller wordenden handel trad ook een langzame doch regelmatige daling der prijzen in, zonder dat deze hun laagsten stand van Januari bereikten. De laatste tien dagen van het kwartaal, na de Hooverboodschp, brachten weliswaar een stijging der Antwerpsche termijnnotering voor kamband van ca. 10 pCt., doch deze beweging heeft nog nagenoeg geen invloed op de overige wolmarkt uitgeoefend.

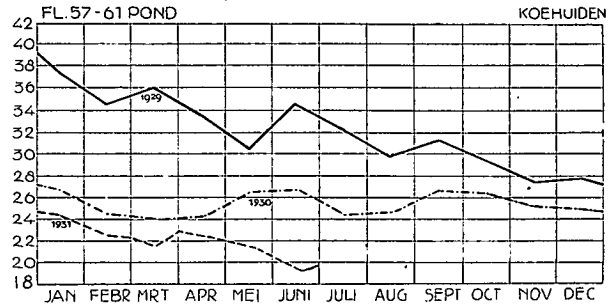

De omzetten waren gedurende het geheele kwartaal middelmatig tot klein, vooral in Frankrijk, waar gedurende de staking der textielarbeiders de zaken volkomen tot stilstand kwamen. Ditzelfde geldt voor Engeland, welks productie voor den export sterk teruggegaan is als gevolg van de sterk verminderde koop-

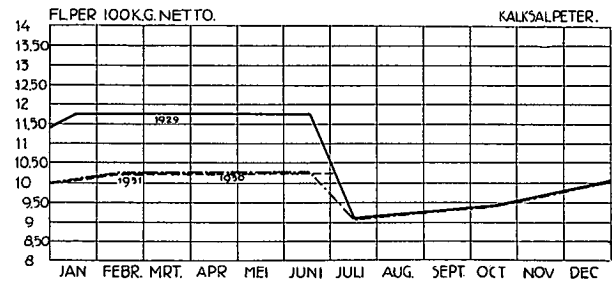
kracht der overzeesche landen. Naar verhouding waren de omzetten nog het grootst in Duitschland, daar dit land zijn export betrekkelijk nog het best in stand kon houden.

In het algemeen bewoog zich onze tak van bedrijf in een rechte doch langzaam neergaande lijn, d.w.z. de golvende lijn, welke zich van Januari tot Maart in opgaande richting bewoog, daalde thans weer iets en heeft waarschijnlijk aan het eind van dit kwartaal haar laagsten stand bereikt, welke echter nog boven het laagste punt van Januari ligt.

KOEHUDIDEN.

KALKSALPETER.

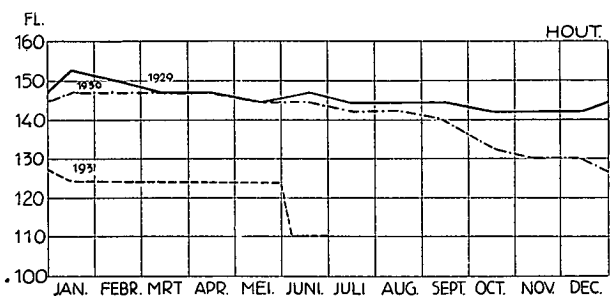
HOUT.

De toestand van de houtmarkt is er gedurende het afgelopen kwartaal niet bepaald op verbeterd. Gedurende Mei en Juni zijn de meeste per e.o.w. gekochte partijen hier aangekomen, doch het bleek niet mogelijk, hiervan meer dan een betrekkelijk klein gedeelte direct aan den man te brengen. In Amsterdam liggen dan ook verschillende partijen op dekschuiten en de importeurs geven zich alle mogelijke moeite dit hout desnoods tot zeer lage prijzen te verkoopen. Aan een indertijd gemaakte prijsvereenkomst kan onmogelijk de hand worden gehouden en voor minder gunstige maten worden er zelfs abnormaal lage prijzen geaccepteerd, die zeer duidelijk een verlies laten.

In de bouwwereld is weliswaar eenige opleving te bespeuren, doch niet van voldoende omvang om aan den vrij grooten invoer ook maar eenigszins tegemoet te komen. De verwachtingen voor het najaar zijn dan ook niet hoog gespannen en er wordt met een verdere verlaging van de prijzen rekening gehouden.

De Russen zijn op het oogenblik feitelijk niet aan de markt en de algemeene verwachting is, dat de Russische prijzen voor het najaar zeer beduidend lager zullen zijn dan die voor de partijen per e.o.w., die zijn geplaatst tot de indertijd vastgestelde prijzen van f 142,50 per std. voor de 7" A kwaliteit o.s. Vuren c.i.f.

Op het oogenblik zijn de kleine Finsche afladers

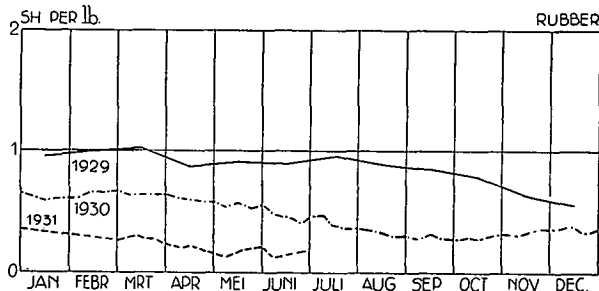
wel het goedkoopst, aangezien men nog steeds kan kopen à f 100,— per std. voor 7" f.o.b. Finsche haven, waarbij een vracht van f 19,— à f 20,— per std. moet worden gerekend. Prima Finsche merken worden aangeboden à f 110,— per std. 7" f.o.b., terwijl de Zweedsche afladers op het oogenblik nog vrijwel vasthouden aan hun laatste noteringen van f 115,— en f 117,50 per std. f.o.b., tot welke prijzen er evenwel geen koopers zijn.

RUBBER.

In overeenstemming met de meeste andere goedermarkten zijn ook de rubber-noteringen tegen het einde van de verslagperiode wat opgelopen, toch dit staat blijkbaar meer met de algemeen iets gunstiger geworden stemming op de beurzen en markten in verband, dan met een verbetering van de statistische positie van het artikel zelf.

Immers de wereldvoorraden zijn ook nog in Mei verder gestegen en beliepen 515.090 tons einde Mei tegenover 505.853 tons einde April en 384.901 tons einde Mei 1930. De werelduitvoer bedroeg gedurende de eerste vijf maanden 338.000 tons of gemiddeld 67.600 tons, tegen 68.600 tons maandgemiddelde in 1930 en 71.684 tons in 1929. Het wereldverbruik bereikte gedurende hetzelfde tijdvak 280.800 tons, of 56.160 tons per maand, tegen een doorsneecijfer van 59.300 tons in 1930 (geheel jaar) en 67.000 in 1929 (geheel jaar).

De bruto-verschepingen van Malakka bereikten gedurende de eerste helft van het jaar 259.250 tons tegen 278.311 tons gedurende Januari—Juni 1930.

Een onderzoek van de door 190 Britsche rubbermaatschappijen in 1930 bereikte resultaten toonde aan, dat 40 maatschappijen, werkende met een kapitaal van £ 8.397.000, een winst hebben behaald van £ 150.344, of pl.m. 1.8 pCt. van dit kapitaal; 150 maatschappijen, beschikkende over een gezamenlijk kapitaal van £ 23.033.000, boekten echter een verlies van £ 656.370 of 2.8 pCt. van het kapitaal. De makelaarsfirma, die deze cijfers heeft gecompileerd, voegt daaraan toe: „Dit zijn resultaten, bereikt in 1930, toen de gemiddelde prijs voor loco-rubber in Londen 5⁷/₈ d. beliep. Loco-rubber noteert thans slechts 3 d. (inmiddels op pl.m. 3¹/₂ d. aangetrokken), en de gemiddelde prijs voor 1930 is tot dusver slechts 3¹/₂ d. per lb., zoodat de resultaten der genoemde maatschappijen over het loopende jaar nog slechter zullen worden.

Intusschen valt niet over het hoofd te zien, dat de beurs bijv. zich meer door perspectieven dan door feiten, laat staan door feiten uit het verleden, pleegt te laten leiden. Opent nu het werk van de tot de studie van het rubbervraagstuk gekozen Nederlandsche commissie dergelijke nieuwe perspectieven? Daarop kan niet bevestigend of ontkennend worden geantwoord, aangezien in het openbaar nog niets over het resultaat van haar werk bekend werd.

Slechts bij wijze van gerucht verluiddde, dat zij de regering zou adviseeren — of dat deze van plan zou zijn — de productie van inlandsche rubber tot een jaarlijks te verschepen hoeveelheid van 90.000 tons te beperken, en tevens de „Europeesche" productie met 25 pCt. tegenover het cijfer van 1929 te doen krimpen.

Aan de bereidwilligheid van de Britsche rubber-

producenten bij een — trouwens uiterst moeilijk door te voeren — productie-regeling mede te werken, valt niet te twijfelen. De vraag is maar of de Nederlandsche rubber-commissie in staat zal zijn een werkelijk doelmatig en rechtvaardig plan te ontwerpen.

Officiële onderhandelingen dienaangaande zijn — dat blijkt uit de beantwoording van een interpellatie in het Lagerhuis — tusschen de Nederlandsche en de Britsche regering niet gaande; ook werden geen voorstellen besproken over een verbod, noch over een beperking van den aanplant door de inlandsche producenten.

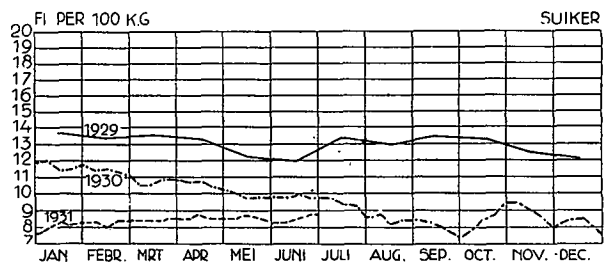
De Rubber Growers' Association, alhoewel in principe voor samenwerking en productie-regeling, heeft haar standpunt tegenover deze vraagstukken in dien zin bepaald, dat zij slechts dan een of ander plan zou kunnen steunen, indien zij van de medewerking van nagenoeg alle producenten in deze is verzekerd. De voorzitter meende, dat de vooruitzichten niet absoluut ontmoedigend waren, en de plaatsvervangende voorzitter verklaarde, dat producenten misschien verscheidene jaren niet in staat zullen zijn, winstgevendende prijzen te behalen.

Inmiddels zou ook hier een vermeerdering van het verbruik minstens evenveel tot een verbetering van den toestand kunnen bijdragen, als de pogingen, om ook door beperking van de productie deze beter in overeenstemming te brengen met het verbruik.

SUIKER.

De loop der suikerprijzen was gedurende het grootste gedeelte der verslagperiode niet bemoedigend. Degenen, die verwacht hadden, dat het Chadbourne-plan een geleidelijke prijsstijging van eenige beteekenis tengevolge zou hebben, kwamen bedrogen uit. De alerwege slechte economische toestanden waren oorzaak, dat de markt loom gestemd bleef, met eerder afbrokkelende noteringen. Het moratorium-voorstel van den President der Ver. Staten heeft hierin plotseling een wijziging ten goede gebracht. Weliswaar is de stijging in de prijzen, na het bekend worden van dit voorstel, alsnog van bescheiden omvang geweest, maar het heeft niet nagelaten het vertrouwen te doen herleven en naarmate dit terugkeert, zullen ook de suikermarkten ongetwijfeld daarvan den gunstigen invloed ondervinden. Al heeft dus het Chadbourne-plan nog niet die uitwerking gehad, die sommigen ervan verwacht hadden, een algeheele débacle in de suikerindustrie is er toch zeker mee voorkomen.

Deze internationale overeenkomst is in het begin van het afgelopen kwartaal in de verschillende betrokken landen wet geworden, nadat in Parijs nog talrijke details betreffende werking van het plan, maximum prijs, etc. — waarover vroeger in dit blad uitvoerig is uitgeweid — vastgesteld werden, en de uiteindelijke ratificatie in Brussel plaatsvond op 9 Mei jl.

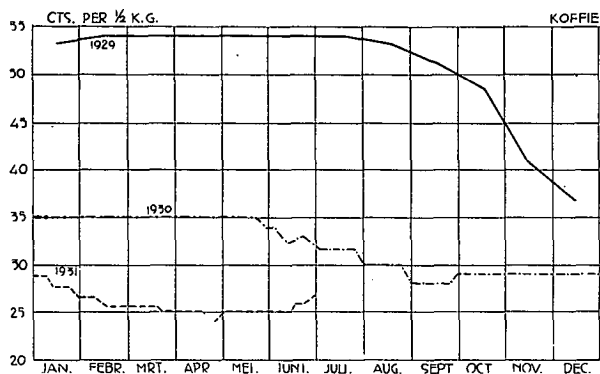
F. O. Licht maakte nagenoeg geen wijziging in zijne raming van 30 April van het met bieten beplante areaal, die op haar beurt niet noemenswaard afweek van die van 1 April, in het vorige kwartaalverslag opgenomen. Het behoeft nauwelijks betoog, dat de Russische raming, gepubliceerd door de Sovjet-autoriteiten, met de noodige reserve moet worden aanvaard, en men kan in dit opzicht nog voor allerhande verrassingen geplaatst worden.

De Javaproductanten hebben hun Bruine Suiker

uit den ouden oogst uitverkocht, waarna de eerste belangrijke verkoopen van No. 16 &/hooger uit den nieuwen oogst tot f 7,25 plaatsvonden, terwijl nog geregeld matige afdoeningen van Superieure Suiker ouden oogst tot stand kwamen. De limites heeft de V.I.S.P. gedurende het geheele kwartaal ongewijzigd gelaten. Uit den ouden oogst zijn thans nog onverkocht ca. 400.000 tons (Superieur), terwijl de verkoopen door de V.I.S.P. uit den nieuwen oogst thans totaal ruim 100.000 tons (No. 16 &/hooger) beloopten.

KOFFIE.

In den loop van het tweede kwartaal liep loco Robusta van 25 ct. per $\frac{1}{2}$ K.G. terug tot 24 ct., om vervolgens weder te stijgen tot 27 ct. Loco Superior Santos daalde in hetzelfde tijdsverloop van 27 ct. op 26 ct. en steeg vervolgens tot 29 ct. De daling was ook ditmaal uitsluitend het gevolg van den buitengewoon precairen toestand, waarin het groote productieland Brazilië in den loop der laatste jaren geraakt is door de kunstmatige prijsophouding van het artikel en van den druk der daardoor veroorzaakte enorme overproductie. Tegen het einde van April echter werd in Brazilië een uitvoerrecht van 10/- per baal ingesteld met het doel om uit de opbrengst de ordinairste kwaliteiten op te koopen en te vernietigen en zodoende een gedeelte van de geweldige voorraden op te

ruimen. Deze maatregel maakte de Braziliaansche koffie plotseling bijna $\frac{8}{6}$ per cwt. of 5 cents per $\frac{1}{2}$ K.G. duurder, wat natuurlijk niet zonder invloed bleef op de concurrerende soorten uit de andere productielanden. Hieraan is ook de stijging in Nederland van Robusta van 24 op 27 ct. en van Superior Santos van 26 op 29 ct. toe te schrijven, al blijkt ook uit deze cijfers, dat het hierboven bedoelde uitvoerrecht in de Nederlandsche prijzen volstrekt niet ten volle tot uitdrukking komt. Dit laatste is het gevolg van het alom heerschende wantrouwen in de toekomst en van de daaruit voortvloeiende lusteloosheid.

De noteeringen aan de Rotterdamsche termijnmarkt liepen voor de loopende maand $2\frac{1}{2}$ ct. en voor de andere maanden $\frac{5}{8}$ à 1 ct. per $\frac{1}{2}$ K.G. terug. Daarna stegen zij weder respectievelijk $4\frac{1}{4}$ ct. en $5\frac{1}{2}$ à $5\frac{3}{4}$ ct.

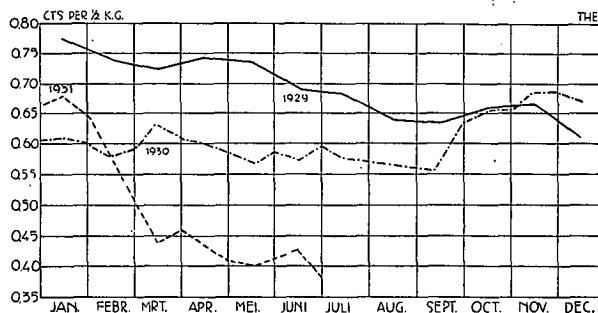
THEE.

De theeprijzen zijn in het tweede kwartaal, met uitzondering van de eerste Juni-veiling, steeds verder gedaald tot een middenprijs van $36\frac{1}{4}$ cts. in de veiling van 18 Juni. In de eerste Januari-veiling bedroeg hij nog $67\frac{1}{2}$ cts. en aan het einde van het eerste kwartaal $45\frac{1}{4}$ cts.

Wanneer men bij beschouwing van den gemiddelden veilingprijs van $36\frac{1}{4}$ cts. bedenkt, dat hierin de opbrengst is begrepen van vrij veel superieure theeën, dan is het niet te verwonderen, dat Gewoon Middenkwaliteit B.O.P., de voornaamste sorteering der meeste Ned.-Indische ondernemingen, thans uitkomt op ca. 29 cts. = ca. 19 cts. in Indië, hetwelk een prijs is waarvoor practisch niet één onderneming kan werken. Voor de jongste scherpe prijsdaling vallen bepaalde ongunstige elementen in de statistische positie moeilijk aan te wijzen, behalve dat er te veel aan ordinaire soorten op de Europeesche markten wordt

aangeboden, doch dit dateert niet van gisteren. Vooral Britsch-Indië en Ceylon hebben zich hieraan bezondigd, want de kwaliteit der Java- en Sumatra-thee is, afgezien van seizoeninvloeden, bijna niet veranderd.

De uitvoeren van Ceylon per einde Mei zijn dit jaar met $112\frac{1}{2}$ miljoen pounds ruim 4 miljoen pounds hooger dan verleden jaar, daarentegen waren die van N. Br.-Indië gedurende het nieuw aangebroken seizoen (April—Mei) met 7.8 miljoen lbs. bijna 4 miljoen lbs. geringer.

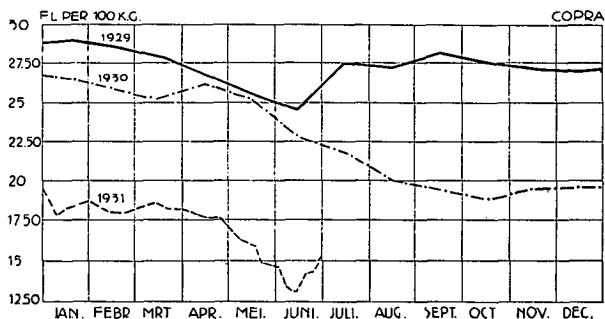
De voorraden te Londen bedroegen per einde Mei 205 miljoen pounds tegen 215 miljoen pounds in 1930. De Amsterdamsche voorraden zijn eveneens geringer en bedroegen op dat tijdstip 8.720.000 hKG. tegen 11.380.000 hKG. in het vorige jaar.

Men behoeft geen groot voorspeller te zijn om te kunnen zeggen, dat er bij het huidige prijsniveau aanzienlijk minder thee zal worden gefabriceerd.

Wat Java betreft, zal de opkoopthee belangrijk in omvang moeten afnemen, daar het veelal niet meer loonend is om het kampongblad te verwerken, ja zelfs direct verlies oplevert.

COPRA.

Vanaf het begin April tot begin Juni daalden de prijzen onophoudelijk en vielen vrijwel dagelijks grotere of kleinere verlagingen van den prijs te constataren. De vraag van de zijde van fabrieken, welke aanvankelijk nog tamelijk goed was, verminderde echter steeds en einde Mei/begin Juni was het vrijwel onmogelijk eenig kwantum van beteekenis aan consumenten te verkoopen. De dalende prijzen van Palmolie, Palmitten, Grondnoten, Soya-olie en andere min of meer aanverwante artikelen, werkten deze daling sterk in de hand. Daarenboven werden zeer belangrijke kwantums in blanco verkocht, daar de prijzen in Indië steeds de Europeesche pariteit volgden. Begin Juni echter werd het aanbod van Indië

belangrijk kleiner. Het bleek toen, dat de Chinese handelaren, zoowel als de exporteurs en de Europeesche importeurs en handelaren te veel verkocht hadden. De prijzen liepen, toen er meer vraag voor dekking kwam, sterk naar boven. Indië trok zich vrijwel geheel van de markt terug. Van de consumptie was er iets meer vraag te bespeuren, doch van groote omzetten met de fabrieken kan toch zeker nog niet gesproken worden. Vooral de groote fabrieken hebben in de flauwe markt ook reeds op verre posities gekocht en behoeven de stijging voor het oogenblik nog niet te volgen. Stoomend goed is in den laatsten tijd moeilijk te verkoopen en Juli-aflading noteert momenteel ca. $\frac{7}{6}$ d. beneden October-aflading.

INDEXCIJFERS VAN GROOTHANDELSPRIJZEN.

„The Economist” schrijft: De directe stimulans tot den terugkeer van het vertrouwen op de wereldmarkten als gevolg van het moratorium-voorstel van Hoover op 20 Juni — dat zich minder weerspiegelde in een wezenlijke toeneming van het koopen voor verbruik dan in het afsluiten van posities op korten termijn — leidde tot een aanzienlijk prijsherstel van een aantal belangrijke artikelen. De haussebeweging had den grootsten invloed op de niet-ijzerhoudende metalen, terwijl katoen, cacao en lijnolie eveneens tot de artikelen behoorden, die het meest in prijs stegen. De laatste dagen van de maand gaven echter een sterke reactie te zien, ten deele teweeggebracht door het langzaam vorderen van de Fransch-Amerikaansche onderhandelingen betreffende de uitwerking van het voorstel van Hoover en ten deele door de meer algemeen erkende opvatting, dat het moratorium op zichzelf slechts een schrede is op den langen weg tot herstel van het bedrijfsleven. Bovendien oefende Hoover's voorstel niet op alle artikelen invloed uit, met name was zijn beteekenis voor de graanmarkt gering. Zooals uit de volgende tabel blijkt, bracht het plan-Hoover tot 30 Juni slechts de hernieuwde prijsdaling tot staan, welke ons indexcijfer gedurende het tweede kwartaal te zien gaf:

Gemiddelde 1927 = 100

	Juni 1930	Maart 1931	April 1931	Mei 1931	Juni 1931
Granen en Vleesch....	82.2	66.9	70.0	69.0	68.8
Andere Voedings- en Genotmiddelen....	77.8	67.0	66.6	63.5	60.2
Weefstoffen.....	66.5	53.7	50.8	48.2	48.4
Delfstoffen.....	82.8	74.5	72.0	69.5	72.4
Diversen.....	84.1	69.9	68.6	68.2	68.7
Totaal.....	78.8	66.2	65.4	63.6	63.6

Het volgende staatje toont duidelijk de veranderingen van het indexcijfer van elk der 5 groepen, ver-
Percentage-schommelingen.

Groepen	Mei 1931	Maart 1931	Einde Juni ten opzichte van December 1930
Granen en Vleesch....	- 0,3	+ 2,8	- 1,7
Andere Voedings- en Genotmiddelen....	- 5,2	- 10,1	- 15,2
Weefstoffen.....	+ 0,4	- 9,9	- 5,8
Delfstoffen.....	+ 4,2	- 2,8	- 7,2
Diversen.....	+ 0,7	- 1,7	- 8,6
Totaal.....	..	- 3,9	- 7,4

geleken met den toestand van een maand geleden, einde Maart 1931 en einde December 1930.

In de groep „Granen en Vleesch” werden de prijsdalingen voor Engelsche gerst en haver en van rundvleesch, Engelsch schapenvleesch en Deensch varkensvleesch meer dan gecompenseerd door kleine prijsstijgingen voor tarwe, maïs, aardappelen en buitenlandsch schapenvleesch. Bij de groep „Andere Voedings- en Genotmiddelen” overtroffen de hevige prijsdalingen voor thee en cocosolie het prijsherstel voor cacao. In de groep „Weefstoffen” bleven de katoenprijzen, ondanks de reactie op het aanvankelijk optimisme, dat het moratoriumvoorstel teweegbracht, op een hooger niveau dan een maand geleden, hoewel wol goedkooper was. Bij de groep „Delfstoffen” behielden de niet-ijzerhoudende metalen per saldo een groot gedeelte van het gewonnen terrein, terwijl in de groep „Diversen” hogere prijzen voor lijnolie en rubber tegen lagere noteeringen voor leder en talk opwogen. Bijzonderheden omtrent de veranderingen ten opzichte van de vorige maand en het einde van het vorige jaar geeft de onderstaande tabel te zien.

Uit een overzicht van het laatste halfjaar blijkt, dat alleen Engelsche haver en aardappelen een duidelijk prijsherstel te zien gaven. Ook bietsuiker, Egyptische katoen en jute zijn per saldo iets in prijs gestegen, terwijl de daling, die op de catastrofale baisse, welke reeds in 1930 plaatsvond, was gevolgd, ernstige afmetingen voor vele belangrijke artikelen heeft aangenomen.

De omvang van de daling, die het gemiddeld niveau van groothandelsprijzen heeft ondergaan (men moet bedenken, dat het indexcijfer van „The Economist” in hoofdzaak op de prijzen van grondstoffen is gebaseerd), is misschien beter te zien uit het volgende overzicht van het prijsverloop ten opzichte van het gemiddelde voor 1924. De daling van de groothandelsprijzen voor voedingsmiddelen werd berekend uit een gewogen gemiddelde van de twee groepen voedingsmiddelen, welke ons indexcijfer omvat en de overeenkomstige schommelingen van de kosten van levensonderhoud en de kleinhandelsprijzen voor voedingsmiddelen werden berekend uit de officiële cijfers van het Ministerie van Arbeid (pag. XIII).

De daling van de kleinhandelsprijzen voor voedingsmiddelen en van het indexcijfer van de kosten van levensonderhoud gedurende de eerste vijf maanden van 1931 (het cijfer voor einde Juni is nog niet

	Prijzen Toe-(+) of afnem(-) in perc. vergeleken met			Prijzen Toe-(+) of afnem(-) in perc. vergeleken met			Prijzen Toe-(+) of afnem(-) in perc. vergeleken met	
	een maand geleden	een halfjaar geleden		een maand geleden	een halfjaar geleden		een maand geleden	een halfjaar geleden
Tarwe (buitenl.) ...	+ 1,0	+ 6,1	Katoen (Am.).....	+ 13,1	+ 1,6	Hout (Eng.).....	..	- 7,1
„ (Eng.).....	+ 4,3	+ 1,3	„ (Egypt.)...	+ 5,8	+ 7,1	„ (Zweedsch)	- 5,5
Meel.....	..	- 9,6	Garen.....	+ 4,3	..	Cement.....
Gerst.....	- 2,4	- 22,2	Laken.....	+ 1,7	- 2,9	Huiden.....	..	- 16,2
Haver.....	- 2,5	+ 22,7	Wol (Eng.).....	- 8,7	- 22,2	Leder.....	- 4,5	- 4,5
Maïs.....	+ 1,5	- 4,2	„ (Austr.).....	- 4,5	- 4,5	Benzine No. 1....	..	- 6,4
Rijst.....	..	- 11,2	„ (tops).....	- 8,3	..	Petroleum.....	..	- 8,7
Aardappelen.....	+ 5,9	+ 50,0	Zijde.....	+ 2,8	- 14,0	Stookolie.....	..	- 3,7
Rundvleesch (Eng.)..	- 3,0	- 1,5	Vlas.....	- 2,9	- 4,3	Lijnolie.....	+ 14,3	- 20,0
„ (Arg.).....	- 6,2	- 19,7	Hennep.....	+ 3,3	- 21,7	Talk.....	- 6,4	- 20,6
Schapenvl. (Eng.)..	- 7,1	- 4,8	Jute.....	..	+ 3,2	Rubber.....	+ 3,8	- 23,5
„ (N. Z.)..	+ 7,3	- 6,4	Weefstoffen.....	+ 0,4	- 5,8	Soda.....
Varkensvl. (Deensch)	- 7,1	- 4,1	Ruw-IJzer.....	..	- 7,9	Amm. Sulphaat
Granen en Vleesch..	- 0,3	- 1,7	Stalen rails.....	Creosoot.....	..	- 6,7
Thee.....	- 24,4	- 45,6	IJzeren staven...	..	- 2,3	Diversen.....	+ 0,7	- 8,6
Koffie.....	- 3,4	- 19,2	Blik.....	- 6,1	- 12,9			
Cacao.....	+ 18,9	- 11,1	Kolen (Welsh exp.)			
Rietsuiker.....	..	- 2,4	„ (Dur. Gas.)..	..	- 4,9			
Bietsuiker.....	+ 2,5	+ 6,4	„ (huisbrand) .	- 7,1	- 15,2			
Kaas (Can.).....	- 5,3	- 6,6	Lood.....	+ 25,0	- 7,7			
Boter (Deensche)...	- 4,2	- 19,7	Tin.....	+ 12,3	- 2,9			
Kokosolie.....	- 23,1	- 25,9	Koper.....	+ 3,1	- 19,9			
Tabak.....	Ongez. Zink.....	+ 24,4	- 2,8			
Andere voedings- en Genotmiddelen...	- 5,2	- 15,2	Delfstoffen.....	+ 4,2	- 7,2			

Schommelingen ten opzichte van het gemiddelde voor 1924.

Totale procentuele daling ten opzichte van	Groot-handels-prijzen	Kosten van Levens-onderhoud	Levens-middelen groothandel	Levens-middelen kleinhandel
1 Januari 1926..	7.9	..	7.5	..
" 1927..	12.6	..	10.5	3.7
" 1928..	14.5	4.0	12.5	6.6
" 1929..	18.0	4.6	15.0	8.4
" 1930..	23.7	5.1	20.0	9.6
" 1931..	40.6	12.6	36.5	20.1
1 Juli 1931..	45.1	17.1*	41.2	25.4*

* 1 Juni.

gepubliceerd) heeft gelukkig teekenen van een snelle aanpassing getoond, hoewel het verschil tusschen het prijsverloop van groot- en kleinhandelsartikelen gedurende de laatste 6½ jaar nog steeds zeer groot is.

De volgende tabel toont ons indexcijfer sedert Maart 1931, uitgedrukt in een percentage van het gemiddelde van 1913:

Gemiddelde 1913 = 100.

Data	Granen en vleesch	Andere voedings- en genotm.	Weefstoffen	Delfstoffen	Diversen	Totaal
Gemiddelde 1924..	159.9	169.9	210.6	145.2	131.5	159.3
" 1928..	145.0	149.4	161.7	111.9	119.3	135.1
" 1929..	135.6	136.8	141.9	116.2	112.7	127.2
" 1930..	113.4	122.9	99.1	101.6	101.5	108.8
Einde Juni 1930..	115.1	124.0	102.4	100.7	104.7	108.5
" Jan. 1931..	94.3	110.8	75.8	91.5	90.4	91.3
" Febr. " ..	92.9	108.4	78.0	93.5	90.5	91.6
" Maart " ..	93.6	106.8	82.7	90.6	87.1	91.1
" April " ..	98.0	106.1	78.2	87.5	85.4	90.0
" Mei " ..	96.6	101.2	74.2	84.5	84.9	87.5
" Juni " ..	96.3	95.9	74.5	88.0	85.6	87.5

De vraag, of het meerdere vertrouwen, als gevolg van de gunstige onderhandelingen over de internationale schulden, een wezenlijk of blijvend prijsherstel teweeg kan brengen, of dat hiertoe eenige andere gemeenschappelijke internationale actie (d.w.z. van de voornaamste centrale banken van de wereld) vereischt wordt, trekt in stijgende mate de aandacht van alle landen. Zooals de zaken thans staan, oefenen de lage prijzen van grondstoffen op een niveau van gemiddeld 12½ pCt. beneden dat van 1913 een druk uit op de wereldhuishouding, waarvan het uiteindelijk gevolg, indien niet spoedig herstel intreedt, niet licht kan worden overzien.

Voorts volgt hier nog een overzicht van het prijsverloop in een aantal belangrijke landen:

	Ver- Staten ¹⁾	Frankrijk	Italië	Duitsch- land ²⁾	Zwitserland	Zweden	Nederland ³⁾	Japan
November 1913..	70 ⁴⁾	100 ⁶⁾	100	100	100 ⁷⁾	100	100	100
November 1918..	..	358	438	367	392	214
Hoogste 1920..	..	591	679	..	325	366	297	322
Gemiddelde 1925..	104 ⁵⁾	547	646	142 ⁵⁾	—	161	155	202
" 1926..	100 ⁵⁾	703	654	134	145	149	145	179
" 1927..	95	618	527	138	142	146	148	170
" 1928..	98	621	491	140	145	148	149	171
" 1929..	96	611	481	137	141	140	142	166
" 1930..	86	533	411	125	126	122	117	137
Mei 1930..	89	541	420	126	128	123	118	143
Juni " ..	87	533	412	125	126	123	118	137
Juli " ..	84	538	402	125	126	121	115	133
Augustus " ..	84	532	403	125	126	121	114	133
September " ..	84	525	398	123	123	119	112	130
October " ..	83	509	387	120	122	118	111	124
November " ..	80	494	379	120	120	117	110	123
December " ..	78	488	369	118	117	117	107	121
Januari 1931..	77	484	362	115	115	115	105	120
Februari " ..	76	482	358	114	115	114	104	119
Maart " ..	75	482	356	114	114	113	103	120
April " ..	73	484	353	114	112	112	102	119
Mei "	470	347	113	..	111

¹⁾ Bureau of Labour. ²⁾ Stat. Reichsamt. ³⁾ Sedert 1922 gebaseerd op 48 artikelen. ⁴⁾ 1926 = 100. ⁵⁾ Jaargemiddelde. ⁶⁾ Sedert October 1923: Juli 1914 = 100. ⁷⁾ Midden 1914 = 100.

De volgende opmerkingen zijn ontleend aan de desbetreffende maandpublicatie van het Centraal Bureau voor de Statistiek en hebben betrekking op de Nederlandsche indexcijfers 1913 = 100. Bij beschouwing der indexcijfers over Mei 1931 in vergelijking met die der voorgaande maand, blijkt, dat het algemeen indexcijfer voor beide maanden gelijk bleef, dat der voedingsmiddelen met 1 punt (0,95 pCt.) is gestegen.

Tegenover een prijsstijging van 10 artikelen (9 voedingsmiddelen) met in totaal 113 punten (w.o. aardappelen met 67 punten) staat een prijsdaling van 21 artikelen (12 voedingsmiddelen) met in totaal 132 punten (w.o. lamsvleesch 16, mais 12, eieren 12 en kalfsvleesch 11 punten).

De stijging van April tot Mei, in procenten uitgedrukt, is als volgt: aardappelen 28,0, groene erwten 13,2, koffie en hooi elk 11,5, rogge 7,9, haver 7,0, hars 6,7, gerst 3,6, macaroni 1,6 en tarwe 1,3; de daling was: mais 14,4, eieren 12,8, kalfsvleesch 12,0, lijnolie 10,5, ruwe katoen 9,3, paardehuiden 9,1, tin 8,4, lamsvleesch en runderhuiden elk 8,0, vlas 7,4, boter 6,7, peper 5,3, thee 5,2, varkensvleesch 4,3, melk 3,6, kaas 3,1, cacao 2,7, petroleum en terpentijnolie elk 2,4, zilver 2,3 en suiker 0,5.

ZOO JUIST VERSCHENEN:

ZESTALIG HANDELSWOORDENBOEK

NEDERLANDSCH

Dr. H. G. de MAAR

DUITSCH

N. C. STALLING

ENGELSCH

Dr. H. G. de MAAR

ZWEEDSCH

N. C. STALLING en A. ZETHRAEUS

FRANSCH

S. E. van PRAAG

SPAANSCH

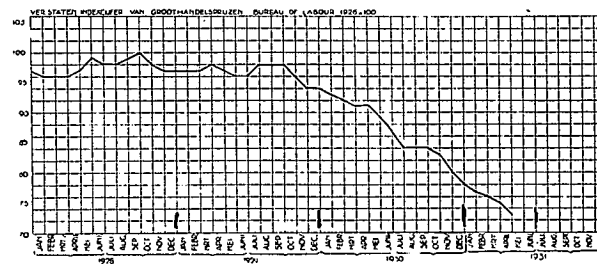
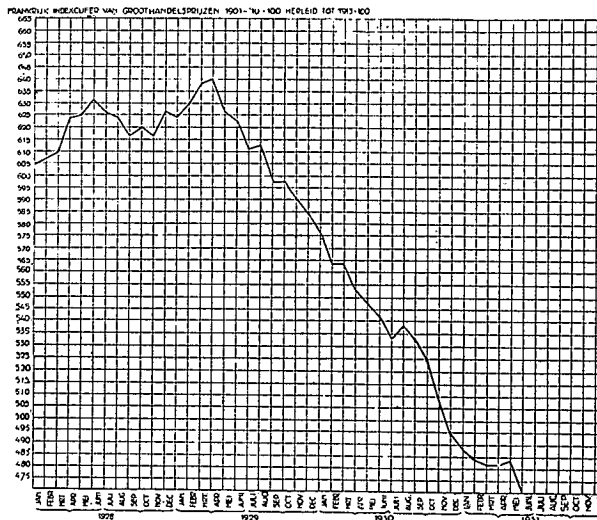
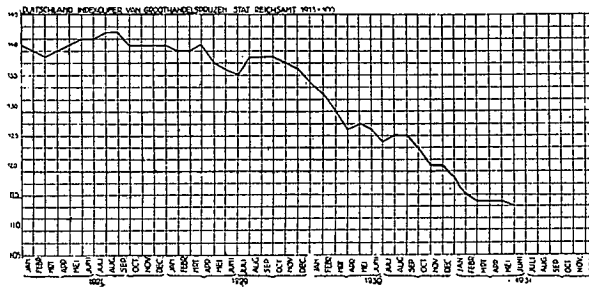
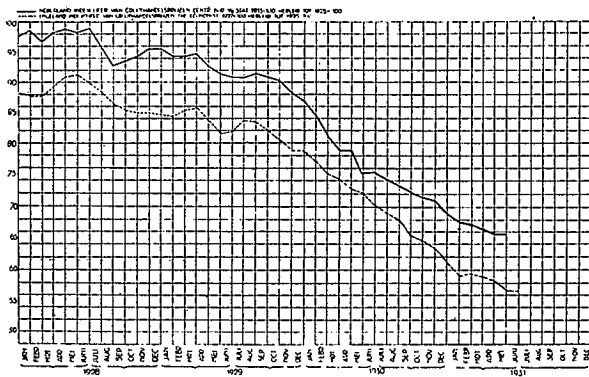
Mr. Dr. J. A. van PRAAG

P R I J S:
GEB. F 12.50

Het Zestalgig Handelswoordenboek bevat totaal ongeveer 100.000 hoofdwoorden met ruim een half miljoen hieronder gerangschikte, genummerde woorden, uitdrukkingen, samenstellingen en zinnen. Niet alleen de in den handel gebruikelijke woorden en uitdrukkingen zijn opgenomen, maar ook de gewone woorden der omgangstaal, zoodat men hiervoor de afzonderlijke woordenboeken voor iedere taal niet behoeft te raadplegen. Een uitvoerig prospectus met proeven van bewerking zenden wij gaarne op aanvraag.

BIJ DEN
BOEKHANDEL
IN VOORRAAD

UITGAVE VAN J. B. WOLTERS — GRONINGEN, DEN HAAG, BATAVIA

(Vervolg van pag. I.)

koopkoers van accepten tot 1 pCt. en oefende tegelijkertijd een druk op de banken uit om de deposito-rente te verlagen. In Londen beweegt het particulier disconto zich nog boven de 2 pCt., daar de Bank of England door middel van haar open-markt-politiek de geldmarkt minder ruim maakte om den uitvoer van goud zooveel mogelijk tegen te gaan. Daarentegen heeft de rentemarge tusschen Berlijn en de andere genoemde geldcentra zich vergroot als gevolg van de vertrouwenscrisis, die in Juni in Duitschland is begonnen. Het onderstaande overzicht moge een en ander verduidelijken:

Particulier disconto:

	Amsterdam	Berlijn	Londen	New-York	Parijs
1925	3,08	7,62	4,15	3,32	5,77
1926	2,88	4,91	4,49	3,59	5,66
1927	3,76	5,49	4,24	3,51	2,91
1928	4,18	6,54	4,16	4,17	3,02
1929	4,82	6,87	5,31	5,10	3,44
1930	2,06	4,43	2,62	2,53	2,31
Jan. '31	1,37	4,75	2,17	1,65	1,89
Febr.	1,11	4,88	2,52	1,46	1,89
Mrt.	1,10	4,76	2,62	1,56	1,53
Apr.	1,39	4,65	2,61	1,50	1,43
Einde Mei ...	1,28	4,75	2,08	1,—	1,75
Einde Juni ...	1,—	7,—	2,03	1,—	1,13

In tegenstelling met de geldrente is van een ver-laging van de kapitaalrente in het algemeen weinig te merken, zoodat de marge tusschen kort en lang crediet zich heeft vergroot. De invloed van de huidige depressie heeft zich intusschen ook op de kapitaal-markten doen gevoelen. Vrijwel allerwegen is de emissiebedrijvigheid verminderd, zoodat de onderstaande statistiek o.a. voor de voornaamste kapitaal-markten aantoont.

Geheel in overeenstemming met de neergaande conjunctuur, is het feit, dat de emissies van aandelen door die van obligaties geheel op den achtergrond zijn geraakt. Van bijzondere betekenis is de geringe uitgifte van buitenlandsche fondsen in de Ver. Staten, hetgeen weer voor een deel de stijging van den goud-voorraad in dat land heeft veroorzaakt. Eenzelfde tendens, hoewel niet zoo uitgesproken, is in Engeland, Frankrijk en ons land op te merken. Vooral in Engeland is in het eerste halfjaar de emissiebedrijvigheid zeer gering geweest; zoowel voor de binnen- als voor de buitenlandsche emissies is een aanzienlijke achter-uitgang te constateeren. Daarentegen konden de emis-sies voor de koloniën zich vrijwel op dezelfde hoogte als de laatste jaren handhaven, doordat twee Indische leeningen voor een bedrag van ruim £ 22 miljoen wer-den geplaatst.

Handelsbeweging.

De samenhang tusschen het verloop van den buitenlandschen handel en de conjunctuur wordt duid-elijk, indien men de in- en uitvoercijfers van de ver-schillende landen beschouwt. Zoodat bekend, is de daling van de waarde van den in- en uitvoer van de grondstoffen exporteerende landen in 1929 veel grooter

Emissies. (maandgemiddelden)

Jaar	Ver. Staten			Duitschland		Engeland			Frankrijk		Nederland		
	Aan-deelen	Obli-gaties	Buiten-land	Aan-deelen	Obli-gaties	Binnen-land	Koloniën	Buiten-land	Totaal	Aan-deelen	Aan-deelen	Obli-gaties	Buiten-leeningen
	in mill. \$			in mill. RM.		in mill. £			in mill. Frs.		in mill. guldens		
1925 ..	101	417	127	55	90	11.0	4.8	2.5	—	—	5	19	10
1926 ..	98	430	95	82	298	11.7	4.4	5.0	—	—	6	33	23
1927 ..	524	126	130	120	237	14.7	7.3	4.2	619	338	8	33	28
1928 ..	256	420	110	112	242	18.3	7.1	4.8	844	543	28	27	25
1929 ..	508	341	64	82	129	13.3	4.5	3.3	1.249	708	24	14	11
1930 ..	129	458	84	46	222	10.6	5.8	3.2	1.827	314	2	47	21
Jan. '31	45	421	132	75	226	7.8	1.1	3.4	484	110	0.3	10.4	0.2
Febr. ...	27	179	4	48	145	6.0	13.6	—	4.228	215	0.2	13.5	2.5
Maart ..	10	556	16	14	182	7.4	3.6	2.4	1.304	174	1.0	31.3	5.9
April ..	102	284	18	14	224	1.4	—	0.3	1.163	179	0.7	21.5	17.4
Mei ..	29	314	10	—	—	0.9	1.01	—	—	—	6.3	101.0	5.9

ter geweest dan die van de industriestaten. Om na te gaan, hoe deze verhoudingen zich in de eerste maanden van dit jaar hebben gewijzigd, hebben wij de waarde van den in- en uitvoer van enkele industriestaten en enkele overwegend grondstoffen exporteerende landen op basis van 1928 = 100 met elkaar vergeleken, waarbij men er rekening mede dient te houden, dat reeds in 1928 in laatstgenoemde landen een teruggang aan den gang was.

Landen	Invoer			Uitvoer				
	1928	1929	1930	1931 ¹⁾	1928	1929	1930	1931 ¹⁾
Duitschland	100	96	74	56	100	110	98	79
Engeland	100	103	89	72	100	101	79	56
Frankrijk	100	109	98	88	100	96	82	65
Ver. Staten	100	107	77	56	100	103	75	55
België	100	111	97	79	100	103	85	77
Nederland	100	103	90	74	100	100	87	69
Italië	100	97	77	55	100	101	80	63
Britsch-Indië	100	100	74	66	100	97	76	56
N.-Zeeland	100	109	92	66	100	99	77	82
Australië	100	105	64	29	100	91	63	56
Brazilië	100	94	57	37	100	96	66	55
Chili	100	135	116	102	100	117	67	64
Ned.-Indië	100	112	88	66	100	92	76	65

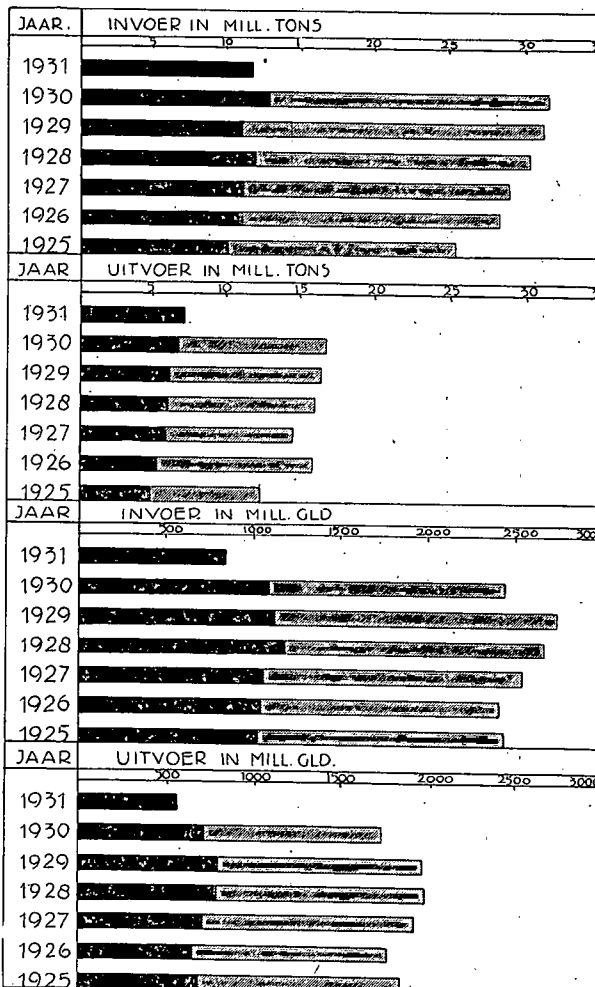
Hieruit blijkt, dat de daling van den uitvoer in de grondstoffen exporteerende landen van 1930 op 1931 geringer was dan van 1929 op 1930; bij de industrielanden is met een enkele uitzondering een omgekeerde beweging te constateeren.

Indien wij de handelsbeweging van Nederland gedurende de laatste jaren beschouwen, dan kan men met genoeg constateeren, dat de uitvoer naar het gewicht ook in de eerste 5 maanden van dit jaar is blijven stijgen, zooals de nevenstaande grafiek duidelijk aantoont.

Aan den anderen kant doet zich echter een ongunstig verschijnsel voor, namelijk dat de waarde van den uitvoer in den laatsten tijd veel sneller is gedaald dan die van den invoer. Dit beteekent dus, dat de ruilvoet met het buitenland zich in ongunstigen zin ontwikkelt.

Gaan wij de afzonderlijke groepen na, dan blijkt,

¹⁾ Deze index heeft betrekking op 3 of 4 maanden al naar gelang de cijfers beschikbaar waren; alleen voor Nederland op 5 maanden.

dat op basis van het jaar 1927 alleen voor voedingsmiddelen de verhouding voor den uitvoer gunstiger is. Markant is de prijsdaling bij den uitvoer van fabrikaten, terwijl bij den invoer van fabrikaten eerst in den laatsten tijd een kleine reactie is ingetreden.

Nederland.

Jaar	Invoer						Uitvoer					
	Voedingsmiddelen		Onbewerkte en halfbew. stoffen		Fabrikaten		Voedingsmiddelen		Onbewerkte en halfbew. stoffen		Fabrikaten	
	Waarde per ton	Index	Waarde per ton	Index	Waarde per ton	Index	Waarde per ton	Index	Waarde per ton	Index	Waarde per ton	Index
1927	f 159	100	f 47	100	f 193	100	f 293	100	f 38	100	f 275	100
1928	164	103	47	100	206	107	288	98	32	84	297	108
1929	153	96	45	96	223	116	269	92	30	79	316	115
1930	114	72	38	81	222	115	234	80	25	66	276	100
1931 ¹⁾	92	58	34	72	212	110	210	72	20	53	197	72

¹⁾ Eerste 5 maanden.

PRODUCTIESTATISTIEK. *)

Jaar	Koper	Tin	Lood	Zilver	Ijzer	Staal	Steen-kolen	Koffie	Thee	Suiker	Rubber	Tarwe	Katoen	Wol	Kunst-zijde
	in 1000 tons			in mill. tons			in mill. quintalen		in 1000 tons		in mill. quintalen		in 1000 tons		
1921	552	94	931	—	37.8	44.7	972	14.0 ¹⁾	2.8	18.119 ²⁾	298	1.019 ⁴⁾	46.4 ⁴⁾	—	—
1922	892	132	1.120	6.6	55.5	68.4	1.048	15.5	3.1	19.164	397	—	—	1.214	36
1923	1.241	141	1.248	7.7	69.5	78.6	1.208	14.0	3.5	19.413	486	—	—	1.278	49
1924	1.340	149	1.380	7.5	68.3	78.4	1.193	14.0	3.7	21.390	494	—	—	1.370	67
1925	1.418	150	1.560	7.9	76.7	90.5	1.192	14.4	3.7	24.883	592	1.134 ⁵⁾	60.5 ⁵⁾	1.474	87
1926	1.485	152	1.654	8.2	78.7	93.3	1.187	16.5	3.9	26.021	660	1.189	61.5	1.573	102
1927	1.551	163	1.760	8.2	86.7	101.9	1.286	22.1	4.0	24.701	720	1.213	51.9	1.590	135
1928	1.756	185	1.756	8.1	88.6	109.9	1.252	17.3	4.2	26.675	688	1.301	56.9	1.668	167
1929	1.981	195	1.803	8.2	98.5	120.5	1.327	19.0	4.4	28.898	882	1.150	56.4	1.647	201
1930	1.624§	177§	1.670§	7.7§	80.1§	94.6§	1.209§	—	—	28.471	830§	1.297	56.0	—	196§

*) Deze cijfers zijn ontleend aan de berekeningen van De Volkenbond met uitzondering van die van suiker.

¹⁾ 1921/22 e.v. ²⁾ 1920/21 e.v. ³⁾ Raming Dr. G. Mikusch (1931). ⁴⁾ Gemiddelde van 1921/25. ⁵⁾ 1925/26 e.v. § Schatting.

VOORRAADSTATISTIEK VAN GROOTHANDELSARTIKELLEN. 1)

	KOPER ²⁾		TIN ³⁾		RUBBER ⁴⁾			SUIKER ⁵⁾			KOFFIE ⁷⁾			THEE		TARWE ¹⁰⁾		KATOEN ¹¹⁾	
	Wereld	Voorraad	Wereld	Voorraad	Wereld	Londen	Voorraad	Wereld	Cuba ⁶⁾	Voorraad	Wereld ⁸⁾	Sant. & Rio	Voorraad	Londen	Amsterdam	Wereld	Wereld	Voorraad	Voorraad
	in 1000 tons	Verbruik	in 1000 long-tons	Verbruik	in 1000 tons		Verbruik	in mill. tons	in 1000 tons	Verbruik	in millioenen balen			in mill. lbs.	in 1000 kst.v. pl. 4 ^s Kg.	in mill. qtrs.	in mill. balen	Voorraad	Verbruik
1925			17.1	11		5.5		3.3	132	13	5.2	4.4 ⁹⁾	50	187.3	31,5		5.635	26	
1926			15.8	11		48.4		3.2	70	12	4.9	6.0 ⁹⁾	53	191.3	57,4	40.5	8.225	35	
1927			15.6	11		63.4		3.8	308	15	5.3	13.1 ⁹⁾	89	213.0	64,7	47.3	7.037	28	
1928	292	16	22.7	14		19.7		4.4	388	16	5.2	13.6	83	220.5	88,2	50.0	7.024	28	
Jan. '29			23.7	13		25.4		5.3	1.017	19	5.0	12.8	84	233.4	97,5	70.7	6.640	25	
Febr.			26.0	14		25.4		6.1	1.804	22	5.0	12.0	80	237.5	98,1	69.1	6.126	23	
Maart			25.7	14	275.0	28.1	35	6.4	2.558	23	5.0	10.7	74	237.7	91,6	65.8	5.603	21	
April			25.4	14	275.3	31.2	35	5.8	2.558	21	5.2	10.0	71	221.3	93,4	62.1	4.749	18	
Mei			24.8	14	270.1	31.5	34	6.5	2.964	24	5.3	9.2	68	197.5	93,2	53.4	4.100	16	
Juni	315	18	23.9	13	260.1	31.0	33	5.8	2.625	21	5.3	8.9	67	184.6	95,9	49.7	3.328	13	
Juli			23.8	13	261.6	30.0	33	5.4	2.299	20	5.4	10.8	76	182.9	93,1	43.9	2.680	10	
Aug.			25.9	14	266.9	35.6	34	4.6	2.299	17	5.3	13.2	87	191.6	100,3	46.3	2.600	10	
Sept.	326	18	24.1	13	278.1	42.1	35	2.9	1.003	11	5.2	15.9	99	201.9	91,7	54.4	3.628	14	
Oct.	319	18	25.5	14	291.4	48.1	37	3.1	1.003	11	5.1	18.6	111	221.4	78,5	63.4	6.119	23	
Nov.	354	20	25.1	14	302.1	52.5	38	5.1	565	19	5.0	18.8	112	235.7	73,7	70.4	6.895	26	
Dec.	401	22	27.7	15	334.5	54.3	42	5.6	565	20	5.1	20.0	118	260.4	69,6	69.2	7.234	28	
Jan. '30	435	34	28.6	18	362.2	60.0	52	5.7	672	21	5.1	21.1	117	266.6	91,1	72.9	7.421	29	
Febr.	457	36	32.7	21	392.1	64.4	57	6.4	1.665	24	5.3	21.4	120	267.0	102,4	72.1	6.969	28	
Maart	479	38	32.2	20	409.3	69.2	59	7.1	2.972	26	5.3	22.2	123	248.9	108,4	68.9	6.436	25	
April	525	42	36.0	23	408.4	74.1	59	6.5	2.972	24	5.3	24.0	131	234.8	119,6	64.8	5.698	23	
Mei	528	42	39.8	25	400.4	77.2	58	7.3	3.700	27	5.5	24.3	134	215.0	126,5	58.8	5.102	20	
Juni	522	41	42.2	27	407.2	79.7	59	7.0	3.587	26	5.6	22.8	127	209.1	117,6	51.5	4.756	19	
Juli	517	41	41.9	27	414.2	80.4	60	6.5	3.346	24	5.4	22.1	123	201.2	123,3	47.4	4.317	17	
Aug.	532	42	43.5	28	431.8	80.6	62	5.6	3.346	21	5.5	23.7	131	214.9	119,6	51.5	4.525	18	
Sept.	545	43	40.1	25	449.2	81.5	65	3.8	2.433	14	5.5	22.0	123	223.0	96,8	58.7	5.661	22	
Oct.	554	44	39.2	25	448.5	77.5	65	4.1	2.433	15	5.0	24.3	131	234.6	89,0	68.0	8.050	32	
Nov.	543	43	40.4	26	457.1	76.7	66	6.1	1.684	23	5.1	24.4	132	243.4	75,5	66.1	9.068	36	
Dec.	535	42	42.1	27	479.9	77.3	69	6.8	1.684	25	5.2	24.1	131	261.6	68,5	67.6	9.396	37	
Jan. '31	525	42	43.0	27	498.7	80.2	72	7.3	1.621	27	5.4	23.4	129	273.5	84,0	72.9	9.421	37	
Febr.	519	41	48.1	31	513.4	82.1	74	7.7	2.215	28	6.0	22.6	128	270.4	91,4	75.2	9.327	37	
Maart	510	40	47.8	30	519.0	83.9	75	8.5	3.485	31	6.2	22.3	128	242.3	86,5	78.8	9.039	36	
April	523	41	48.1	31	524.0	85.9	76	8.3	3.714	31	6.2	21.3	123	212.0	94,2	75.0	8.356	33	
Mei	552	44	51.1	32	537.1	85.7	78				6.4	20.0	118	205.3	96,9	67.0	7.784	31	
Juni			51.6	33		82.4										60.0			

1) De cijfers hebben betrekking op het einde van de maand of het begin van de daarop volgende maand.

2) Met uitzondering van de voorraden in Japan.

3) De visible supply volgens Ricard en Freiwald.

4) Wijnand & Keppler's Rubberbericht.

5) Zichtbare voorraden volgens Czarnikow.

6) Voorraden in de havens en in het binnenland.

7) Statistiek der firma G. Duuring & Zoon.

8) Niet inbegrepen de binnenl. voorraden in Brazilië.

Sedert Juni niet inbegrepen de gouvernementsvorraden van Sao Paulo.

9) Alleen de binnenlandsche voorraad te Santos.

10) Statistiek van George Broomhall. Zichtbare voorraden in de tweede hand in de Ver. Staten en Canada, en in de voornaamste havens van Groot-Brittannië, in Europa, Argentinië en Australië en stoomende partijen.

11) Liverpool Cotton Association. De cijfers hebben betrekking op de voorraden in Engeland, op het Continent, in de Ver. Staten, te Alexandrië, te Bombay en in den Orient.

BANK VOOR HANDEL EN SCHEEPVAART

ZUIDBLAAK 18 — ROTTERDAM

N.V.

TELEGRAM-ADRES: MOBIEL - TEL. INTERC.: LETTER Y
LOCAAL TELEFOON Nos. 02221, 02222, 02223 en 02224
DIRECTE LIJN AMSTERDAM 36850

KAPITAAL EN RESERVEN FL. 30.000.000.-

ADVIEZEN

BIJ BELEGGING EN VERMOGENSBEHEER